
Buddha's Biography by Ashvaghosha - Buddhacharita

புத்தரின் சரிதம்

Document Information

Text title : buddhacarita

File name : buddhacharita.itx

Category : deities_misc

Location : doc_deities_misc

Author : Ashvaghosha

Proofread by : Anandajoti Bhikkhu (received from "Ryan Brizendine" <brizendine at uchicago.edu>) which are needed for devanaagarii output and formatting.

Description-comments : Available at <http://www.ancient-buddhist-texts.net/Texts-and-Translations/Buddhacarita/index.htm>

Latest update : February 2, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

February 2, 2024

sanskritdocuments.org

புத்தசரிதம்

Book I [புகவத்ப்ரஸூதி:]

ஸ்ரியம் பரார்த்யாம் விதத்தவிதாத்ருஜித் தமோ நிரஸ்யந்நபிபூதபாநுபுருத் |
நுதந்நிதாக்கம் ஜிதசாருசந்த்ரமா: ஸ வந்த்யதேஸ்ஹந்நிஹ யஸ்ய நோபமா || 111*
ஆஸீத்விஸாலோந்நதஸாநுலக்ஷம்யா பயோத்பங்க்த்யேவ பரீதபார்ஸ்வம் |
உதக்க்ரதிஷ்ணயம் கக்கணேவகாட்டம் புரம் மஹர்ஷே: கபிலஸ்ய வஸ்து || 112*
ஸிதோந்நதேநேவ நயேந ஹ்ருத்வா கைலாஸஸைஸ்ய யத்ப்ரஸோபாம் |
புரமாதூபேதாந் வஹத்ப்வாஹாந் ஸம்பாவநாம் வா ஸபஸீசகார || 113*
ரத்நப்ரபோத்ப்பாஸிநி யத்ர லேபே தமோ ந தாநித்ரயமிவாவகாஸம் |
பரார்த்யபௌரை: ஸஹவாஸதோஷாத் க்ருத்ஸமிதேவாதிரராஜ லக்ஷமீ: || 114*
யத்வேதிகாதோரணஸிம்ஹகர்ணரத்தந்த்ராத்நம் ப்ரதிவேஸம ஸோபாம் |
ஜகத்யத்ருஷ்டவேவ ஸமாநமந்யத்ப்ரதாம் ஸ்வகேஹைமிதீ ஏவ சக்ரே || 115*
ராமாமுகேந்நூந் பரிபூதபத்மாந் யத்ராபயாதோஸ்யவிமந்ய பாநு: |
ஸந்தாபயோகாதிவ வாரி வேஷ்டும் பஸ்சாத்ஸமுத்ரபிமுக்: ப்ரதஸ்தே || 116*
ஸக்யார்ஜிதாநாம் யஸஸாம் ஜநேந த்ருஷ்ட்வாந்தபாவம் கமிதோஸ்யமிந்த்ர: |
இதி த்வஜைஸ்சாருசலத்தாசைந்நமாந்ஷ்டும்ஸ்யாங்கமிவோத்யச்சத் || 117*
க்ருத்வாபி ராத்ரௌ குமுதப்ரஹாஸமிந்தோ: கரையத்ரஜதாலயஸ்தை: |
ஸௌவர்ணஹர்மயேஷு கதார்கபாதேத்திவா ஸரோஜத்யுதிமாலலம்பே || 118*
மஹிப்ருதாம் மூர்த்நி க்ருதாபிஷேக: ஸுத்தோதநோ நாம ந்ருபோஸ்கபந்நு: |
அத்யாஸயோ வா ஸ்புட்டபுத்ரீகம் புராதிராஜம் ததஸ்ஞ்சகார || 119*
பூபுருத்பரார்த்யோஸி ஸபக்ஷ ஏவ ப்ரவ்ருத்ததாநோஸி மதாநுபேத: |
ஈஸோஸி நித்யம் ஸமட்க்ருஷ்டிபாத: ஸௌம்யஸ்வபாவோஸி ப்ருதுப்ரதாப: || 1110*
புஜேந யஸ்யாபிஹதா: பதந்தோ த்விஷத்த்விபேந்த்ர: ஸமராங்கக்ணேஷு |
உத்வாந்தமுக்த்தாப்ரகரை: ஸிரோபிபுக்த்த்யேவ புஷ்பாஞ்ஜலிபி: ப்ரணேமு: || 1111*
அதிப்ரதாபாத்வதூய ஸத்ருந்மஹோபராகாநிவ திக்ம்பாநு: |
உத்யோதயாமாஸ ஜநம் ஸமந்தாத்ப்ரதர்ஸயந்நாஸ்யணயமார்க்ந || 1112*
தர்மார்த்காமா விஷயம் மிதோந்யம் ந வேஸமாசக்ரமுரஸ்ய நீத்யா |

விஸ்பர்தமாநா இவ தூக்ரஸித்தே:4 ஸுகோ3சரே தீ3ப்ததரா ப3பூ4வு: || 1113*
 உதா3ரஸங்க2யை: ஸசிவாஇரஸங்க2யை: க்ரு'தாக்க3ரபா4வ: ஸ உத3க்க3ரபா4வ: |
 ஸஸீ யதா2 பை4ரக்ரு'தாந்யதா2பை:4 ஸக்யேந்த3'ரராஜ: ஸுதராம் ரராஜ || 1114*
 தஸ்யாதிஸோபா4விஸ்ரு'தாதிஸோபா4 ரவிப்ரபே4வாஸ்ததம: ப்ரபா4வா |
 ஸமக்3ரதே3வீநிவஹாக்3ரதே3வீ ப3பூ4வ மாயாபக3தேவ மாயா || 1115*
 ப்ரஜாஸு மாதேவ ஹிதப்ரவ்ரு'த்தா கு3ரௌ ஜநே ப4க்திரிவாநுவ்ரு'த்தா |
 லக்ஷமீரிவாதீ4ஸகுலே க்ரு'தாபா4 ஜக3த்யபூ4து3த்தமதே3வதா யா || 1116*
 காமம் ஸதா3 ஸ்த்ரீசரிதம் தமிஸ்ரம் ததா2பி தாம் ப்ரப்ய ப்4ரு'ஸம் விரேஜே |
 ந ஹீந்து3லேகா2முபக3ம்ய ஸுபா4ம் நக்தம் ததா2 ஸந்தமஸத்வமேதி || 1117*
 அதீந்த3'ரியேநாத்மநி து3ஷ்குஹோ5யம் மயா ஜநோ யோஜயிதும் ந ஸக்ய: |
 இதீவ ஸலிக்ஷமாம் ப்ரக்ரு'தீம் விஹாய த4'ரமேண ஸாக்ஷாத்3விஹிதா ஸ்வமுர்தி: ||
 1118*
 ச்யுதோ5த2 காயாத்துஷிதாத் த்ரிலோகீமுத்யோதயந்ருத்தமபோ3தி4ஸத்த்வ: |
 விவேஸ தஸ்யா: ஸம்ரு'த ஏவ குக்ஷௌ நந்தா3கு3ஹாயாபிவ நாக3ரராஜ: || 1119*
 த்4ரு'த்வா ஹிமாத்3ரித4வளம் கு3ரு ஷட3'விஷாணம்
 தா3நாதி4வாஸிதமுச2ம் த்3விரத3ஸ்ய ரூபம் |
 ஸுத்3தோ4த3நஸ்ய வஸுதா4தி4பதேர்மஹிஷ்யா:
 குக்ஷிம் விவேஸ ஸ ஜக3த்ய3வ்யஸநக்ஷயாய || 1120*
 ரக்ஷாவிதா4நம் ப்ரதி லோகபாலா லோகைகநாத2ஸ்ய தி3வோ5பி4ஜக்3மு: |
 ஸர்வத்ர பா4ந்தோ5பி ஹி சந்த்ர்பாதா3 ப4ஜந்தி கைலாஸகி3ரௌ விஸேஷம் || 1121*
 மயாபி தம் குக்ஷிக3தம் த3தா4நா வித்யுத்3விஸாஸம் ஜலதா3வலீவ |
 தா3நாபி4வர்ஷை: பரிதோ ஜநாநாம் தா3ரித்3ர்யதாபம் ஸமயாஞ்சகார || 1122*
 ஸாத: புரஜநா தே3வீ கதா3சித3த2 லும்பி3நீம் |
 ஜகா3மாநுமதே ராஜ்ஞ: ஸம்பூ4தோத்தமதோ3ஹதா3 || 1123*
 ஸாகா2மாலம்ப3மாநாயா: புஷ்பபா4ராவலம்பி3நீம் |
 தே3வ்யா: குக்ஷிம் விபி4த்யாஸு போ3தி4ஸத்த்வோ விநிர்யயௌ || 1124*
 தத: ப்ரஸநந்ஸ்ச ப3பூ4வ புஷ்யஸ்தஸ்யாஸ்ச தே3வ்யா வ்ரதஸம்ஸ்க்ரு'தாயா: |
 பார்ஸ்வாத்ஸுதோ லோகஹிதாய ஜஜ்ஞே நிர்வேத3நம் சைவ நிராமயம் ச || 1125
 (119)
 ப்ராத: பயோதா3தி3வ திக்3ம்பா4நு: ஸமுத்3ப4வந்ஸோ5பி ச மாத்ரு'குக்ஷை: |
 ஸ்பு2ரந்மயூகை2ர்விஹதாந்த4காரைஸ்சகார லோகம் கநகாவதா3தம் || 1126*
 தம் ஜாதமாத்ரமத2 காஞ்சந்யுபகௌ3ர்ம்

பீர்த: ஸஹஸ்ரநயண: ஸநகைரக்சுருஹ்ணாத்

மந்தா³ரபுஷ்பநிகரை: ஸஹ தஸ்ய மூர்த்⁴நி

கா²ந்நிர்மலே ச விநிபேததுரம்³தா⁴ரே || 1127*

ஸூரப்ரதா⁴நை: பரிதா⁴ர்யமா³னே தே³ஹாம்ஸூஜா²லரநுரஞ்ஜயம்ஸ்தாந் |

ஸந்த⁴யா³ப⁴ர்ஜாலோபரிஸந்நிவிஷ்டம் நவோ³ராஜம் விஜிகா³ய லக்ஷம்யா || 1128*

ஊரோர்யதௌ²ர்வஸ்ய ப்ரு³தோ²ஸ்ச ஹஸ்தாந்மாந்தா⁴துரிந்த்³ரப்ரதிமஸ்ய மூர்த்⁴ந: |

கக்ஷிவதஸ்சைவ பு⁴ஜாம்ஸதே³ஸாத்ததா²வித⁴ம் தஸ்ய ப³பூ⁴வ ஜநம் || 1129 (1110)

க்ரமேண க³ர்பா⁴த³பி⁴நி:ஸ்ரு³த: ஸந் ப³பௌ⁴ க³த: கா²தி³வ யோந்யஜாத: |

கல்பேஷ்வநேகேஷ்விவ பா⁴விதாத்மா ய: ஸம்ப்ரஜாநந் ஸூஷுவே ந மூட:⁴ || 1130

(1111)

தீ³ப்த்யா ச தை⁴ர்யேண ச யோ ரராஜ பா³லோ ரவி³பூ⁴மிமிவாவதீர்ண: |

ததா²தி³ப்தோ³பி நி³க்ஷயமா³னே ஜஹார சக்ஷம்ஷி யதா² ஸஸாங்க: || 1131

(1112)

ஸ ஹி ஸ்வகா³த்ரப்ர⁴யோஜ்ஜ்வலந்த்யா தீ³ப்ப்ரபா⁴ம் பா⁴ஸ்கரவந்முமோஷ |

மஹாரஹஜாம்பூ³நத³சாருவர்ணே வித³யோதயாமாஸ தி³ஸஸ்ச ஸர்வா: || 1132

(1113)

அநாகுலாந்யப்³ஜஸமுத³க³தாநி நிஷ்பேஷ்வந்த்யாயதவிக்ரமாணி |

ததை²வ தீ⁴ராணி பதா³நி ஸப்த ஸப்தர்ஷிதாராஸத³ரு³ஸோ ஜகா³ம் || 1133 (1114)

போ³தா⁴ய ஜாதோ³ஸ்மி ஜக³த³தி⁴தார்த²மந்த்யா ததோ²த்பத்திரியம் மமேதி |

சது³தி³ஸம் ஸிம்ஹக³திர்விலோக்ய வாணீம் ச ப⁴வ்யார்த²கா³மு³வாச || 1134 (1115)

கா²த்ப்ரஸுருதே சந்த்³ரம³சிஸூ³ப⁴ரே த்³வே வாரிதா⁴ரே ஸிஸிரோஷ்ணவீர்யே |

ஸரீரஸௌக²யார்த²மநுத்தரஸ்ய நிபேததுர்மூர்த்⁴நி தஸ்ய ஸௌம்யே || 1135 (1116)

ஸ்ரீமத்³விதா³நே கநகோஜ்ஜ்வலாங்கே³ வை³ரு³யபாதே³ ஸயநே ஸயாநம் |

யத்³கௌ³ரவாத்கா³ஞ்சநபத்³மஹஸ்தா யக்ஷாதி⁴பா: ஸம்பரிவார்ய தஸ்து:² || 1136

(1117)

மாயாதநூஜஸ்ய தி³வௌகஸ: கே² யஸ்ய ப்ரபா⁴வாத்ப்ரணதை: ஸிரோபி:⁴ |

ஆதா⁴ர்யந் பாண்ட³ரமாதபத்ரம் போ³தா⁴ய ஜேபு: பரமாஸிஷஸ்ச || 1137 (1118)

மஹோரகா³ த⁴ர்மவிஸேஷதர்ஷாத்³பு³தே⁴ஷ்வதீ³தேஷு க்ரு²தாதி⁴காரா: |

யமவ்யஜந் ப⁴க்திவிஸிஷ்டநேத்ரா மந்தா³ரபுஷ்பை: ஸமவாகிரம்ஸ்ச || 1138 (1119)

ததா²க³தோத்பாத³கு³ணேந துஷ்டா: ஸூத்³தா⁴தி⁴வாஸாஸ்ச விஸூத்³த⁴ஸத்த்வா: |

தே³வா நநந்து³ர்விக³தே³பி ராகே³ மக³நஸ்ய து:³கே² ஜக³தோ ஹிதாய || 1139 (1120)

யஸ்மிந் ப்ரஸூதே கி³ரிராஜகீலா வாதாஹதா நௌரிவ பூ⁴ஸ்சசால |

ஸசந்த்நா சோத்பலபத்³மக³ர்பா⁴ பபாத வ்ரு³ஷ்டிக்³க³ணாத்³நப்⁴ராத || 1140 (1121)

வாதா வவு: ஸ்பர்ஸஸுகா² மநோஜ்ஞா தி³வ்யாநி வாஸாம்ஸ்யவபாதயந்த: |

ஸூர்ய: ஸ ஏவாப்யதி⁴கம் சகாஸே ஜஜ்வால ஸௌம்யாரசிரநீரிதோ⁵க³நி: || 1141 (1122)

ப்ராசு³த்தரே சாவஸத²ப்ரதே³ஸே கூப: ஸ்வயம் ப்ராது³ரபூ⁴த்ஸிதாம்பு:³ |

அந்த: புராண்யாக³தவிஸ்மயாநி யஸ்மிந் க்ரியாஸ்தீர்த² இவ ப்ரசக்ரு: || 1142 (1123)

த⁴ர்மா³ர்தி²பி⁴ர்பூ⁴தக³ணஸ்ச தி³வ்யைஸ்தத்³த³ர்ஸநா³ர்த²ம் ப³லமாப பூர: |

கௌது³ஹலேநைவ ச பாத³பைஸ்ச ப்ரபூஜயாமாஸ ஸக³ந்த⁴புஷ்பை: || 1143 (1124)

புஷ்பது³மா: ஸ்வம் குஸூமம் புகுல்லு: ஸஸீரணோ³ராமிததி³க்ஸுக³ந்தி⁴ |

ஸூஸம்ப்⁴ரமத்³ந்ரு³க³வதூ⁴பக³தம் பு⁴ஜங்க³ம்வ்ரு³தா³பி³ஹிதாத்தவாதம் || 1144*

க்வசித் க்வணத்தூர்யம்ரு³த³ங்க³க³தைர்வீ³ணாகு³ந்தா³மு³ரஜாதி³பி⁴ஸ்ச |

ஸ்வீ³ணாம் சலத்குண்ட³லபூ⁴ஷிதாநாம் விராஜிதம் சோப⁴யபார்ஸ்சதஸ்தத் || 1145*

யத்³ராஜஸாஸ்த்ரம் ப்⁴ரு³கு³ரங்கி³ரா வா ந சக்ரதுர்வம்ஸகரா³வ்ரு³ஷீ தெள |

தயோ: ஸு³தௌ தெள ச ஸஸர்ஜது³ஸ்தத்தகாலேந ஸூக்ரஸ்ச ப்³ரு³ஹஸ்பதி³ஸ்ச || 1146 (1141)

ஸாரஸ்வதஸ்சாபி ஜகா³த³ நஷ்டம் வேத³ம் புநர்யம் த³த்ரு³ஸூர்ந பூர்வம் |

வ்யாஸஸ்ததை²நம் ப³ஹூதா⁴ சகார ந யம் வஸரிஷ்ட:² க்ரு³தவாநஸக்தி: || 1147 (1142)

வால்மீகிநாத³ஸ்ச ஸஸர்ஜ பத்³யம் ஜக³ர்ந்த² யந்ந ச்யவநோ மஹார்ஷி: |

சிகித்ஸிதம் யச்ச² சகார நாத்ரி: பஸ்சாத்ததா³த்ரேய ரு³ஷிர்ஜகா³த³ || 1148 (1143)

யச்ச த³விஜத்வம் குஸிகோ ந லேபே⁴ தத்³கா³த⁴ந: ஸூநூரவாப ராஜந் |

வேலாம் ஸமுத்³ரே ஸக³ர்ஸ்ச த³த்⁴ரே நேக்ஷவாகவோ யாம் ப்ரத²ம்ம் ப³ப³ந்து:⁴ || 1149 (1144)

ஆசார்யகம் யோக³விதௌ⁴ த்³விஜாநாமப்ராப்தமந்யர்ஜநகோ ஜகா³ம் |

க்²யாதாநி கர்மாணி ச யாநி ஸௌரை: ஸூரா³யஸ்தேஷ்வப³லா ப³பூ⁴வு: || 1150 (1145)

தஸ்மாத்ப்ரமாணம் ந வயோ ந கால: கஸ்சிதக்வசிச்ச²ரைஷ்ட²யமுபைதி லோகே |

ராஜ்ஞாம்ரு³ஷீ³ணம் ச ஹிதாநி தாநி க்ரு³தாநி புத்ரரைக்ரு³தாநி பூர்வை: || 1151 (1146)

ஏவம் ந்ரு³ப: ப்ரத்யயிதை³த்³விஜைஸ்தைராஸ்வாஸிதஸ்சாப்யபி⁴நந்தி³தஸ்ச |

ஸங்காமநிஷ்டாம் விஜ்ஹௌ மநஸ்த: ப்ரஹர்ஷமேவாதி⁴கமாரு³ரோஹ || 1152 (1147)

ப்ரீதஸ்ச தேப்⁴யோ த்³விஜஸ்ததமேப்⁴ய: ஸத்காரபூர்வம் ப்ரத³தௌ³ த⁴நாநி |

- பூயாதீயம் பூமிபதிர்யதோ²க்தோ யாயாஜ்ஜராமேத்ய வநாநி சேதி || 1153 (1148)
 அதென² நிமித்தைஸ்ச தபோப³லாச்ச² தஜ்ஜநம் ஜந்மாந்தகரஸ்ய பு³த³த⁴வா |
 ஸாக்யஸ்வரஸ்யாலயமாஜகா³ம ஸத³த⁴ர்மதர்ஷாத³ஸிதோ மஹார்ஷி: || 1154
 (1149)
 தம் ப்³ரஹ்மவித³ப்³ரஹ்மவிதா³ம் ஜ்வலந்தம் ப்³ராஹ்மயா ஸ்ரியா சைவ தப:ஸ்ரியா ச
 |
 ராஜ்ஞோ கு³ருர்கௌ³ரவஸத்க்ரியாப்⁴யாம் ப்ரவேஸயாமாஸ நரேந்த்³ரஸத³ம் || 1155
 (1150)
 ஸ பார்தி²வாந்த:புரஸந்நிகர்ஷம் குமாரஜந்மாக³தஹர்ஷவேக³ம் |
 விவேஸ தீ⁴ரோ ப³லஸம்ஜ்ஞயைவ தப:ப்ரகர்ஷாச்ச ஜராஸ்ரயாச்ச² || 1156 (1151)
 ததோ ந்ரு²பஸ்தம் முநிமாஸநஸ்த²ம் பா³த்யார்க்யபூர்வம் ப்ரதிபூஜ்ய ஸம்யக் |
 நிமந்த்ரயாமாஸ யதோ²பசாரம் புரா வஸிஷ்ட²ம் ஸ இவாந்திதே³வ: || 1157 (1152)
 த⁴ந்யோ⁵ஸம்யநூக்³ராஹ்யமித³ம் குலம் மே யந்மாம் தி³த³ரு³க்ஷூர்⁴க³வாநுபேத: |
 ஆஜ்ஞாப்யதாம் கிம் கரவாணி ஸௌம்ய ஸிஷ்யோ⁵ஸம்மி விஸ்ரம்பி⁴துமர்ஹஸீதி ||
 1158 (1153)
 ஏவம் ந்ரு²பேணோபநிமந்த்ரித: ஸந்ஸர்வேண பா⁴வேந முநிர்யதா²வத் |
 ஸவிஸம்யோத்ப²ல்லவிஸாலத³ரு³ஷ்டிக்³ம்⁴ரதீ⁴ராணி வசாம்ஸ்யுவாச || 1159
 (1154)
 மஹாத்மநி த்வய்யுபந்நமேதத் ப்ரியாதிதௌ² த்யாகி³நி த⁴ர்மகாமே |
 ஸதத்வாந்வயஜ்ஞாநவயோ⁵ந்ரு²பா ஸ்நிக்³தா⁴ யதே³வம் மயி தே மதி: ஸ்யாத் || 1160
 (1155)
 ஏதச்ச தத³யேந ந்ரு²பர்ஷயஸ்தே த⁴ர்மேண ஸுக்ஷமாணி த⁴நாந்யபாஸ்ய |
 நித்யம் த்யஜந்தோ விதி⁴வத³ப³பூ⁴வுஸ்தபோபி⁴ராட்⁴யா விப⁴வைத்³ரித³ரா: || 1161
 (1156)
 ப்ரயோஜநம் யத்து மமோபயாநே தந்மே ஸ்ரு²ணு ப்ரீதிமுபேஹி ச த்வம் |
 தி³வ்யா மயா தி³வ்யபதே² ஸ்ருதா வாக்³போ³தா⁴ய ஜாதஸ்தநயஸ்தவேதி || 1162
 (1157)
 ஸ்ருத்வா வசஸ்தச்ச² மநஸ்ச யுக்த்வா ஜ்ஞாத்வா நிமித்தைஸ்ச ததோ⁵ஸம்யுபேத: |
 தி³த³ரு³க்ஷயா ஸாக்யகுலத்⁴வஜஸ்ய ஸக்ரத்⁴வஜஸ்யேவ ஸமுச்ச்³ரிதஸ்ய || 1163
 (1158)
 இத்யேததே³வம் வசநம் நிஸம்ய ப்ரஹர்ஷஸம்ப்⁴ராந்தக³திர்நரேந்த்³ர: |
 ஆதா³ய தா⁴தர்யங்கக³தம் குமாரம் ஸந்த³ர்ஸயாமாஸ தபோத⁴நாய || 1164 (1159)

சக்ராங்கபாத³ம் ஸ ததா² மஹார்ஷிர்ஜாலாவந்த³தா⁴ங்கு³லிபாணிபாத³ம் |
ஸோர்ணப⁴ருவம் வாரணவஸ்திகோஸம் ஸவிஸ்மயம் ராஜஸூதம் த³த³ர்ஸ || 1165
(1160)

தா⁴தர்யங்கஸம்விஷ்டமவேக்ஷய சைநம் தே³வ்யங்கஸம்விஷ்டமிவாக்³நிஸூநம் |
ப³பூ⁴வ பக்ஷமாந்தரிவாஞ்சிதாஸ்ருர்நிஸ்வஸ்ய சைவம் த்ரிதி³வோந்மு கோ²பூ⁴த ||
1166 (1161)

த³ரு³ஷ்ட்வாஸிதம் த்வஸ்ருபரிபிலுதாக்ஷம் ஸ்நேஹாத்து புத்ரஸ்ய ந்ரு³பய்சகம்பே |
ஸக³த³க³த³ம் பா³ஷ்பகஷாயகண்ட:² பப்ரச்ச ச ப்ராஞ்ஜவிராநதாங்க:³ || 1167 (1162)
ஸ்வல்பாந்தரம் யஸ்ய வபுர்முநே: ஸ்யாத³ப³ஹ்வத்³ப⁴தம் யஸ்ய ச ஜநம் தீ³ப்தம் |
யஸ்யோத்தமம் பா⁴விநமாத்த² சார்த²ம் தம் ப்ரேக்ஷய கஸ்மாத்த்வ தீ⁴ர வாஷ்ப: ||
1168 (1163)

அபி ஸ்தி²ராயுர்ப⁴க³வந் குமார: கச்சிந்ந ஸோகாய மம ப்ரஸூதி: |
லப³த:⁴ கத²ஞ்சித் ஸலிலாஞ்ஜவிர்மே ந க²ல்விமம் பாதுமுபைதி கால: || 1169 (1164)
அப்யக்ஷயம் மே யஸஸோ நிதா⁴நம் கச்சித்³த⁴ருவோ மே குலஹஸ்தஸார: |
அபி ப்ரயாஸ்யாமி ஸுக²ம் பரத்ர ஸுப்தே⁵பி புத்ரே⁵நிமிஷைகசக்ஷா: || 1170 (1165)
கச்சிந்ந மே ஜாதமபு²ல்லமேவ குலப்ரபா³லம் பரிஸோஷ்பா⁴கி³ |
க்ஷிப்ரம் விபோ⁴ ப³ருஹி ந மே⁵ஸ்தி ஸாந்தி: ஸ்நேஹம் ஸுதே வேத்ஸி ஹி
பா³ந்⁴வாநாம் || 1171 (1166)

இத்யாக³தாவேக³மநிஷ்டபு³த³த⁴யா பு³த³த⁴வா நரேந்த³ரம் ஸ* முநிர்ப³பா⁴ஷே |
மா பூ⁴ந்மதிஸ்தே ந்ரு³ப காசித³ந்யா நி:ஸம்ஸயம் தத³யத³வோசமஸ்மி || 1172 (1167)
நாஸ்யாந்யதா²த்வம் ப்ரதி விக்ரியா மே ஸ்வாம் வஞ்சநாம் து ப்ரதி விக்லவோ⁵ஸ்மி
|

காலோ ஹி மே யாதாமயம் ச ஜாதோ ஜாதிக்ஷயஸ்யாஸுலப⁴ஸ்ய போ³த³தா⁴ || 1173
(1168)

விஹாய ராஜ்யம் விஷயேஷ்வநாஸ்த²ஸ்தீவ்ரை: ப்ரயத்நைரதி⁴க³ம்ய தத்த்வம் |
ஜக³த்யயம் மோஹதமோ நிஹந்தும் ஜ்வலிஷ்யதி ஜ்ஞாநமயோ ஹி ஸூர்ய: || 1174
(1169)

து:³கா²ர்ணவாத³வ்யாதி⁴விகீர்ணபே²நாஜ்ஜராதரங்கா³ந்மரணோக்³ரவேகா³த் |
உத்தாரயிஷ்யத்யயமுஹ்யமாநமார்த்தம் ஜக³ஜ்ஞாநமஹாப்லவேந || 1175 (1170)
ப்ரஜ்ஞாம்பு³வேகா³ம் ஸ்தி²ரஸீலவப்ராம் ஸமாதி⁴ஸீதாம் வ்ரதசக்ரவாகாம் |
அஸ்யோத்தமாம் த⁴ர்மநதீ³ம் ப்ரவ்ருத்தாம் த்ரு³ஷ்ணா³தி³த: பாஸ்யதி ஜீவலோக: ||
1176 (1171)

து:³கா²ர்தி³தே⁴யோ விஷயாவ்ரு⁴தே⁴ய: ஸம்ஸாரகாந்தாரபத்²ஸ்தி²தே⁴ய: |
ஆக்²யாஸ்யதி ஹ்யேஷ விமோக்ஷமார்க³ம் மார்க³ப்ரநஷ்டே⁴ய இவாத்⁴வகே³ப்ய: ||
1177 (1172)

வித³ஹ்யமாநாய ஜநாய லோகே ராகா³க்³நிநாயம் விஷயேந்த⁴நேந |
ப்ரஹ்லாத³மாதா⁴ஸ்யதி த⁴ர்மவ்ரு⁴ஷ்ட்யா வ்ரு⁴ஷ்ட்யா மஹாமேக⁴ இவாதபாந்தே ||
1178 (1173)

த்ரு⁴ஷ்ணூர்க³லம் மோஹதம:கபாடம் த³வாரம் ப்ரஜாநாமபயாநஹேதோ: |
விபாடயிஷ்யத்யயமுத்தமேந ஸத்³த⁴ர்மதாடே³ந து³ராஸதே³ந || 1179 (1174)
ஸ்வைர்மோஹபாஸை: பரிவேஷ்டிதஸ்ய து:³கா²பி⁴பூ⁴தஸ்ய நிராஸ்ரயஸ்ய |
லோகஸ்ய ஸம்பு³த்ய ச த⁴ர்மராஜ: கரிஷ்யதே ப³ந்த⁴நமோக்ஷமேஷ: || 1180 (1175)
தந்மா க்ரு⁴தா:² ஸோகமிமம் ப்ரதி த்வம் தத்ஸௌம்ய ஸோச்யே ஹி மநுஷ்யலோகே |
மோஹேந வா காமஸூகை²ர்மதா³த்³வா யோ நைஷ்டி²கம் ஸ்ரோஷ்யதி நாஸ்ய த⁴ர்மம்
|| 1181 (1176)

ப்ர⁴ஷ்டஸ்ய தஸ்மாச்ச ச கு³ணாத³தோ மே த⁴யாநாநி லப்³த்⁴வாப்யக்ரு⁴தார்த²தைவ |
த⁴ர்மஸ்ய தஸ்யாஸ்ரவணாத³ஹம் ஹி மந்யே விபத்திம் த்ரிதி³வே⁴பி வாஸம் || 1182
(1177)

இதி ஸ்ருதார்த:² ஸஸூஹ்ரு⁴த்ஸதா³ரஸ்த்யக்த்வா விஷாத³ம் முமுதே³ நரேந்த³ர: |
ஏவம்விதோ⁴⁵யம் தநயோ மமேதி மேநே ஸ ஹி ஸ்வாமபி ஸாரமத்தாம் || 1183 (1178)

ஆர்யேண மார்கே³ண து யாஸ்யதீதி சிந்தாவிதே⁴யம் ஹ்ரு⁴த³யம் சகார |
ந க²ல்வஸௌ ந ப்ரியத⁴ர்மபக்ஷ: ஸந்தாநநாஸாத்து ப்யம் த³த³ர்ஸ || 1184 (1179)

அத² முநிரஸிதோ நிவேத³ய தத்த்வம் ஸுதநியதம் ஸுதவிக்லவாய ராஜ்ஞே |
ஸப³ஹுமதமுதீ³க்ஷயமாணருப: பவநபதே²ந யதா²க³தம் ஜகா³ம || 1185 (1180)

க்ரு⁴தமதிரநுஜாஸுதம் ச த³ரு⁴ஷ்ட்வா முநிவசநஸ்ரவணே பி தந்மதௌ ச |
ப³ஹுவித⁴மநுகம்பயா ஸ ஸாது:⁴ ப்ரியஸுதவத்³விநியோஜயாஞ்சகார || 1186 (1181)

நரபதிரபி புத்ரஜந்மதுஷ்டோ விஷயமதாநி விமுச்ய ப³ந்த⁴நாநி |
குலஸத்³ரு⁴ஸ்மசீகரத்³யதா²வத்³ப்ரியதநயம் தநயஸ்ய ஜாதகர்ம || 1187 (1182)

த³ஸஸூ பரிணதேஷ்வஹ:ஸூ சைவம் ப்ரயதமநா: பரயா முதா³ பீத: |
அகுருத ஜபஹோமமங்க³ளாத³யா: பரமதமா: ஸ ஸுதஸ்ய தே³வதேஜ்யா: || 1188
(1183)

அபி ச ஸதஸஹஸ்ரபூர்ணஸங்க²யா: ஸ்தி²ரப³லவத்தநயா: ஸஹேமஸ்ரு⁴ங்கீ:³ |
அநுபக³தஜரா: பயஸ்விநீர்கா:³ ஸ்வயமத³தா³த்ஸுதவ்ரு⁴த்³த⁴யே த³விஜே⁴ப்ய: ||
1189 (1184)

புஹுவிதவிஷயாஸ்ததோ யதாத்மா ஸ்வஹ்ருத்யதோஷகீ: க்ரியா விதாய |
 குணவதி திவஸே சிவே முஹூர்தே மதிமகரோந்முதி³த: புரப்ரவேஸே || 1190 (1185)
 த்³விரத³ரத³மயீமதோ² மஹூர்ஹாம் எதிஸிதபுஷ்ப⁴ரு⁴தாம் மணிப்ரதீ³பாம் |
 அப⁴ஜத சிவிகாம் சிவாய தே³வீ தநயவதீ ப்ரணிபத்ய தே³வதாப்ய: || 1191 (1186)
 புரமத² புரத: ப்ரவேஸ்ய பத்நீம் ஸ்த²விரஜநாநுக³தாமபத்யநாதா²ம் |
 ந்ரு³ப்திரபி ஜகா³ம பெளரஸங்கை⁴ர்தி³வமமரைர்மக⁴வாநிவார்ச்யமாந: || 1192 (1187)
 ப⁴வநமத² விகா³ஹ்ய ஸாக்யராஜோ ப⁴வ இவ ஷண்முக்²ஜந்மநா ப்ரதீத: |
 இத³மித³மிதி ஹர்ஷபூர்ணவக்த்ரோ புஹுவித⁴புஷ்டியஸஸ்கரம் வ்யத⁴த்த || 1193
 (1188)
 இதி நரபதிபுத்ரஜந்மவ்ரு³த்த⁴யா ஸஜநபத³ம் கபிலாஹ்வயம் புரம் தத் |
 த⁴நத³புரமிவாப்ஸரோ⁵வகீர்ணம் முதி³தமபூ⁴ந்நலகூவரப்ரஸூ⁴தெள || 1194 (1189)
 இதி பூ³பு³த்த⁴சரிதே மஹாகாவ்யே ப⁴க³வத்ப்ரஸூ⁴திர்நாம ப்ரத²ம: ஸர்க: ³ || 1 ||

Book II [ஆந்த:புரவிஹாரோ]

ஆ ஜந்மநோ ஜந்மஜராந்தகஸ்ய தஸ்யாத்மஜஸ்யாத்மஜித: ஸ ராஜா |
 அஹந்யஹந்யாத்²க³ஜாஸ்வமித்ரைர்வ்ரு³த்தி⁴ம் யயௌ எநிந்த⁴ரிவாம்பு³வேகை: ³ ||
 211
 த⁴நஸ்ய ரத்நஸ்ய ச தஸ்ய தஸ்ய க்ரு³தாக்ரு³தஸ்யைவ ச காஞ்சநஸ்ய |
 ததா³ ஹி நைகாத்மநிதீ⁴நவாபி மநோரத²ஸ்யாப்யதிபா⁴ரபூ⁴தாந் || 212
 யே பத³மகஸ்பரபி ச த்³விபேந்த்³ரைர்ந மண்ட³லம் ஸக்யமிஹாபி⁴நேதும் |
 மதோ³த்தகடா ஹைமவதா க³ஜாஸ்தே விநாபி யத்நாது³பதஸ்து²ரேநம் || 213
 நாநாங்கசிஹ்நைர்நவஹைமபா⁴ண்டை³ரபூ⁴ஷிதைர்லம்ப³ஸடைஸ்ததா³ந்யை: |
 ஸஞ்சகூ³பே⁴ சாஸ்ய புரம் துரங்கை³ர்ப்³லேந மைதர்யா ச த⁴நேந சாப்தை: || 214
 புஷ்டாஸ்ச துஷ்டாஸ்ச ததா³ஸ்ய ராஜ்யே ஸாத்⁴வ்யோ⁵ரஜஸ்கா கு³ணவத்பயஸ்கா: |
 உத³க³ரவத்ஸை: ஸஹிதா ப³பூ⁴வுர்ப்³ஹ்வயோ புஹுக்ஷீரது³ஹஸ்ச கா³வ: || 215
 மத⁴யஸ்த²தாம் தஸ்ய ரிபுர்ஜகா³ம் மத⁴யஸ்வபா⁴வ: ப்ரயயௌ ஸுஹ்ரு³த்த்வம் |
 விஸேஷதோ தா³ர்த⁴யமியாய மித்ரம் த்³வாவஸ்ய பக்ஷாவபரஸ்து நாஸம் || 216
 ததா²ஸ்ய மந்தா³நிலமேக⁴ஸப்³த: ³ ஸௌதா³மிநீ³குண்ட³லமண்டி³தாங்க: ³ |
 விநாஸ்மவர்ஷாஸநிபாததோ³ஷை: காலே ச தே³ஸே ப்ரவவர்ஷ தே³வ: || 217
 ரூரோஹ ஸம்யக் ப²லவத்³யதா²ர்து ததா³க்ரு³தேநாபி க்ரு³ஷிஸ்ரமேண |
 தா ஏவ சைவௌஷத⁴யோ ரஸேந ஸாரேண சைவாப்யதி⁴கா ப³பூ⁴வு: || 218
 ஸரீரஸந்தே³ஹுகரே⁵பி காலே ஸங்க³ராமஸம்மர்த³ இவ ப்ரவ்ரு³த்தே |

ஸ்வஸ்தா:² ஸுக²ம் சைவ நிராமயம் ச ப்ரஜஜ்ஞிரே க³ர்புத⁴ராஸ்ச நார்ய: || 219
 யச்ச ப்ரதிபு⁴வோ விபு⁴வேSபி ஸக்யே ந ப்ரார்த்யந்தி ஸம் நரா: பரேபு⁴ய: |
 அபு⁴யர்தி²த: ஸுக்ஷமத⁴நோSபி சாயம் ததா³ ந கஸ்சித்³விமுகோ² ப³பூ⁴வ || 2110
 நாஸே வதோ⁴ ப³ந்து⁴ஷு நாப்யதா³தா நைவாவ்ரதோ நாந்ரு'திகோ ந ஹிம்ஸர்: |
 ஆஸீத்ததா³ கஸ்சந தஸ்ய ராஜ்யே ராஜ்ஞோ யயாதேரிவ நாஹுஷஸ்ய || 2111
 உத்³யாநதே³வாயதநாஸ்ரமாணம் கூபப்ரபாபுஷ்கரிணீவநாநாம் |
 சக்ரு: க்ரியாஸ்தத்ர ச து⁴ர்மகாமா: ப்ரத்யகூத: ஸ்வர்க³மிவோபலபு⁴ய || 2112
 முக்தஸ்ச து³ர்பி⁴கூபு⁴யாமயேபு⁴யோ ஹ்ரு'ஷ்டோ ஜந: ஸ்வர்க³மிவாபி⁴ரேமே |
 பத்நீம் பதிர்வா மஹிஷீ பதிம் வா பரஸ்பரம் ந வ்யபி⁴சேரதுஸ்ச || 2113
 கஸ்சித்ஸிஷேவே ரதயே ந காமம் காமார்த²மர்த²ம் ந ஜுகோ³ப கஸ்சித் |
 கஸ்சித்³த⁴நார்த²ம் ந சசார து⁴ர்மம் து⁴ர்மாய கஸ்சிந்ந சகார ஹிம்ஸாம் || 2114
 ஸ்தேயாதி³பி⁴ஸ்சாப்யபி⁴தஸ்ச நஷ்டம் ஸ்வஸ்த²ம் ஸ்வசக்ரம் பரசக்ரமுக்தம் |
 க்ஷேமம் ஸுபி⁴கூகம் ச ப³பூ⁴வ தஸ்ய புராண்யரண்யாநி யதை²வ ராஷ்ட்ரே || 2115
 ததா³ ஹி தஜ்ஜந்மநி தஸ்ய ராஜ்ஞோ மநோரிவாதி³த்யஸுதஸ்ய ராஜ்யே |
 சசார ஹர்ஷ: ப்ரணநாஸ பாபமா ஜஜ்வால து⁴ர்ம: கஹுஷ: ஸஸாம || 2116
 ஏவம்விதா⁴ ராஜஸுதஸ்ய தஸ்ய ஸர்வார்த²ஸித்³தி⁴ஸ்ச யதோ ப³பூ⁴வ |
 ததோ ந்ரு'பஸ்தஸ்ய ஸுதஸ்ய நாம் ஸர்வார்த²ஸித்³தோ⁴Sயமிதி ப்ரசக்ரே || 2117
 தே³வீ து மாயா விபு³த⁴ர்ஷிகல்பம் த்³ரு'ஷ்ட்வா விஸாலம் தநயப்ரபா⁴வம் |
 ஜாதம் ப்ரஹர்ஷம் ந ஸஸாக ஸோடு⁴ம் ததோSவிநாஸாய தி³வம் ஜகா³ம் || 2118
 தத: குமாரம் ஸுரக³ர்பு⁴கல்பம் ஸ்நேஹேந பா⁴வேந ச நிர்விஸேஷம் |
 மாத்ரு'ஷ்வஸா மாத்ரு'ஸமப்ரபா⁴வா ஸம்வர்த⁴யாமாத்மஜவத்³ப³பூ⁴வ || 2119
 தத: ஸ பா³லார்க இவோத³யஸ்த:² ஸமீரிதோ வஹ்நிரிவாநிலேந |
 க்ரமேண ஸம்யக்³வவ்ரு'தே⁴ குமாரஸ்தாராதி⁴ப: பகூ இவாதமஸ்கே || 2120
 ததோ மஹார்ஹாணி ச சந்த³நாநி ரத்நாவளீஸ்சௌஷதி⁴பி:⁴ ஸக³ர்பா:⁴ |
 ம்ரு'க³ப்ரயுக்தாந்ரத²காம்ஸ்ச ஹைமாநாசக்ரிரேSஸ்மை ஸுஹ்ரு'தா³லயேபு⁴ய: || 2121
 வயோSநுருபாணி ச பூ⁴ஷ்ணாநி ஹிரண்மயா ஹஸ்திம்ரு'கா³ஸ்வகாஸ்ச |
 ரதா²ஸ்ச கா³வோ வஸநப்ரயுக்தா க³ந்தரீஸ்ச சாமீகரூப்யசித்ரா: || 2122
 ஏவம் ஸ தைஸ்தைர்விஷயோபசாரைர்வயோSநுருபைருபசர்யமாண: |
 பா³லோSப்யபா³லப்ரதிமோ ப³பூ⁴வ து⁴ரு'த்யா ச ஸௌசேந தி⁴யா ஸ்ரியா ச || 2123
 வயஸ்ச கௌமாரமதீத்ய மத⁴யம் ஸம்ப்ராப்ய பா³ல: ஸ ஹி ராஜஸூநு: |
 அல்பரஹோபி⁴ர்ப³ஹுவர்ஷக³ம்யா ஜக்³ராஹ வித்³யா: ஸ்வகுலாநுருபா: || 2124

நைஸ்ரேயஸம் தஸ்ய து பவ்யமர்தம் ஸ்ருத்வா புரஸ்தாத்ஸிதாந்மஹார்ஷை: |

காமேஷு ஸங்கம் ஜநயாம்பபூவ வ்ருத்திர்பவச்சாக்யகுலஸ்ய ராஜ்ஞ: || 2125

குலாத்ததோஸ்மை ஸ்திரஸீலயுக்தாத்ஸாத்வீம் வபுர்ஹீவிநயோபந்நாம் |

யஸோதராம் நாம் யஸோவிஸாலாம் துல்யாபிதாநம் ஸ்ரியமாஜுஹாவ || 2126

அதாபரம் பூமிபதே: பரியோஸ்யம் ஸநத்குமாரப்ரதிம: குமார: |

ஸார்தம் தயா ஸாக்யநரேந்த்ரவத்வா ஸச்யா ஸஹஸ்ராக்ஷ இவாபிரேம || 2127

கிஞ்சிந்மந:க்ஷாபகரம் ப்ரதீபம் கதஞ்ச பஸ்யேதிஸோஸ்ருசிந்த்ய |

வாஸம் ந்ருபோ ஹ்யாதிஸுதி ஸ்ம தஸ்மை ஹர்மயோதரேஷ்வேவ ந பூப்ரசாரம் || 2128

2128

தத: ஸரத்தோயத்பாண்ட்ரேஷு பூமௌ விமாநேஷ்விவ ரஞ்ஜிதேஷு |

ஹர்மயேஷு ஸர்வர்துஸுகாஸ்ரயேஷு ஸ்த்ரீணமுதாரைர்விஜஹார தூர்யை: || 2129

2129

கஸீலர்ஹி சாமீகரபுத்தகக்ஷந்ராக்ராக்ரபிஹுதைர்மருத்தங்கை: |

வராப்ஸரோந்ருத்யஸமைஸ்ச ந்ருத்தயை: கைலாஸவத்தத்பவநம் ரராஜ || 2130

வாக்பி: கலாபிர்லலிதைஸ்ச ஹாரைர்மதை: ஸகேலம்மதுரைஸ்ச ஹாஸை: |

தம் தத்ர நார்யோ ரமயாம்பபூவுர்ப்ருவஞ்சிதைர்த்நிரீக்ஷிதைஸ்ச || 2131

ததஸ்ச காமாஸ்ரயபண்டிதாபி: ஸ்த்ரீபிர்க்ருஹீதோ ரதிகர்கஸாபி: |

விமாநப்ருஷ்டாந்ந மஹீம் ஜகாமி விமாநப்ருஷ்தாதிவ புண்யகர்மா || 2132

ந்ருபஸ்து தஸ்யைவ விவ்ருத்திஹேதோஸ்தத்பாவிநார்தேந ச சோத்யமாந: |

ஸமேஸிபிரேமே விரராம பாபாத்பேஜே தம்ம் ஸம்விபாஜ ஸாதூந் || 2133

நாதீரவத் காமஸுகே ஸஸஞ்ஜே ந ஸம்ரரஞ்ஜே விஷமம் ஜநநயாம் |

த்ருத்தயேந்த்ரியாஸ்வாம்ஸ்சபலாந் விஜிக்யே ப்ந்நூம்ஸ்ச பௌராம்ஸ்ச

குஷ்ணர்ஜிகாய || 2134

நாத்யைஷ்ட து:காய பரஸ்ய வித்யாம் ஜ்ஞாநம் ஸிவம் யத்து தத்யக்ஷ்ட |

ஸ்வாப்ய: ப்ரஜாப்யோ ஹி யதா ததைவ ஸர்வப்ரஜாப்ய: ஸிவமாஸஸம்ஸே || 2135

தம் பாஸுரம் சாங்கிரஸாதிதேவம் யதாவதாந்ச ததாயுஷே ஸ: |

ஜுஹாவ ஹவ்யாந்யக்ருஸே க்ருஸாநௌ த்தௌ த்விஜேப்ய: க்ருஸநம் ச காஸ்ச

|| 2136

ஸஸ்நௌ ஸரீரம் பவிதும் மநஸ்ச தீர்தாம்புபிஸ்சைவ குணம்புபிஸ்ச |

வேதோபதிஷ்டம் ஸமமாத்தமஜம் ச ஸோமம் பபௌ ஸாந்திஸுகம் ச ஹார்தம் || 2137

2137

ஸாந்த்வம் ப்பாஷே ந ச நார்த்வத்யஜ்ஜஜல்ப தத்த்வம் ந ச விப்ரியம் யத் |

ஸாந்த்வம் ஹயதத்வம் பருஷம் ச தத்த்வம் ஹரியாஸகந்நாத்மந ஏவ வக்தும் || 2138
இஷ்டேஷ்வநிஷ்டேஷு ச கார்யவத்ஸு ந ராக்தோஷாஸ்ரயதாம் ப்ரபேதே |
ஸிவம் ஸிஷேவேஸ்வவஹாரஸ்ப்தம் யஜ்ஞம் ஹி மேநே ந ததா யதாவத் || 2139
ஆஸாவதே சாபிக்ரதாய ஸத்யோ தேயாம்புபிஸ்தர்த்மசேச்சித்திஷ்ட |
யுத்தாத்ருதே வ்ருத்தபரஸ்வதேந த்விதர்பமுத்தவ்ருத்தமபேபித்திஷ்ட || 2140
ஏகம் விநிந்யே ஸ ஜுகோப ஸப்த ஸப்தைவ தத்யாஜ ரரக்ஷ பஞ்ச |
ப்ராப த்ரிவர்கம் புபுத்தே த்ரிவர்கம் ஜஜ்ஞே த்விவர்கம் ப்ரஜஹேள த்விவர்கம் ||
2141
க்ருதாக்ஸோபி ப்ரதிபாத்ய வத்யாந்நாஜீகந்நாபி ருஷா த்ரீஸ்ர |
புபுத்தே ஸாந்தவேந ப்லேந சைதாம்ஸ்தயாகோபி தேஷாம் ஹ்யநபாயத்ருஷ்ட:
|| 2142
ஆர்ஷாண்யசாரீத்பரமவ்ரதாநி வைராண்யஹாஸீச்சிரஸம்புருதாநி |
யஸாம்ஸி சாபத்ருக்ஷணகந்தவந்தி ரஜாம்ஸ்யஹாஸீந்மலிநீகராணி || 2143
ந சாஜிஹீர்ஷீத்புலிமப்ரவ்ருத்தம் ந சாசிகீர்ஷீத்பரவஸ்த்வபித்த்யாம் |
ந சாவிவக்ஷீத்விஷதாமதர்மம் ந சாதித்தக்ஷீத்ருத்யேந மந்யம் || 2144
தஸ்மிம்ஸ்ததா பூமிபதௌ ப்ரவ்ருத்தே ப்ருத்த்யாஸ்ச பௌராஸ்ச ததைவ சேரு: |
ஸமாத்மகே சேதஸி விப்ரஸந்நே ப்ரயுக்தயோகஸ்ய யதேந்ந்ரீயாணி || 2145
காலே ததஸ்சாருபயோதாராயாம் யஸோதாராயாம் ஸுயஸோதாராயாம் |
ஸௌத்தோத்நேராஹுஸப்தநவக்த்ரோ ஜஜ்ஞே ஸுதோ ராஹுல ஏவ நாம்நா || 2146
அதேஷ்டபுத்ர: பரமப்ரதீத: குலஸ்ய வ்ருத்திம் ப்ரதி பூமிபால: |
யதைவ புத்ரப்ரஸவே நநந்தி ததைவ பௌத்ரப்ரஸவே நநந்தி || 2147
பௌத்ரஸ்ய மே புத்ரக்தோ மமைவ ஸ்நேஹ: கதம் ஸ்யாதித்தி ஜாதஹர்ஷ: |
காலே ஸ தம் தம் விதிமாலலம்பே புத்ரப்ரிய: ஸ்வர்க்மிவாருக்ஷந் || 2148
ஸ்தித்தவா பதிப்ராத்தமகல்பிகாநாம் ராஜர்ஷபாணம் யஸஸாந்விதாநாம் |
ஸூக்லாந்யமுத்தவாபி தபாம்ஸ்யதப்த யஜ்ஞே ச ஹிம்ஸாரஹிதையஷ்ட || 2149
அஜாஜ்வலிஷ்டாத் ஸ புண்யகர்மா ந்ருபஸ்ரியா சைவ தப:ஸ்ரியா ச |
குலேந வ்ருத்தேந தியா ச திப்தஸ்தேஜ: ஸஹஸ்ராம்ஸூரிவோத்ஸிஸ்ருக்ஷா: || 2150
ஸ்வாயம்புவம் சார்சிகமர்சயித்வா ஜஜாப புத்ரஸ்தித்தயே ஸ்தித்தபூ: |
சகார கர்மாணி ச துஷ்கராணி ப்ரஜா: ஸிஸ்ருக்ஷா: க இவாதிக்காலே || 2151
தத்யாஜ ஸஸ்த்ரம் விமமர்ஸ ஸாஸ்த்ரம் ஸமம் ஸிஷேவே நியமம் விஷேஹே |
வஸீவ கஞ்சித்விஷயம் ந பேஜே பிதேவ ஸர்வாந்விஷயாந் த்ரீஸ்ர || 2152
புபா ராஜ்யம் ஸ ஹி புத்ரஹேதோ: புத்ரம் குலார்தம் யஸஸே குலம் து |

ஸ்வர்காய ஸப்தம் திவமாத்மஹேதோர்த்மாந்த்மாத்த்மஸ்திதிமாசகாங்கு ||
2153

ஏவம் ஸ த்ரம் விவிதம் சகார ஸத்பிர்நிபாதம் ஸ்ருதிதஸ்ச ணித்தம் |
த்ருஷ்ட்வா கதம் புத்ரமுகம் ஸுதோ மே வநம் ந யாயாதிதி நாத்மாந: || 2154

ரிரக்ஷிஷந்த: ஸ்ரியமாத்மஸம்ஸ்தா² ரக்ஷந்தி புத்ராந் புவி பூமிபாலா: |
புத்ரம் நரேந்த்ர: ஸ து த்ரம்காமோ ரரக்ஷ த்ரமாத்விஷயேஷ்வமுஞ்சத் || 2155

வநமநுபமஸத்த்வா போதிஸத்த்வாஸ்து ஸர்வே

விஷயஸுக²ரஸஜ்ஞா ஜக்முருத்பந்புத்ரா: |

அத உபசிதகர்மா ரூடமுலேஹேதௌ

ஸ ரதிமுபஸிஷேவே போதிமாபந்நயாவத் || 2156

இதி ஸ்ரீபுத்தசரிதே மஹாகாவ்யேந்த:புரவிஹாரோ நாம த்விதீய: ஸர்க: || 2 ||

Book III [ஸம்வேகோத்தபத்தி:]

தத: கதாசிந்ம்ருது³ஸாத்³வலாநி பும்ஸ்கோகிலோந்நாதி³தபாத்³பாநி |

ஸுஸ்ராவ பத்³மாகரமண்டி³தாநி ஸீதே நிபுத்தா³நி ஸ காநநாநி || 311

ஸ்ருத்வா தத: ஸ்தீஜநவல்லபா⁴நாம் மனோஜ்ஞபா⁴வம் புரகாநநாநாம் |

பு³ஹி:ப்ரயாணய சகார புத்தி⁴மந்தர்க்³ரு³ஹே நாக³ இவாவருத்த⁴ || 312

ததோ ந்ருபஸ்தஸ்ய நிஸம்ய பா⁴வம் புத்ராபி⁴தா⁴நஸ்ய மனோரத²ஸ்ய |

ஸநேஹஸ்ய லக்ஷம்யா வயஸஸ்ச யோக்யாம்-ஆஜ்ஞாபயாமாஸ விஹாரயாத்ராம் ||
313

நிவர்தயாமாஸ ச ராஜமர்கே³ ஸம்பாதமார்தஸ்ய ப்ருத்த²க்³ஜநஸ்ய |

மா பூ⁴த்³குமார: ஸுகுமாரசித்த: ஸம்விக்³நசேதா இவ மந்யமாந: || 314

ப்ரத்யங்க³ஹீநாந் விகலேந்த்³ரியாம்ஸ்ச ஜீர்ணாதுராதீ³ந் க்ரு³பணம்ஸ்ச பி⁴க்ஷ³ந் |

தத: ஸமுத்ஸார்ய பரேண ஸாம்நா ஸோபா⁴ம் பரா ராஜபத²ஸ்ய சக்ரு: || 315

தத: க்ரு³தே ஸ்ரீமதி ராஜமர்கே³ ஸ்ரீமாந் விநீதாநுசர: குமார: |

ப்ராஸாத்³ப்ரு³ஷ்டா²த³வதீர்ய காலே க்ரு³தா⁴ப்யநுஜ்ஞோ ந்ரு³பம⁴யக³ச்சத் || 316

அதோ² நரேந்த்ர: ஸுதமாக³தாஸ்ரு: ஸிரஸ்யுபாக்³ராய சிரம் நி⁴க்ஷய |

க³ச்சேதி சாஜ்ஞாபயதி ஸம் வாசா ஸநேஹாந்ந சைநம் மநஸா முமோச || 317

தத: ஸ ஜாம்பு³நத³பா⁴ண்ட³பு³ரு³த்³பி⁴ர்யுக்தம் சது³ப்⁴ர்நி⁴ரு³தைஸ்துரங்கை: || 318

அக்³வவித⁴யுச்சிரஸமிதா⁴ராம் ஹிரண்மயம் ஸ்யந்த்³நமாருரோஹ || 318

தத: ப்ரகீர்ணேஜ்ஜ்வலபுஷ்பஜாலம் விஷக்தமால்யம் ப்ரசலத்தபாகம் |

மர்க்³ம் ப்ரபேதே³ ஸத்³ரு³ஸாநுயாத்ரஸ்சந்த்³ர: ஸநக்ஷத்ர இவாந்தீக்ஷம் || 319

கௌதுஹலாத்ஸ்பீ²ததரைஸ்ச நேத்ரைர்நீலோத்பலாபை⁴ரிவ கீர்யமாண: |
 ஸநை: ஸநை ராஜபத²ம் ஜகா³ஹே பெளரை: ஸமந்தாத³பி⁴வீக்ஷயமாண: || 3110
 தம் துஷ்டுவு: ஸௌம்யகு³ணேந கேசித்³வவந்தி³ரே தீ³ப்ததயா ததா²ந்யே |
 ஸௌமுக²யதஸ்து ஸ்ரியமஸ்ய கேசித்³வைபுல்யமாஸம்ஸிஷுராபுஷஸ்ச || 3111
 நி:ஸ்ரு²த்ய கு³ஜாஸ்ச மஹாகுலெ⁴யோ வ்யூஹாஸ்ச கைராதகவாமநாநாம் |
 நார்ய: க்ரு³ஸே⁴யஸ்ச நிவேஸநே⁴யோ தே³வாநுயாநத⁴வஜவத் ப்ரணேமு: || 3112
 தத: குமார: க²லு க³ச்சதீதி ஸ்ருத்வா ஸ்த்ரிய: ப்ரேஷ்யஜநாத்ப்ரவ்ரு²த்திம் |
 தி³த்³ரு³க்ஷயா ஹர்மயதலாநி ஜக்³முர்ஜநேந மாந்யேந க்ரு³தா⁴யநுஜ்ஞா: || 3113
 தா: ஸ்ரஸ்தகாஞ்சீ³க்ஷணவிக்³நிதாஸ்ச ஸுப்தப்ரபு³த்³தா⁴குலலோசநாஸ்ச |
 வ்ரு²த்தாந்தவிந்யஸ்தவிபூ⁴ஷணஸ்ச கௌதுஹலேநாபி ப்⁴ரு²தா: பரீயு: || 3114
 ப்ராஸாத³ஸோபாநதலப்ரணதை: ³ காஞ்சீரவைர்நுபுரநிஸ்வைநஸ்ச |
 விப்⁴ராமயந்த்யோ க்³ரு³ஹபக்ஷிஸங்கா⁴நந்யோந்யவேகா³ம்ஸ்ச ஸமாக்ஷிபந்த்ய: ||
 3115
 காஸாஞ்சிதா³ஸாம் து வராங்க³நாநாம் ஜாதத்வராணாமபி ஸோத்ஸுகாநாம் |
 க³திம் கு³ருத்வாஜ்ஜக்³ரு³ஹூர்விஸாலா: ஸ்ரோணீரதா: ² பீநபயோத⁴ராஸ்ச || 3116
 ஸீக்⁴ரம் ஸமர்தா²பி து க³ந்நுமந்யா க³திம் நிஜக்³ராஹ யயௌ ந தூர்ணம் |
 ஹ்ரியா ப்ரக³ல்பா⁴நி நிக்³ஹமாநா ரஹ: ப்ரயுக்தாநி விபூ⁴ஷணநி || 3117
 பரஸ்பரோத்பீ³நபிண்டி³தாநாம் ஸம்மர்த³ஸம்ஸோபி⁴தகுண்ட³லாநாம் |
 தாஸாம் ததா³ ஸஸ்வநபூ⁴ஷணநாம் வாதாயநேஷ்வப்ரஸமோ ப³பூ⁴வ || 3118
 வாதாயநே⁴யஸ்து விநி:ஸ்ரு²தாநி பரஸ்பரோபாஸிதகுண்ட³லாநி |
 ஸ்த்ரீ³ணம் விரேஜூர்மு³பங்கஜாநி ஸக்தாநி ஹர்மயேஷ்விவ பங்கஜாநி || 3119
 ததோ விமாநைர்யுவதீகலாபை: கௌதுஹலோத்³கா⁴டிதவாதயாநை: |
 ஸ்ரீமத்ஸமந்தாந்நக³ரம் ப³பா⁴ஸே வியத்³விமாநைரிவ ஸாப்ஸரோபி: ⁴ || 3120
 வாதாயநாநாமவிஸாலபா⁴வாத³ந்யோந்யக³ண்டா³ர்பிதகுண்ட³லாநி |
 முகா²நி ரேஜு: ப்ரமதோ³த்தமாநாம் ப³த்³தா: ⁴ கலாப இவ பங்கஜாநாம் || 3121
 தஸ்மிந் குமாரம் பதி² வீக்ஷமாண: ஸ்த்ரியோ ப³பு⁴ர்கா³மிவ க³ந்நுகாமா: |
 ஊர்த⁴வோந்முகா²ஸ்சைநமுத³க்ஷமாண நரா ப³பு⁴ர்த³யாமிவ க³ந்நுகாமா: || 3122
 த்³ரு³ஷ்ட்வா ச தம் ராஜஸுதம் ஸ்த்ரியஸ்தா ஜாஜ்வல்யமாநம் வபுஷா ஸ்ரியா ச |
 த⁴ந்யாஸ்ய பா⁴ர்யேதி ஸநைரவோசஞ்சூத்³தை⁴ர்மநோபி: ⁴ க²லு நாந்யபா⁴வாத || 3123
 அயம் கில வ்யாயதபீநபா³ஹூ ஶுபேண ஸாக்ஷாதி³வ புஷ்பகேது: |
 த்யக்த்வா ஸ்ரியம் த⁴ர்மமுபேஷ்யதீதி தஸ்மிந் ஹிதா கௌ³ரவமேவ சக்ரு: || 3124
 கீர்ணம் ததா² ராஜபத²ம் குமார: பெளரைர்விநீதை: ஶாசிதீ⁴ரவேஷை: |

தத்பூர்வமாலோக்ய ஜஹர்ஷ கிஞ்சிந்மேநே புநர்பா⁴வமிவாத்தமநர்ச || 3125
 புரம் து தத்ஸ்வர்க³மிவ ப்ரஹ்ரு⁴ஷ்டம் ஸூத்³தா⁴தி⁴வாஸா: ஸமவேக்ஷ்ய தே³வா: |
 ஜீர்ணம் நரம் நிர்மமிரே ப்ரயாதும் ஸஞ்சோத³நார்த²ம் கூதிபாத்தமஜஸ்ய || 3126
 தத: குமாரோ ஜரயாபி⁴பூ⁴தம் த்³ரு⁴ஷ்ட்வா நரேப்⁴ய: ப்ரு⁴த²கா³க்ரு⁴திம் தம் |
 உவாச ஸங்க்³ராஹுகமா³தாஸ்த²ஸ்ததரேவ நிஷ்கம்பநிவிஷ்டத்³ரு⁴ஷ்டி: || 3127
 க ஏஷ போ:⁴ ஸூத நரோ⁵ப்யுபேத: கேஸை: ஸிதைர்யஷ்டிவிஷ்கத்தஹஸ்த: |
 ப்⁴ருஸம்வ்ரு⁴தாக்க: ஸிதி²லாநதாங்க:³ கிம் விக்ரியைஷா ப்ரக்ரு⁴திர்யத்³ரு⁴ச்சா ||
 3128
 இத்யேவமுத்த: ஸ ரத²ப்ரணேதா நிவேத³யாமாஸ ந்ரு⁴பாத்தமஜாய |
 ஸம்ரக்ஷ்யமப்யர்த²மதோ³ஷத³ர்ஸீ தைரேவ தே³வை: க்ரு⁴தபு³த்தி⁴மோஹ: || 3129
 ரூபஸ்ய ஹர்த்ரீ வ்யஸநம் ப³ஸஸ்ய ஸோகஸ்ய யோநிர்நித⁴நம் ரதீநாம் |
 நாஸ: ஸம்ரு⁴தீநாம் ரிபுரிந்த³ரியாணுமேஷா ஜரா நாம யயைஷ ப⁴க்³ந: || 3130
 பீதம் ஹ்யநேநாபி பய: ஸிஸூத்வே காலேந பூ⁴ய: பரிம்ரு⁴ஷ்டமுர்வ்யாம் |
 க்ரமேண பூ⁴த்வா ச யுபா வபுஷமாந் க்ரமேண தேநைவ ஜராமுபேத: || 3131
 இத்யேவமுத்தே சலித: ஸ கிஞ்சித்³ராஜாத்மஜ: ஸூதமித³ம் ப³பா⁴ஷே |
 கிமேஷ தோ³ஷோ ப⁴விதா மமாபீத்யஸ்மை தத: ஸாரதி²ர்ப்யுவாச || 3132
 ஆயுஷ்மதோ⁵ப்யேஷ வய:ப்ரகர்ஷாந்நி:ஸம்ஸயம் காலவஸேந பா⁴வீ |
 ஏவம் ஜராம் ரூபவிநாஸயித்ரீம் ஜாநாதி சைவேச்ச²தி சைஷ லோக: || 3133
 தத: ஸ பூர்வாஸயஸூத்³த⁴பு³த்தி⁴ர்விஸ்தீர்ணகல்பாசிதபுண்யகர்மா |
 ஸ்ருத்வா ஜராம் ஸம்விவிஜே மஹாத்மா மஹாஸநேர்கோ⁴ஷமிவாந்திகே கௌ:³ ||
 3134
 நி:ஸ்வஸ்ய தீ³ர்க⁴ம் ஸ ஸிர: ப்ரகம்ப்ய தஸ்மிம்ஸ்ச ஜீர்ணே விநிவேஸ்ய சக்ஷு: |
 தாம் சைவ த்³ரு⁴ஷ்ட்வா ஜநதாம் ஸஹர்ஷாம் வாக்யம் ஸ ஸம்விக்³நமித³ம் ஜகா³த³
 || 3135
 ஏவம் ஜரா ஹந்தி ச நிர்விஸேஷம் ஸம்ரு⁴திம் ச ரூபம் ச பராக்ரமம் ச |
 ந சைவ ஸம்வேக³முபேதி லோக: ப்ரத்யக்ஷதோ⁵பீத்³ரு⁴ஸமீக்ஷமாண: || 3136
 ஏவம் க³தே ஸூத நிவர்தயாஸ்வாந் ஸீக்⁴ரம் க்³ரு⁴ஹாண்யேவ ப⁴வாந்ப்ரயாது |
 உத்³யாநபூ⁴மௌ ஹி குதோ ரதிர்மே ஜராப⁴வே சேதஸி வர்தமாநே || 3137
 அதா²ஜ்ஞயா ப்ர்த்ரு⁴ஸூதஸ்ய தஸ்ய நிவர்தயாமாஸ ரத²ம் நியந்தா |
 தத: குமாரோ ப⁴வநம் ததே³வ சிந்தாவஸ: ஸூந்யமிவ ப்ரபேதே³ || 3138
 யதா³ து ததரேவ ந ஸர்ம லேபே⁴ ஜரா ஜரேதி ப்ரபரீக்ஷமாண: |
 ததோ நரேந்த³ராநுமத: ஸ பூ⁴ய: க்ரமேண தேநைவ ப³ஹிர்ஜகா³ம் || 3139

அதா²பரம் வ்யாதி⁴பரிததே³ஹம் த ஏவ தே³வா: ஸஸ்ரு³ஜுர்மநுஷ்யம் |
 த்³ரு³ஷ்ட்வா ச தம் ஸாரதி²மாப³பா⁴ஷே ஸௌத்³தோ⁴த்³நிஸ்தத்³க³த்³ரு³ஷ்டிரேவ || 3140

ஸ்து²லோத³ர: ஸ்வாஸசலச்ச²ரீர: ஸ்ரஸ்தாம்ஸபா³ஹு: க்ரு³ஸபாண்டு³கா³த்ர: |
 அம்பே³தி வாசம் கருணம் ப்³ருவாண: பரம் ஸமாஸ்ஸிஷ்ய நர: க ஏஷ: || 3141
 ததோ³ரவீத்ஸாரதி²ரஸ்ய ஸௌம்ய தா⁴துப்ரகோபப்ரப⁴வ: ப்ரவ்ரு³த்³த:⁴ |
 ரோகா³பி⁴தா⁴ந: ஸுமஹாநந்த:² ஸக்ரோ³பி யேநைஷ க்ரு³தோ³ஸ்வதந்த்ர: || 3142
 இத்யூசிவாந் ராஜஸுத: ஸ பூ⁴யஸ்தம் ஸாநுகம்போ நரமீக்ஷமாண: |
 அஸ்யைவ ஜாத: ப்ரு³த்²கே³ஷ தோ³ஷ: ஸாமாந்யதோ ரோக³ப⁴யம் ப்ரஜாநாம் || 3143

ததோ³ ப³பா⁴ஷே ஸ ரத²ப்ரணேதா குமார ஸாதா⁴ரண ஏஷ தோ³ஷ: |
 ஏவம் ஹி ரோகை:³ பரிபீ³யமானோ ருஜாதுரோ ஹர்ஷமுபைதி லோக: || 3144
 இதி ஸ்ருதார்த:~² ஸ விஷண்ணசேதா: ப்ராவேபதாம்பூ³ர்மிக³த்: ஸரீவ |
 இத³ம் ச வாக்யம் கருணயமாந: ப்ரோவாச கிஞ்சிந்ம்ரு³து³நா ஸ்வரேண || 3145
 இத³ம் ச ரோக³வ்யஸநம் ப்ரஜாநாம் பஸ்யம்ஸ்ச விஸ்ரம்ப⁴முபைதி லோக: |
 விஸ்தீர்ணவிஜ்ஞாநமஹோ நராணாம் ஹஸந்தி யே ரோக³ப⁴யைரமுக்தா: || 3146

நிவர்த்யதாம் ஸூத வஹி:ப்ரயாணாந்நரேந்த்³ரஸத்³மைவ ரத:~² ப்ரயாது |
 ஸ்ருத்வா ச மே ரோக³ப⁴யம் ரதி³ப⁴ய: ப்ரத்யாஹதம் ஸங்குசதீவ சேத: || 3147
 ததோ நிவ்ரு³த்த: ஸ நிவ்ரு³த்தஹர்ஷ: ப்ரத்யாநயுக்த: ப்ரவிவேஸ ஸத்³ம |
 தம் த்³விஸ்ததா² ப்ரேக்ஷ்ய ச ஸந்நிவ்ரு³த்தம் புர்யாக³ம் பூ⁴மிபதிஸ்சகார || 3148
 ஸ்ருத்வா நிமித்தம் து நிவர்தநஸ்ய ஸந்த்யக்தமாத்தமாநமநேந மேநே |
 மார்க³ஸ்ய ஸௌசாதி⁴க்ரு³தாய சைவ சக்ரோஸ ருஷ்டோ³பி ச நோக்³ரத³ண்ட:~³ ||

3149
 பூ⁴யஸ்ச தஸ்மை வித³தே⁴ ஸுதாய விஸேஷயுக்தம் விஷயப்ரகாரம் |
 சலேந்த்³ரியத்வாத்³பி நாபி ஸக்தோ நாஸ்மாந்விஜஹ்யாதி³தி நாத²மாந: || 3150
 யதா³ ச ஸப்³தா³தி³பி⁴நிந்த்³ரியார்தை²ரந்த:புரே நைவ ஸுதோ³ஸ்ய ரேமே |
 ததோ வஹிர்வ்யாதி³ஸதி ஸம் யாத்ராம் ரஸாந்தரம் ஸ்யாதி³தி மந்யமாந: || 3151
 ஸ்நேஹாச்ச பா⁴வம் தநயஸ்ய பு³த்³த்⁴வா ஸம்வேக³தோ³ஷாநவிசிந்த்ய காம்ஸ்சித் |
 யோக்³யா: ஸமாத்ஞாபயதி ஸம் தத்ர கலாஸ்வபி⁴ஜ்ஞ இதி வாரமுக்²யா: || 3152

ததோ விஸேஷேண நரேந்த்³ரமாரகே³ ஸ்வலங்க்ரு³தே சைவ பரிக்ஷிதே ச |
 வ்யத்யாஸ்ய ஸூதம் ச ரத²ம் ச ராஜா ப்ரஸ்தா²பயாமாஸ ப³ஹி: குமாரம் || 3153
 ததஸ்ததா² க³ச்சதி ராஜபுத்ரே தைரேவ தே³வைர்விஹிதோ க³தாஸு: |
 தம் சைவ மாரகே³ ம்ரு³தமுஹ்யமாநம் ஸூத: குமாரஸ்ச த³த்³ஸ் நாந்ய: || 3154

அதாப்ரவீத்ராஜஸுத: ஸ ஸுதம் நரைச்சதுர்பிஹ்ரியதே க ஏஷ: |
 தீநைந்மநுஷ்யைரநுகம்யமாநோ யோ பூஷிதோஸ்வாஸ்யவருத்யதே ச || 3155
 தத: ஸ ஸூத்தாத்மபிரேவ தேவை: ஸூத்தாதிவாஸைரபிபூதசேதா: |
 அவாச்யமப்யர்த்மிமம் நியந்தா ப்ரவ்யாஜஹாரார்த்விதீஸ்வராய || 3156
 புத்தீந்த்ரியப்ராணகுணீர்வியுக்த: ஸூப்தோ விஸம்ஜ்ஞஸ்த்ருணகாஷ்டபூத: |
 ஸம்பத்ய ஸம்ரக்ஷய ச யத்நவத்பி: ப்ரியாப்ரியைஸ்த்யஜ்யத ஏஷ கோபி || 3157
 இதி ப்ரணேது: ஸ நிஸம்ய வாக்யம் ஸஞ்சக்ஷுபே கிஞ்சிதுவாச சைநம் |
 கிம் கேவலஸ்யைவ ஜநஸ்ய தர்ம: ஸர்வப்ரஜாநாமயமீத்ருஸோந்த: || 3158
 தத: ப்ரணேதா வததி ஸம் தஸ்மை ஸர்வப்ரஜாநாமயமந்தகர்மா |
 ஹீநஸ்ய மத்யஸ்ய மஹாத்தமநோ வா ஸர்வஸ்ய லோகே நியதோ விநாஸ: || 3159
 தத: ஸ தீரோபி நரேந்த்ரஸூநு: ஸ்ருத்வைவ ம்ருத்யம் விஷஸாத் ஸத்ய: |
 அம்ஸேந ஸம்ஸலிஷ்ய ச கூப்ராக்ரம் ப்ரோவாச நிஹ்ராத்வதா ஸ்வரேண || 3160
 இயம் ச நிஷ்டா நியதம் ப்ரஜாநாம் ப்ரமாத்யதி த்யக்தபயஸ்ச லோக: |
 மநாம்ஸி ஸங்கே கடிநாநி ந்ருணம் ஸ்வஸ்தாஸ்ததா ஹ்யத்வநி வர்தமாநா: ||
 3161
 தஸ்மாத்ரதம் ஸுத நிவர்த்யதாம் நோ விஹாரபூமௌ ந ஹி தேஸகால: |
 ஜாநந்விநாஸம் கதமாந்திகாலே ஸசேதந: ஸ்யாதிஹ ஹி ப்ரமத்த: || 3162
 இதி ப்ருவாணேபி நராதிபாத்தமஜே நிவர்தயாமாஸ ஸ நைவ தம் ரதம் |
 விஸேஷயுக்தம் து நரேந்த்ரஸாஸநாத்ஸ பத்மகண்டம் வநமேவ நிர்யயௌ || 3163
 தத: ஸிவம் குஸுமிதபாலபாத்பம் பரிப்ரமத்ப்ரமுதித்மத்தகோகிலம் |
 விபாநவதஸ்கமலசாருதீர்கிகம் ததீஸ் ததீவநமிவ நந்த்நம் வநம் || 3164
 வராங்கநாக்ணகலிலம் ந்ருபாத்தமஜஸ்ததோ ப்லாத்வநமபிநீயதே ஸம் தத் |
 வராப்ஸரோவ்ருத்மலகாதிபாலயம் நவவ்ரதோ முநிர்வ விக்நகாதர: || 3165
 இதி பூத்புத்தசரிதே மஹாகாவ்யே ஸம்வேகௌத்பத்திர்நாம த்ருதீய: ஸர்க: || 3 ||

Book IV [ஸ்த்ரீவிகாத்நோ]

ததஸ்தஸ்மாத் புரோத்யாநாத் கௌதூஹுலசலேக்ஷண: |
 ப்ரத்யஜ்ஜக்முர்ந்ருபஸுதம் ப்ராப்தம் வரமிவ ஸ்த்ரிய: || 411
 அபிகம்ய ச தாஸ்தஸ்மை விஸ்மயோத்புல்லலோசநா: |
 சக்ரிரே ஸமுதாசாரம் பத்மகோஸநிபை: கரை: || 412
 தஸ்துத்யஸ்ச பரிவார்யைநம் மந்மதாக்ஷிப்தசேதஸ: |
 நிஸ்சலை: ப்ரீதிவிகைச: பிபந்த்ய இவ லோசநை: || 413

தம் ஹி தா மேநிரே நார்ய: காமோ விக்³ரஹ்வாநிதி |
 சோபி⁴தம் லக்ஷணர்தீ³ப்தை: ஸஹஜைர்பூ⁴ஷ்ணரிவ || 414
 ஸௌமயத்வாச்சைவ தை⁴ர்யாச்ச² காச்சிதே³நம் ப்ரஜஜ்ஞிரே |
 அவதீர்ணே மஹீம் ஸாக்ஷாத்³ ஸுதா⁴ம்ஸூச்சந்த்³ரமா இவ || 415
 தஸ்ய தா வபுஷாக்ஷிப்தா நிர்க்³ரஹீதும் ஜஜ்ரு³ம்பி⁴ரே |
 அந்யோந்யம் த்³ரு³ஷ்டிபி⁴ர்³க³த்வா ஸநைஸ்ச விநிஸஸ்வஸு: || 416
 ஏவம் தா த்³ரு³ஷ்டிமாத்ரேண நார்யோ த்³த்³ரு³ஸூரேவ தம் |
 ந வ்யாஜஹ்ருர்³ந ஜஹஸு: ப்ரபா⁴வேணஸ்ய யந்த்ரிதா: || 417
 தாஸ்ததா² து நிராரம்பா⁴ த்³ரு³ஷ்ட்வா ப்ரணயவிக்லவா: |
 புரோஹிதஸுதோ தீ⁴மாநுதா³யீ வாக்யமப்³ரவீத் || 418
 ஸர்வா: ஸர்வகலாஜ்ஞா: ஸ்த² பா⁴வக்³ரஹணபண்டி³தா: |
 ரூபசாதூயஸம்பந்நா: ஸ்வகு³ணர்முக்²யதாம் க³தா: || 419
 சோப⁴யேத கு³ணரேபி⁴ரபி தாநுத்தராந் குருந் |
 குவேரஸ்யாபி ச க்ரீ³ம் ப்ராகே³வ வஸுதா⁴மிமாம் || 4110
 ஸக்தாஸ்சாலயிதும் யூயம் வீதராகா³ந்ரு³ஷீநபி |
 அபஸரோபி⁴ஸ்ச கலிதாந் க்³ரஹீதும் விபு³தா⁴நபி || 4111
 பா⁴வஜ்ஞானேந ஹாவேந சாதூர்யாத்³ரூபஸம்பதா³ |
 ஸ்தீர்ணமேவ ச ஸக்தா: ஸ்த² ஸம்ராகே³ கிம் புநர்³ந்ரு³ணம் || 4112
 தாஸாமேவம்விதா⁴நாம் வோ நியுக்தாநாம் ஸ்வகோ³சரே |
 இயமேவம்விதா⁴ சேஷ்டா ந துஷ்டோ⁵ஸம்யார்ஜவேந வ: || 4113
 இத³ம் நவவதூ⁴நாம் வோ ஹீ³நிகுஞ்சிதசக்ஷுஷாம் |
 ஸத்³ரு³ஸம் சேஷ்டிதம் ஹி ஸ்யாத்³பி வா கோ³பயோஷிதாம் || 4114
 யத்³யபி ஸ்யாத்³யம் வீர: ஸ்ரீ³ப்ரபா⁴வாந்மஹாநிதி |
 ஸ்தீர்ணமபி மஹத்தேஜ இதி கார்யோ⁵த்ர நிஸ்சய: || 4115
 புரா ஹி காஸிஸுந்த்³ர்யா வேஸவத்⁴வா மஹாந்ரு³ஷி: |
 தாடி³தோ⁵பூ⁴த் பத்³ந்யாஸாத்³து³ர்³த⁴ர்³ஷோ தை³வதையபி || 4116
 மந்தா²லகௌ³தமோ பி⁴க்ஷூர்³ஜங்க⁴யா பா³லமுக்²யயா |
 பிப்³ஷூஸ்ச தத்³ர்³தா²ர்²த்²ம் வ்யஸூந் நிரஹரத் புரா || 4117
 கௌ³தமம் தீ³ர்³க⁴தபஸம் மஹார்ஷிம் தீ³ர்³க⁴ஜீவிநம் |
 யோஷித் ஸந்தோஷயாமாஸ வர்ணஸ்தா²நாவரா ஸதீ || 4118
 ரு³ஷ்யஸ்ரு³ங்க³ம் முநிஸுதம் ததை²வ ஸ்தீர்³ஷ்வபண்டி³தம் |
 உபாயர்விவிதை⁴ ஸாந்தா ஜக்³ராஹ ச ஜஹார ச || 4119

விஸ்வாமித்ரோ மஹர்ஷிஸ்ச விகா³டோ⁴Sபி மஹத்தபா: |
 த³ஸவ்ஷாண்யரண்யஸ்தோ² க்⁴ரு³தாச்ச்யாப்ஸரஸா ஹ்ரு³த: || 4|20
 ஏவமாதீ³ந்ரு³ஷீம்ஸ்தாம்ஸ்தாநநயந் விக்ரியாம் ஸ்த்ரிய: |
 லலிதம் பூர்வவயஸம் கிம் புநர்ந்ரு³பதே: ஸுதம் || 4|21
 ததே³வம் ஸதி விஸ்ர³ப்த⁴ம் ப்ரயதத்⁴வம் ததா² யதா² |
 இயம் ந்ரு³பஸ்ய வம்ஸூநீரிதோ ந ஸ்யாத்பராங்முக்² || 4|22
 யா ஹி காஸ்சித்³யுவதயோ ஹரந்தி ஸத்³ரு³ஸம் ஜநம் |
 நிக்கு³ஷ்டோத்க்ரு³ஷ்டயோர்பா⁴வம் யா க்³ரு³ஹ்ணந்தி து தா: ஸ்த்ரிய: || 4|23
 இத்யுதா³யிவச: ஸ்ருத்வா தா வித்³தா⁴ இவ யோஷித: |
 ஸமாருருஹூராத்மாநம் குமாரக்³ரஹணம் ப்ரதி || 4|24
 தா ப்⁴ருபி:⁴ ப்ரேக்ஷிதைர்பா⁴வைர்ஹஸிதைர்லலிதைர்க³தை: |
 சக்ருராக்ஷேபிகாஸ்சேஷ்டா பீ⁴தபீ⁴தா இவாங்க³நா: || 4|25
 ராஜ்ஞஸ்து விநியோகே³ந குமாரஸ்ய ச மார்த³வாத் |
 ஜஹ்ரு: க்ஷிப்ரமவிஸ்ரம்ப⁴ம் மதே³ந மத³நேந ச || 4|26
 அத² நாரீஜநவ்ரு³த: குமாரோ வ்யசரத்³வநம் |
 வாஸிதாயு²ஸஹித: கரீவ ஹிமவத்³வநம் || 4|27
 ஸ தஸ்மிந் காநநே ரம்யே ஜஜ்வால ஸ்த்ரீபுர:ஸர: |
 ஆக்ரீட³ இவ ப³ப⁴ராஜே விவஸ்வாநப்ஸரோவ்ரு³த: || 4|28
 மதே³நாவர்ஜிதா நாம தம் காஸ்சித்தத்ர யோஷித: |
 கடி²நை: பஸ்ப்ரு³ஸு: பீநை: ஸங்க⁴ட்டைர்வல்கு³பி:⁴ ஸ்தநை: || 4|29
 ஸ்ரஸ்தாம்ஸகோமலாலம்ப³ம்ரு³து³பா³ஹூலதாப³லா |
 அந்ரு³தம் ஸ்க²லிதம் காசித்க்ரு³த்வைநம் ஸஸ்வஜே ப³லாத் || 4|30
 காசித் தாம்ராத⁴ரோஷ்டே²ந முகே²நாஸவக³ந்தி⁴நா |
 விநிஸஸ்வாஸ கர்ணே⁵ஸ்ய ரஹஸ்யம் ஸ்ருயதாமிதி || 4|31
 காசிதா³ஜ்ஞாபயந்தீவ ப்ரோவாசார்த³ராநுலேபநா |
 இஹ ப⁴க்திம் குருஷ்வேதி ஹஸ்தம் ஸம்ஸ்லிஷ்ய விப்ஸயா || 4|32
 முஹூர்முஹூர்மத³வ்யாஜஸ்ரஸ்தநீலாம்ஸுகாபரா |
 ஆலக்ஷயரஸநா ரேஜே ஸ்பு²ரத்³வித்³யுதி³வக்ஷபா || 4|33
 காஸ்சித்தநககாஞ்சீபி⁴ர்முக²ராபி⁴ரிதஸ்தத: |
 ப³ப⁴ரமுர்த³ர்ஸயந்த்யோ⁵ஸ்ய ஸ்ரோணீஸ்தந்வம்ஸுகாவ்ரு³தா: || 4|34
 சூதஸாகா²ம் குஸுமிதாம் ப்ரக்³ரு³ஹ்யாந்யா லலம்பி³ரே |
 ஸுவர்ணகலஸப்ரக்²யாந் த³ர்ஸயந்த்ய: பயோத⁴ராந் || 4|35

காசித்த³மவநாதே³த்ய ஸபத்³மா பத்³மலோசநா |
 பத்³மவக்த்ரஸ்ய பார்ஸ்வே⁵ஸ்ய பத்³மஸ்ரீரிவ தஸ்து²ஷீ || 4136
 மது⁴ரம் கீ³தமந்வர்த²ம் காசித்ஸாபி⁴நயம் ஜகௌ³ |
 தம் ஸ்வஸ்த²ம் சோத³யந்தீவ வஞ்சிதோ⁵ஸீத்யவேகுகிதை: || 4137
 ஸூபே⁴ந வத³நேநாந்யா ப்⁴ருகார்முகவிகர்ஷிணா |
 ப்ராவ்ரு²த்யாநுசகாராஸ்ய சேஷ்டிதம் வீரலீலயா || 4138
 பீநவல்கு³ஸ்தநீ காசித்³வாதாகூ⁴ர்ணிதகுண்ட³லா |
 உச்சைரவஜஹாஸைநம் ஸமாப்நோது ப⁴வாநிதி || 4139
 அபயாந்தம் ததை²வாந்யா ப³ப³ந்து⁴ர்மால்யதா³மிபி:4 |
 காஸ்சித்ஸாக்ஷேபமது⁴ரைர்ஜக்³ரு²ஹூர்வசநாங்குஸை: || 4140
 ப்ரதியோகா³ர்²நீ காசித்³க்³ரு²ஹீத்வா சூதவல்லீம் |
 இத³ம் புஷ்பம் து கஸ்யேதி பப்ரச்ச மத³விக்லவா || 4141
 காசித்புருஷவத்க்ரு²த்வா க³திம் ஸம்ஸ்தா²நமேவ ச |
 உவாசைநம் ஜித: ஸ்தீ⁴பி⁴ர்ஜய போ:4 ப்ரு²தி²வீமிமாம் || 4142
 அத² லோலேக்ஸணா காசிஜ்ஜிக்⁴ர்²நீ நீலமுத்பலம் |
 கிஞ்சிந்மத³கலைர்வாக்யைர்²ரு²பாத்மஜமபா⁴ஷத || 4143
 பஸ்ய ப⁴ர்²தஸ்சிதம் சூதம் குஸுமைர்மது⁴க்³ந்தி⁴பி:4 |
 ஹேமபஞ்ஜருத்³தோ⁴ வா கோகிலோ யத்ர கூஜதி || 4144
 அஸோகோ த்³ரு²ஸ்யதாமேஷ காமிஸோகவிவர்த⁴ந: |
 ருவந்தி ப்⁴ரமரா யத்ர த³ஹ்யமாநா இவாக்³நிநா || 4145
 சூதயஷ்ட்யா ஸமாஸ்லிஷ்டோ த்³ரு²ஸ்யதாம் திலகத்³ரும: |
 ஸூக்லவாஸா இவ நர: ஸ்தீ⁴ரியா பீதாங்க³ராக³யா || 4146
 பு²ல்லம் குருவகம் பஸ்ய நிர்முக்தாலக்தகப்ரப⁴ம் |
 யோ நக²ப்ரப⁴யா ஸ்தீ⁴ர்ணம் நிர்⁴பர்த்²ஸித இவாநத: || 4147
 பா³லாஸோகஸ்ச நிசிதோ த்³ரு²ஸ்யதாமேஷ பல்லவை: |
 யோ⁵ஸமாசம் ஹஸ்தஸோபா⁴பி⁴ர்²லஜ்ஜமாந இவ ஸ்தி²த: || 4148
 தீ³ர்²கிகாமம் ப்ராவ்ரு²தாம் பஸ்ய தீரஜை: ஸிந்தி³வாரகை: |
 பாண்³ராம்ஸூகஸம்வீதாம் ஸயாநாம் ப்ரமதா³மிவ || 4149
 த்³ரு²ஸ்யதாம் ஸ்தீ⁴ஷு மாஹாதம்யம் சக்ரவாகோ ஹ்யஸௌ ஜலே |
 ப்ரு²ஷ்ட²த: ப்ரேஷ்யவத்³பா⁴ர்யாமநுவ்ரு²த்யாநுக³ச்சதி || 4150
 மத்தஸ்ய பரபுஷ்டஸ்ய ருவத: ஸ்ருயதாம் த்⁴வநி: |
 அபர: கோகிலோ⁵நுத்க: ப்ரதிஸ்ருத்யேவ கூஜதி || 4151

அபி நாம விஹங்கா³நாம் வஸந்தேநாஹிதோ மத:³ |
 ந து சிந்தயதஸ்சித்தம் ஜநஸ்ய ப்ராஜ்ஞமாநிந: || 4152
 இத்யேவம் தா யுவதயோ மந்மதோ²த³தா³மசேதஸ: |
 குமாரம் விவிதை⁴ஸ்தைஸ்தைருபசக்ரமிரே நயை: || 4153
 ஏவமாக்ஷிப்யமாணோ⁵பி ஸ து தை⁴ர்யாவ்ரு⁴தேந்த³ரிய: |
 மர்தவ்யமிதி ஸோத³வேகோ³ ந ஜஹர்ஷ ந ஸிஸ்யமியே || 4154
 தாஸாம் தத்தவேந வஸ்தா²நம் த³ரு⁴ஷ்ட்வா ஸ புருஷோத்தம: |
 ஸஸம்விக்³நேந தீ⁴ரேண சிந்தயாமாஸ சேதஸா || 4155
 கிம் விநா நாவக³ச்சந்தி சபலம் யௌவநம் ஸ்திரிய: |
 யதோ ரூபேண ஸம்பந்நம் ஜரேயம் நாஸயிஷ்யதி || 4156
 நூநமதோ ந பஸ்யந்தி கஸ்யசித்³ ரோக³ஸம்பலவம் |
 ததா² ஹ்ரு⁴ஷ்டா ப⁴யம் த்யக்த்வா ஜக³தி வ்யாதி⁴த⁴ர்மிணி || 4157
 அநபி⁴ஜ்ஞாஸ்ச ஸுவ்யக்தம் ம்ரு⁴த்யோ: ஸர்வாபஹாரிண: |
 ததா² ஸ்வஸ்தா² நிருத்³வேகா:³ கர்⁴³ந்தி ச ஹஸந்தி ச || 4158
 ஜராம் வ்யாதி⁴ம் ச ம்ரு⁴த்யம் ச கோ ஹி ஜாநந் ஸசேதந: |
 ஸ்வஸ்த²ஸ்திஷ்ட²ந் நிஷீதே³த்³வா ஸுபேத்³வா கிம் புநர்ஹஸேத் || 4159
 யஸ்து த³ரு⁴ஷ்ட்வா பரம் ஜீர்ணம் வ்யாதி⁴தம் ம்ரு⁴தமேவ ச |
 ஸ்வஸ்தோ² ப⁴வதி நோத்³விக்³நோ யதா²சேதாஸ்ததை²வ ஸ: || 4160
 வியுஜ்யமாநே⁵பி தரௌ புஷ்பைரபி ப²லரபி |
 பததி ச்சித்³யமாநே வா தருரந்யோ ந ஸோசதே || 4161
 இதி த்யாநபரம் த³ரு⁴ஷ்ட்வா விஷயேப்⁴யோ க³தஸ்ப்ரு⁴ஹம் |
 உதா³யீ நீதிஸாஸ்த்ரஜ்ஞஸ்தமுவாச ஸுஹ்ரு⁴த்தயா || 4162
 அஹம் ந்ரு⁴பதிநா த³த்த: ஸகா² துப்⁴யம் க்ஷம: கில |
 யஸ்மாத்த்வயி விவக்ஷா மே தயா ப்ரணயவத்தயா || 4163
 அஹிதாத் ப்ரதிஷேத⁴ஸ்ச ஹிதே சாநுப்ரவர்தநம் |
 வ்யஸநே சாபரித்யாக³ஸ்த்ரிவித⁴ம் மித்ரலக்ஷணம் || 4164
 ஸோ⁵ஹம் மைத்ரீம் ப்ரதிஜ்ஞாய புருஷார்தா²த்பராங்முக்²ம் |
 யதி³ த்வாம் ஸமுபேக்ஷேயம் ந ப⁴வேந்மித்ரதா மயி || 4165
 தத்³ப்³ரீமீ ஸுஹ்ரு⁴த்³பூ⁴த்வா தருணஸ்ய வபுஷ்மத: |
 இத³ம் ந ப்ரதிருபம் தே ஸ்த்ரீஷ்வதா³க்ஷிண்யமீத்³ரு⁴ஸம் || 4166
 அந்ரு⁴தேநாபி நாரீணம் யுக்தம் ஸமநுவர்தநம் |
 தத்³வீடா³பரிஹாரார்த²மாத்த்மரத்யர்த²மேவ ச || 4167

ஸந்நதிஸ்சாநுவருத்திஸ்ச ஸ்தரீணம் ஹ்ருத்தயபந்தநம் |
 ஸ்நேஹஸ்ய ஹி குண யோநிர்மாநகாமாஸ்ச யோஷித: || 4168
 ததர்ஹஸி விஸாலாக்ஷ ஹ்ருத்த்யே஽பி பராங்முகே² |
 ரூபஸ்யாஸ்யாநுரூபேண தாக்ஷிண்யேநாநுவர்த்திதும் || 4169
 தாக்ஷிண்யமௌஷதம் ஸ்தரீணம் தாக்ஷிண்யம் பூஷணம் பரம் |
 தாக்ஷிண்யரஹிதம் ரூபம் நிஷ்புஷ்பமிவ காநநம் || 4170
 கிம் வா தாக்ஷிண்யமாத்ரேண பா⁴வேநாஸ்து பரிக்³ரஹ: |
 விஷயாந் து³ர்லபா⁴ம்ல்லப³த்⁴வா ந ஹ்யவஜ்ஞாதும்ஹஸி || 4171
 காமம் பரமிதி ஜ்ஞாத்வா தே³வோ஽பி ஹி புரந்த³ர: |
 கௌ³தமஸ்ய முநே: பத்நீமஹஸ்யாம் சகமே புரா || 4172
 அக³ஸ்த்ய: ப்ரார்த்த²யாமாஸ ஸோமபா⁴ர்யாம் ச ரோஹிணீம் |
 தஸ்மாத் ததஸ்த³ரு³ஸம் லேபே⁴ லோபாமுத்³ராமிதி ஸ்ருதி: || 4173
 ஓளதத்த²யஸ்ய ச பா⁴ர்யாயாம் மமதாயாம் மஹாதபா: |
 மாருத்யாம் ஜநயாமாஸ ப⁴ரத்³வாஜம் ப்³ரு³ஹஸ்பதி: || 4174
 ப்³ரு³ஹஸ்பதே³ர்மஹிஷ்யாம் ச ஜுஹ்வத்யாம் ஜுஹ்வதாம் வர: |
 பு³த்⁴ம் விபு³த்⁴ர்மாணம் ஜநயாமாஸ சந்த்³ரமா: || 4175
 காலீம் சைவ புரா கந்யாம் ஜலப்ர⁴வஸம்⁴வாம் |
 ஜகா³ம் யமுநாதீரே ஜாதராக:³ பராஸர: || 4176
 மாதங்க்³யாமக்ஷமாலாயாம் க³ர்ஹிதாயாம் ரிரம்ஸயா |
 கபிஞ்ஜலாத³ம் தநயம் வஸிஷ்டோ²஽ஜநயந்முநி: || 4177
 யயாதிஸ்சைவ ராஜர்ஷிர்வயஸ்யபி விநிர்க்³தே |
 விஸ்வாச்சயாப்ஸரஸா ஸார்த⁴ம் ரேமே சைத்ரரதே² வநே || 4178
 ஸ்தரீஸம்ஸர்க்³ம் விநாஸாந்தம் பாண்ட³ர்ஜ்ஞாத்வாபி கௌரவ: |
 மாத்³ரீரூபகு³ணாக்ஷிப்த: ஸிஷேவே காமஜம் ஸுக²ம் || 4179
 கராலஜநகஸ்சைவ ஹ்ருத்வா ப்³ராஹ்மணகந்யகாம் |
 அவாப ப்⁴ர்மஸம் அப்யேவ ந து த்யஜேச்ச மந்மத²ம் || 4180
 ஏவமாத்³யா மஹாத்மாத்நோ விஷயாந் க³ர்ஹிதாநபி |
 ரதிஹேதோ³ர்பு⁴ஜிரே ப்ராகே³வ கு³ணஸம்ஹிதாந் || 4181
 த்வம் புநர்ந்யாயத: ப்ராப்தாந் ப³லவாந் ரூபவாந் யுவா |
 விஷயாநவஜாநாஸி யத்ர ஸக்தமித³ம் ஜக³த் || 4182
 இதி ஸ்ருத்வா வசஸ்தஸ்ய ஸ்லக்ஷணமாக³ம்ஸம்ஹிதம் |
 மேக⁴ஸ்தநிதிநிர்கோ⁴ஷ: குமார: ப்ரத்யபா⁴ஷத || 4183

உபபந்நமித³ம் வாக்யம் ஸௌஹார்த³வ்யஞ்ஜகம் த்வயி |
 அத்ர ச த்வாநுநேஷ்யாமி யத்ர மா து³ஷ்ட² மந்யஸே || 4184
 நாவுஜாநாமி விஷ்யாஞ்ஜானே லோகம் ததா³த்மகம் |
 அநித்யம் து ஜக³ந்மத்வா நாத்ர மே ரமதே மந: || 4185
 ஜரா வ்யாதி⁴ஸ்ச ம்ரு³த்யுஸ்ச யதி³ ந ஸ்யாதி³த்³ம் த்ரயம் |
 மமாபி ஹி மநோஜ்ஞேஷு விஷயேஷு ரதிர்ப⁴வேத் || 4186
 நித்யம் யத்³யபி ஹி ஸ்தீ³னாமேததே³வ வபுர்ப⁴வேத் |
 ஸஸம்வித்கஸ்ய காமேஷு ததா²பி ந ரதி: கூமா || 4187
 யதா³ து ஜரயா பீதம் ரூபமாஸாம் ப⁴விஷயதி |
 ஆத்மநோ⁵ப்யநபி⁴ப்ரேதம் மோஹாத்தத்ர ரதிர்ப⁴வேத் || 4188
 ம்ரு³த்யுஷ்யாதி⁴ஜராத⁴ர்மோ ம்ரு³த்யுஷ்யாதி⁴ஜராத்தமபி: ⁴ |
 ரமமா³னோ⁵ப்யஸம்விக்³ந: ஸமாநோ ம்ரு³க³பக்ஷிபி: ⁴ || 4189
 யத³ப்யாத்த² மஹாத்தமாநஸ்தே⁵பி காமாத்தமகா இதி |
 ஸம்வேகோ³த்ர ந கர்தவ்யோ யதா³ தேஷாமபி கூய: || 4190
 மாஹாத்தம்யம் ந ச தந்மந்யே யத்ர ஸாமாந்யத: கூய: |
 விஷயேஷு ப்ரஸக்திர்வா யுக்திர்வா நாத்மவத்தயா || 4191
 யத³ப்யாத்தா²ந்ரு³தேநாபி ஸ்தீ³ஜநே வர்த்யதாமிதி |
 அந்ரு³தம் நாவக³ச்சாமி தா³க்ஷிண்யேநாபி கிஞ்சந || 4192
 ந சாநுவர்தநம் தந்மே ரூசிதம் யத்ர நார்ஜவம் |
 ஸர்வபா⁴வேந ஸம்பர்கோ யதி³ நாஸ்தி தி⁴க³ஸ்து தத் || 4193
 அந்ரு³தே ஸ்ரத்³த³தா⁴நஸ்ய ஸக்தஸ்யாதோ³ஷத³ர்ஸிந: |
 கிம் ஹி வஞ்சயிதவ்யம் ஸ்யாஜ்ஜாதரா³ஸ்ய சேதஸ: || 4194
 வஞ்சயந்தி ச யத்³யேவ ஜாதராகா: ³ பரஸ்பரம் |
 நநு நைவ கூமம் த்³ரஷ்டும் நரா: ஸ்தீ³னாம் ந்ரு³ணாம் ஸ்தீ³ரிய: || 4195
 ததே³வம் ஸதி து: ³கா²ர்த்தம் ஜராமரணபோ⁴கி³நம் |
 ந மாம் காமேஷ்வநார்யேஷு ப்ரதாரயிதுமர்ஹஸி || 4196
 அஹோ⁵திதீ⁴ரம் ப³லவச்ச தே மநஸ்சலேஷு காமேஷு ச ஸாரத³ர்ஸிந: |
 ப⁴யே⁵பி தீ⁴வ்ரே விஷயேஷு ஸஜ்ஜஸே நி⁴கூமாளே³ மரணாத்⁴வநி ப்ரஜா: || 4197
 அஹம் புந்³பீ⁴ருரதீ⁴வவிக்லவோ ஜராவிபத்³வ்யாதி⁴ப⁴யம் விசிந்தயந் |
 லபே⁴ ந ஸாந்திம் ந த்⁴ரு³திம் குதோ ரதிம் நிஸாமயந் தீ³ப்தமிவாக்³நிநா ஜக³த் || 4198
 அஸம்ஸயம் ம்ரு³த்யுரிதி ப்ரஜாநதோ நரஸ்ய ராகோ³ ஹ்ரு³தி³ யஸ்ய ஜாயதே |
 அயோமயீம் தஸ்ய பரைமி சேதநாம் மஹா⁴யே ரகூதி யோ ந ரோதி³தி || 4199

அதென² குமாரஸ்ச விநிஸ்சயாத்தமிகாம் சகார காமாஸ்ரயகா⁴திநீம் கதா²ம் |
 ஜநஸ்ய சக்ஷுர்க³மநீயமண்ட³லோ மஹீத⁴ரம் சாஸ்தமியாய பா⁴ஸ்கர: || 4|100
 ததோ வ்ரு²தா⁴ரிதபூ⁴ஷணஸ்ரஜ: கலாகு³ணஸ்ச ப்ரணயைஸ்ச நிஷ்ப²ல: |
 ஸ்வ ஏவ பா⁴வே விநிக்³ரு²ஹ்ய மந்மத²ம் புரம் யபுர்ப⁴க்³ந்மநோரதா:² ஸ்த்ரிய: || 4|101
 தத: புரோத்³யாநக³தாம் ஜநஸ்ரியம் நீரீக்ஷய ஸாயம் ப்ரதிஸம்ஹ்ரு²தாம் புந: |
 அநித்யதாம் ஸர்வக³தாம் விசிந்தயந் விவேஸ தி⁴ஷண்யம் கூதிபாலகாத்மஜ: ||
 4|102

தத: ஸ்ருத்வா ராஜா விஷயவிமுக²ம் தஸ்ய து மநோ
 ந ஸிஸ்யே தாம் ராத்ரிம் ஹ்ரு²த³யக³தஸல்யோ க³ஜ இவ |
 அத² ஸ்ராந்தோ மந்த்ரே ப³ஹுவிவித⁴மார்கே³ ஸஸசிவோ
 ந ஸோ⁵ந்யத்தாமேப⁴யோ நியமநமபஸ்யத்ஸுதமதே: || 4|103
 இதி பூ²பு³த³த⁴சரிதே மஹாகாவ்யே ஸ்த்ரீவிகா⁴தநோ நாம சதுர்த:² ஸர்க:³ || 4 ||

Book V [அபி⁴நிஷ்க்ரமணே]

ஸ ததா² விஷயைர்விலோப⁴யமாந: பரமோஹைரபி ஸாக்யராஜஸூரு: |
 ந ஜகா³ம் ரதிம் ந ஸர்ம் லேபே⁴ ஹ்ரு²த³யே எம்ஹ இவாதிதி³க்³த⁴வித்³த:⁴ || 5|1
 அத² மந்த்ரிஸூதை: க்ஷமை: கதா³சித்ஸகி²பி⁴ஸ்சித்ரகதை:² க்ரு²தாநுயாத்ர: |
 வநபூ⁴மிதி³த்³ரு²க்ஷயா ஸமேப்ஸூர்நரதே³வாருமதோ வஹி: ப்ரதஸ்தே² || 5|2
 நவருக்மக²லீநகிங்கிணீகம் ப்ரசலச்சா²மரசாருஹேமபா⁴ண்ட³ம் |
 அபி⁴ருஹ்ய ஸ கண்ட²கம் ஸத³ஸ்வம் ப்ரயயௌ கேதுமிவ த்³ருமாப்³ஜகேது: || 5|3
 ஸ நிக்ரு²ஷ்டதராம் வநாந்தபூ⁴மிம் வநலோபா⁴ச்ச யயௌ மஹீரு³ணேச்ச:² |
 ஸலிலோர்மிவிகாரஸீரமார்கா³ம் வஸுதா⁴ம் சைவ த³த³ர்ஸ க்ரு²ஷ்யமாணம் || 5|4
 ஹலபி⁴ந்நவிகீர்ணஸஷ்பத³ர்பா⁴ம் ஹதஸூக்ஷமக்ரிமிகாண்ட³ஜந்துகீர்ணம் |
 ஸமவேக்ஷய ரஸாம் ததா²விதா⁴ம் தாம் ஸ்வஜநஸ்யேவ ப³தே⁴ ப்⁴ரு²ஸம் ஸூஸோச ||
 5|5

க்ரு²ஷத: புருஷாம்ஸ்ச வீக்ஷமாண: பவநார்காம்ஸூரஜோவிபி⁴ந்நவர்ணந் |
 வஹநக்லமவிக்லவாம்ஸ்ச து⁴ர்யாந் பரமார்ய: பரமாம் க்ரு²பாம் சகார || 5|6
 அவதீர்ய ததஸ்துரங்க³ப்ரு²ஷ்டா²ச்சநகைர்கா³ம் வ்யசரத் ஸூசா பரீத: |
 ஜக³தோ ஜநநவ்யயம் விசிந்வந் க்ரு²பணம் க²ல்வித³மித்யுவாச சார்த்த: || 5|7
 மநஸா ச விவிக்க்தாமபீ⁴ஸு: ஸுஹ்ரு²த³ஸ்தாநநுயாயினோ நிவார்ய |
 அபி⁴தாரஸாருப்³ணவத்யா விஜநே மூலமுபேயிவாந் ஸ ஜம்ப்³வா: || 5|8
 நிஷஸாத³ ச பத்ரகோ²ரவத்யாம் பு⁴வி வைதூ³ர்யநிகாஸஸாத³வலாயாம் |

ஜக³த: ப்ரப⁴வவ்யயெள விசிந்த்ய மநஸஸ்ச ஸ்தி²திமார்க³மாலலம்பே³ || 519
 மமவாப்தமந: ஸ்தி²திஸ்ச ஸத்³யோ விஷயேச்சா²தி³பி⁴ராதி⁴பி⁴ஸ்ச முக்த: |
 ஸவிதர்கவிசாரமாப ஸாந்தம் ப்ரத²மம் த⁴யாநமநாஸ்வப்ரகாரம் || 5110
 அதி⁴க³ம்ய ததோ விவேகஜம் து பரமப்ரீதிஸுக²ம் [மந:] ஸமாதி⁴ம் |
 இத்³மேவ தத: பரம் ப்ரத³த⁴யெள மநஸா லோகக³தீம் நிஸம்ய ஸம்யக் || 5111
 க்ரு³பணம் வத யஜ்ஜந: ஸ்வயம் ஸந்நரஸோ வ்யாதி⁴ஜராவிநாஸத⁴ம்: |
 ஜரயார்தி³தமாதூரம் ம்ரு³தம் வா பரமஜ்ஞோ விஜுகு³பஸதே மதா³ந்த:⁴ || 5112
 இஹ சேத³ஹமீத்³ரு³: ஸ்வயம் ஸந் விஜுகு³பஸேய பரம் ததா²ஸ்வபா⁴வம் |
 ந ப⁴வேத்ஸத்³ரு³ஸம் ஹி தக்ஷமம் வா பரமம் த⁴ம்மிமம் விஜாநதோ மே || 5113
 இதி தஸ்ய விபஸ்யதோ யதா²வஜ்ஜக³தோ வ்யாதி⁴ஜராவிபத்திதோ³ஷாந் |
 ப³ஸயெளவநஜீவிதப்ரவ்ரு³த்தெள விஜுகா³மாத்மக³தோ மத:³க்ஷணேந || 5114
 ந ஜஹர்ஷ ந சாபி சாநுதேபே விசிகித்ஸாம் ந யயெள ந தந்த³ரிநித்³ரே |
 ந ச காமகு³ணேஷு ஸம்ரரஞ்ஜே ந ச தி³த்³வேஷ பரம் ந சாவமேநே || 5115
 இதி பு³த்³தி⁴ரியம் ச நீரஜஸ்கா வவ்ரு³தே⁴ தஸ்ய மஹாத்தமநோ விஸுத்³தா⁴ |
 புருஷைரபரரத்³ரு³ஸ்யமாந: புருஷஸ்சோபஸஸர்ப பி⁴க்ஷாவேஸ: || 5116
 நரதே³வஸுதஸ்தமப⁴யப்ரு³ச்சத்³வத்³ கோ⁵ஸீதி ஸஸம்ஸ ஸோ⁵த² தஸ்மை |
 ஸ ச புங்க³வ ஜந்மம்ரு³த்பு⁴த: ஸ்ரமண: ப்ரவ்ரஜிதோ⁵ஸ்மி மோக்ஷஹேதோ: || 5117
 ஜக³தி க்ஷயத⁴ம்கே முமுக்ஷூர்ம்ரு³க³யே⁵ஹம் ஸிவமக்ஷயம் பத³ம் தத் |
 அஜநோ⁵ந்யஜநைரதுஸ்யபு³த்³தி⁴ர்விஷயே⁴யோ விநிவ்ரு³த்தராக³தோ³ஷ: || 5118
 நிவஸந் க்வசிதே³வ வ்ரு³க்ஷமுலே விஜநே வாயதநே கி³ரௌ வநே வா |
 விசராம்யபிக்³ரஹோ நிராஸ: பரமார்தா²ய யதோ²பபந்நபி⁴க்ஷா: || 5119
 இதி பஸ்யத ஏவ ராஜஸூ³நோரித்³முக்த்வா ஸ நப:⁴ ஸமுத்பபாத |
 ஸ ஹி தத்³வபுரந்யபு³த்³தி⁴த³ர்ஸீ ஸம்ரு³த்யே தஸ்ய ஸமேயிவாந் தி³வெளகா: || 5120
 க³க³நம் க²க³வத்³க³தே ச தஸ்மிந் ந்ரு³வர: ஸஞ்ஜஹ்ரு³ஷே விஸிஸ்மியே ச |
 உபஸப்⁴ய ததஸ்ச த⁴ம்ஸம்ஜ்ஞாமபி⁴நிர்யாணவிதெள⁴ மதிம் சகார || 5121
 தத இந்³ரஸமோ ஜிதேந்³ரியஸ்ச ப்ரவிவிக்ஷா: பரமாஸ்வமாருரோஹ |
 பரிவர்த்ய ஜநம் த்வவேக்ஷமாணஸ்தத ஏவாபி⁴மதம் வநம் ந பே⁴ஜே || 5122
 ஸ ஜராமரணக்ஷயம் சிகீர்ஷூர்வநவாஸாய மதிம் ஸம்ரு³த்தெள நிதா⁴ய |
 ப்ரவிஸேஸ புந: புரம் ந காமாத³வந்பூ⁴மேரிவ மண்ட³லம் த³விபேந்த³ர: || 5123
 ஸுகி²தா வத நிர்வ்ரு³தா ச ஸா ஸ்த்ரீ பதி⁴த்³ரு³க்த்வமிவாயதாக்ஷ யஸ்யா: |
 இதி தம் ஸமுதீ³க்ஷய ராஜகந்யா ப்ரவிஸந்தம் பதி² ஸாஞ்ஜலிர்ஜகா³த்³ || 5124
 அத² கோ⁴ஷமிமம் மஹாப்⁴ரகோ⁴ஷ: பரிஸுஸ்ராவ ஸமம் பரம் ச லேபே⁴ |

ஸ்ருதவாம்ஸ்ச ஹி நிர்வரு³தேதி ஸப³த³ம் பரிநிர்வாணவிதௌ⁴ மதிம் சகார || 5125
 அத² காஞ்சநஸைஸஸ்ரு³ங்க³வர்ஷமா க³ஜமேக⁴ர்ஷப⁴பா³ஹுநிஸ்வநாக்ஷ: |
 க்ஷயமக்ஷயத⁴ர்மஜாதராக: ³ ஸஸிஸிம்ஹாநநவிக்ரம: ப்ரபேதே³ || 5126
 ம்ரு³க³ராஜக³திஸ்ததோ⁵ப்யக³ச்சந்ந்ரு³பதிம் மந்த்ரிக³ணருபாஸ்யமாநம் |
 ஸமிதௌ மருதாமிவ ஜ்வலந்தம் மக⁴வந்தம் த்ரிதி³வே ஸநத்குமார: || 5127
 ப்ரணிபத்ய ச ஸாஞ்ஜலிர்³பா⁴ஷே தி³ஸ மஹ்யம் நரதே³வ ஸாத⁴வநுஜ்ஞாம் |
 பரிவிவ்ரஜிஷாமி மோக்ஷஹேதோர்நியதோ ஹ்யஸ்ய ஜநஸ்ய விப்ரயோக: ³ || 5128
 இதி தஸ்ய வசோ நிஸம்ய ராஜா கரிணேவாபி⁴ஹதோ த்³ருமஸ்சசால |
 கமலப்ரதிமே⁵ஜ்ஜலௌ க்³ரு³ஹீத்வா வசநம் சேத³முவாச வாஷ்பகண்ட: ² || 5129
 ப்ரதிஸம்ஹர தாத பு³த்தி⁴மேதாம் ந ஹி காலஸ்தவ த⁴ர்மஸம்ஸ்ரயஸ்ய |
 வயஸி ப்ரத²மே மதௌ சலாயாம் ப³ஹு³தோ³ஷாம் ஹி வத³ந்தி த⁴ர்மசர்யாம் || 5130
 விஷயேஷு குதூஹலேந்த³ரியஸ்ய வ்ரதகே²தே³ஷ்வஸமர்த²நிஸ்சயஸ்ய |
 தருணஸ்ய மநஸ்சலத்யரண்யாத³நபி⁴ஜ்ஞஸ்ய விஸேஷதோ⁵விவேகம் || 5131
 மம து ப்ரியத⁴ர்ம த⁴ர்மகாலஸ்த்வயி லக்ஷமீமவஸ்ரு³ஜ்ய லக்ஷயபூ⁴தே |
 ஸ்தி²ரவிக்ரம விக்ரமேண த⁴ர்மஸ்தவ ஹித்வா து கு³ரும் ப⁴வேத³த⁴ர்ம: || 5132
 ததி³மம் வ்யவஸாயமுதஸ்ரு³ஜ த்வம் ப⁴வ தாவந்நிரதோ க்³ரு³ஹஸ்த²த⁴ர்மே |
 புருஷஸ்ய வய:ஸுகா²நி பு⁴க்த்வா ரமணீயோ ஹி தபோவநப்ரவேஸ: || 5133
 இதி வாக்யமித³ம் நிஸம்ய ராஜ்ஞ: கலவிங்கஸ்வர உத்தரம் ப³பா⁴ஷே |
 யதி³மே ப்ரதிபூ⁴ஸ்சதுர்ஷு ராஜந் ப⁴வஸி த்வம் ந தபோவநம் ஸ்ரயிஷ்யே || 5134
 ந ப⁴வேந்மரணய ஜீவிதம் மே விஹரேத்ஸ்வாஸ்த்யமித³ம் ச மே ந ரோக: ³ |
 ந ச யௌவநமாக்ஷிபேஜ்ஜரா மே ந ச ஸம்பத்திமபாஹரேத்³விபத்தி: || 5135
 இதி து³ர்லப⁴மர்த²முசிவாம்ஸம் தநயம் வாக்யமுவாச ஸாக்யராஜ: |
 த்யஜ பு³த்தி⁴மதிமாம் க³திப்ரவ்ரு³த்தாமவஹாஸ்யோ⁵திமநோரத²க்ரமஸ்ச || 5136
 அத²மேருகு³ரு³கு³ரும் ப³பா⁴ஷே யதி³நாஸ்தி க்ரம ஏஷ நாஸ்தி வார்ய: |
 ஸரணஜ்ஜ்வலநேந த³ஹ்யமாநாந் ஹி நிஸ்சிக்ரமிஷும் க்ஷமம் க்³ரஹீதும் || 5137
 ஜக³தஸ்ச யதா²த்⁴ருவோ வியோகோ³ ந து த⁴ர்மாய வரம் த்வயம் வியோக: ³ |
 அவஸம் நநு விப்ரயோஜ்யேந்மாமாக்ரு³தஸ்வார்த²மத்ரு³ப்தமேவ ம்ரு³த்ய: || 5138
 இதி பூ⁴மிபதிர்நிஸம்ய தஸ்ய வ்யவஸாயம் தநயஸ்ய நிர்முமுக்ஷா: |
 அபி⁴தா⁴ய ந யாஸ்யதீதி பூ⁴யோ வித³தே⁴ ரக்ஷணமுத்தமாம்ஸ்ச காமாந் || 5139
 ஸசிவைஸ்து நித³ர்ஸிதோ யதா²வத³ப³ஹுமாநாத் ப்ரணயாச்ச ஸாஸ்த்ரபூர்வம் |
 கு³ருண ச நிவாரிதோ⁵ஸ்ருபாதை: ப்ரவிவேஸாவஸத²ம் தத: ஸ ஸோசந் || 5140
 சலகுண்ட³ஸகம்பி³தாநநாபி⁴ர்க⁴நிஸ்வாஸவிகமபிதஸ்தநீபி: ⁴ |

வந்திதாபி⁴ரதீ⁴ரலோசநாபி⁴ர்ம்ரு³க³ஸாவாபி⁴ரிவாப⁴யுதீ³க்ஷயமாண: || 5141
ஸ ஹி காஞ்சநபர்வதாவதா³தோ ஹ்ரு³தீ³யோந்மாத³கரோ வராங்க³நாநாம் |
ஸ்ரவநாங்க³விலோசநாத்மபா⁴வாந வசநஸ்பர்ஸவபு³ரு³ணர்ஜஹார || 5142
விக³தே தி³வஸே ததோ விமாநம் வபுஷா ஸூர்ய இவ ப்ரத³ப்யமாந: |
திமிர்ம் விஜிகா⁴ம்ஸுராத்த்மபா⁴ஸா ரவிரு³யந்நிவ மேருமாருரோஹ || 5143
கநகோஜ்ஜ்வலதீ³ப்ததீ³பவ்ரு³க்ஷம் வரகாலாகு³ருதூ⁴பபூர்ணக³ர்ப⁴ம் |
அதி⁴ருஹ்ய ஸ வஜ்ரப⁴க்திசிர்தம் ப்ரவரம் காஞ்சநமாஸநம் ஸிஷேவே || 5144
தத உத்தமமுத்தமாஸ்ச நார்யோ நிஸி தூர்யைருபதஸ்து²ரிந்³ரகல்பம் |
ஹிமவச்சிரஸீவ சந்³ரகௌ³ரே த்³ரவிணேந்³ராத்த்மஜம்ஸ்பரோக³ணௌகா: || 5145
பரமைரபி தி³வ்யதூர்யகல்பை: ஸ து தைர்நைவ ரதீம் யயௌ ந ஹர்ஷம் |
பரமார்த²ஸுகா²ய தஸ்ய ஸாதோ⁴ரபி⁴நிஸ்சிக்ரமிஷா யதோ ந ரேமே || 5146
அத² தத்ர ஸுரைஸ்தபோவரிஷ்டை²ரகநிஷ்டை²ர்வ்யவஸாயமஸ்ய பு³தீ³த⁴வா |
யுக³பத்³ப்ரமதா³ஜநஸ்ய நி³தீ³ரா விஹிதாஸீத்³விக்ரு³தாஸ்ச கா³த்ரசேஷ்டா: || 5147
அப⁴வச்சயிதா ஹி தத்ர காசித்³விநிவேஸ்ய ப்ரசலே கரே கபோலம் |
த³யிதாமபி ருக்மபத்த்ரசித்ராம் குபிதேவாங்கக³தாம் விஹாய வீணும் || 5148
விப³பௌ⁴ கரலக்³நவேணுரந்யா ஸ்தநவிஸ்ரஸ்தஸிதாம்ஸுகா ஸயாநா |
ரு³ஜுஷ்டபத³பங்க்திஜுஷ்டபத³மா ஜலபே²நப்ரஹஸுத்ததா நதீ³வ || 5149
நவபுஷ்கரக³ர்ப⁴கோமலாப⁴யாம் தபநீயோஜ்ஜ்வலஸங்க³தாங்க³தா³ப⁴யாம் |
ஸ்வபிதி ஸ்ம ததா² புரா பு⁴ஜாப⁴யாம் பரிரப⁴ய ப்ரியவந்ம்ரு³த³ங்க³மேவ || 5150
நவஹாடகபூ⁴ஷணஸ்ததா²ந்யா வஸநம் பீதமநுத்தமம் வஸாநா: |
அவஸா வத நி³தீ³ரயா நிபேதூர்³க³ஜப⁴க³நா இவ கர்ணிகாரஸாகா: || 5151
அவலம்ப்³ய க³வாக்ஷபார்ஸ்வமந்யா ஸயிதா சாபவிபு⁴க³நகா³த்ரயஷ்டி: |
விரராஜ விலம்பி³சாருஹாரா ரசிதா தோரணஸாலப⁴ஞ்ஜிகேவ || 5152
மணிகுண்ட³லத³ஷ்டபத்ரலேக²ம் முக²பத்³மம் விநதம் ததா²பரஸ்யா: |
ஸதபத்ரமிவார்த⁴சக்ரநாட³ம் ஸ்தி²தகாரண்ட³வக⁴ட்டிதம் சகாஸே || 5153
அபரா: ஸயிதா யதோ²பவிஷ்டா: ஸ்தநபா⁴ரைரவமந்யமாநகா³த்ரா: |
உபகு³ஹ்ய பரஸ்பரம் விரேஜூர்⁴ஜபாஸைஸ்தபநீயபாரிஹார்யை: || 5154
மஹதீம் பரிவாதி³நீம் ச காசித்³வநிதாலிங்க³ய ஸகீ²மிவ ப்ரஸுப்தா |
விஜுகூ⁴ர்ண சலத்ஸுவர்ணஸூத்ராம் வத³நேநாகுலகர்ணிகோஜ்ஜ்வலேந || 5155
பணவம் யுவதிர்பு⁴ஜாம்ஸதே³ஸாத³வவிஸ்ரம்ஸிதசாருபாஸமந்யா |
ஸவிலாஸரதாந்ததாந்தமூர்வோர்விவரே காந்தமிவாபி⁴நீய ஸிஸ்யே || 5156
அபரா ந ப³பூர்³நிமீலிதாக்ஷயோ விபுலாக்ஷயோ⁵பி ஸுப⁴பு⁴ருவோ⁵பி ஸத்ய: |

ப்ரதிஸங்குசிதாரவிந்த³கோஸா: ஸவிதர்யஸ்தமிதே யதா² நலிந்ய: || 5157
 ஸிதி²லாகுலமூர்த²ஜா ததா²ந்யா ஜக⁴நஸ்ரஸ்தவிபூ⁴ஷணம்ஸுகாந்தா |
 அஸயிஷ்ட விகீர்ணகண்ட²ஸூத்ரா க³ஜப⁴க்³நா ப்ரதிபாதிதாங்க³நேவ || 5158
 அபராஸ்த்வஸா ஹ்ரியா வியுக்தா த்⁴ரு³திமத்யோ⁵பி வபுர்³ணைருபேதா: |
 விநிஸஸ்வஸூருல்வணம் ஸயாநா விக்ரு³தா³க்ஷிப்தபு⁴ஜா ஜஜ்ரு³ம்பி⁴ரே ச || 5159
 வ்யபவித்³த⁴விபூ⁴ஷணஸ்ரஜோ⁵ந்யா விஸ்ரு³தா³க்³ர்ந்த²நவாஸஸோ விஸம்ஜ்ஞா: |
 அநிமீவிதஸூக்லநிஸ்சலாக்ஷயோ ந விரேஜு: ஸயிதா க³தாஸுகல்பா: || 5160
 விவ்ரு³தா³ஸ்யபுடா விவ்ரு³த்⁴க³த்ரா ப்ரபதத்³வக்த்ரஜலா ப்ரகாஸகு³ஹ்யா |
 அபரா மத³க்⁴ர்ணிதேவ ஸிஸ்யே ந ப³பா⁴ஷே விக்ரு³தம் வபு: புபோஷ || 5161
 இதி ஸத்த்வகுலாநுருபருபம் விவித⁴ம் ஸ ப்ரமதா³ஜந: ஸயாந: |
 ஸரஸ: ஸத்³ரு³ஸம் ப³பா⁴ர ரூபம் பவநாவர்ஜிதருக்³ணபுஷ்கரஸ்ய || 5162
 ஸமவேக்ஷ்ய ததஸ்ச தா: ஸயாநா விக்ரு³தா³ஸ்தா யுவதீரதீ⁴ரேசஷ்டா: |
 கு³ணவத்³வபுஷோ⁵பி வல்கு³பா⁴ஸோ ந்ரு³பஸூநு: ஸ விக³ர்ஹ்யாம் ப³பூ⁴வ || 5163
 அஸூசீர்விக்ரு³தஸ்ச ஜீவலோகே வநிதாநாமயமீத்³ரு³ஸ: ஸ்வபா⁴வ: |
 வஸநாப⁴ரணஸ்து வஞ்ச்யமாந: புருஷ: ஸ்த்ரீவிஷயேஷு ராக³மேதி || 5164
 விம்ரு³ஸேத்³யதி³ யோஷிதாம் மநுஷ்ய: ப்ரக்ரு³திம் ஸ்வப்நவிகாரமீத்³ரு³ஸம் ச |
 த்⁴ருவமத்ர ந வர்த⁴யேத்³ப்ரமாத³ம் கு³ணஸங்கல்பஹதஸ்து ராக³மேதி || 5165
 இதி தஸ்ய தத³ந்தரம் விதி³த்வா நிஸி நிஸ்சிக்ரமிஷா ஸமுத்³ப³பூ⁴வ |
 அவக³ம்ய மநஸ்தோ⁵ஸ்ய தே³வைப்⁴வநத்³வாரமபாவ்ரு³தம் ப³பூ⁴வ || 5166
 அத² ஸோ⁵வததார ஹர்ம்யப்ரு³ஷ்டா²த்³யுவதீஸ்தா: ஸயிதா விக³ர்ஹமாண: |
 அவதீர்ய ததஸ்ச நிர்விஸங்³கோ க்³ரு³ஹகக்ஷ்யாம் ப்ரத²ம்³ விநிர்ஜகா³ம் || 5167
 துரகா³வசரம் ஸ போ³த⁴யித்வா ஜவிநம் சந்த³கமித்த²மித்யுவாச |
 ஹயமாநய கந்த²கம் த்வராவாந் அம்ரு³தம் ப்ராப்துமிதோ⁵த்³ய மே யியாஸா || 5168
 ஹ்ரு³தி³ யா மம துஷ்டிரத்³ய ஜாதா வ்யவஸாயஸ்ச யதா² த்⁴ரு³தௌ நிவிஷ்ட: |
 விஜநே⁵பி ச நாத²வாநிவாஸ்மி த்⁴ருவமர்தோ²பி⁴முக: ²ஸ மே ய இஷ்ட: || 5169
 ஹ்ரியமேவ ச ஸநந்திம் ச ஹித்வா ஸயிதா மத்³ப்ரமு³கே² யதா² யுவத்ய: |
 விவ்ரு³தே ச யதா² ஸ்வயம் கபாடே நியதம் யாதுமநாமாய கால: || 5170
 ப்ரதி³க்³ரு³ஹ்ய தத: ஸ ப⁴ர்³துராஜ்ஞாம் விதி³தார்²தோ²பி⁴ நரேந்த³ர்ஸாஸநஸ்ய |
 மநஸீவ பரேண சோத்³யமாநஸ்துரக³ஸ்யாநயநே மதிம் சகார || 5171
 அத² ஹேமக²லீநபூர்ணவக்த்ரம் லகு⁴ஸய்யாஸ்தரணோபக³ட⁴ப்ரு³ஷ்ட²ம் |
 ப³ஸஸத்த்வஜவத்வரோபபந்நம் ஸ வராஸ்வம் தமுபாநிநாய ப⁴ர்த்ரே || 5172
 ப்ரதததீரிகபுச்சமுலபார்ஷ்ணிம் நிப⁴ரு³தம் ஹ்ரஸ்வதநாஜப்ரு³ஷ்ட²க்³ர்ணம் |

விநதோந்நதப்ரு²ஷ்ட²குக்ஷிபார்ஸ்வம் விபுலப்ரோத²லலாடகட்²புரஸ்கம் || 5173
 உபகு³ஹ்ய ஸ தம் விஸாலவக்ஷா: கமலாபே⁴ந ச ஸாந்த்வயந் கரேண |
 மது³ராக்ஷரயா கி³ரா ஸஸாஸ த⁴வஜிநீமத்⁴யமிவ ப்ரவேஷ்டுகாம: || 5174
 ப³ஹூஸ: கலிஸத்ரவோ நிரஸ்தா: ஸமரே த்வாமதி⁴ருஹ்ய பார்தி²வேந |
 அஹமப்பம்ரு²தம் பரம் யதா²வத்தூரக³ஸ்ரேஷ்ட² லபே⁴ய தத்குருஷ்வ || 5175
 ஸுலபா: ⁴ க²லு ஸம்யுகே³ ஸஹாயா விஷயாவாப்தஸூகே² த⁴நார்ஜநே வா |
 புருஷஸ்ய து து³ர்லபா: ⁴ ஸஹாயா: பதிதஸ்யாபதி³ த⁴ர்மஸம்ஸ்ரயே வா || 5176
 இஹ சைவ ப⁴வந்தி யே ஸஹாயா: கலுஷே த⁴ர்மணி த⁴ர்மஸம்ஸ்ரயே வா |
 அவக³ச்சதி மே யதா²ந்தராத்மா நியதம் தே⁵பி ஜநாஸ்தத³ம்ஸபா⁴ஜ: || 5177
 ததி³த³ம் பரிசு³ம்ய த⁴ர்மயுக்தம் மம நிர்யாணமதோ ஜக³த்தி⁴தாய |
 தூரகோ³த்தம் வேக³விக்ரமாப⁴யாம் ப்ரயதஸ்வாத்மஹிதே ஜக³த்தி⁴தே ச || 5178
 இதி ஸுஹ்ரு³த³மிவாநுஸிஷ்ய க்ரு²த்யே தூரக³வரம் ந்ரு²வரோ வநம் யியாஸு: |
 ஸிதமஸிதக³தி³யுதிர்வபுஷ்மாந் ரவிரிவ ஸாரத³மப⁴ரமாருரோஹ || 5179
 அத² ஸ பரிஹரந்நிஸீ²த²சண்ட³ம் பரிஜநபோ³த⁴கரம் த⁴வநிம் ஸத³ஸ்வ: |
 விக³தஹநூரவ: ப்ரஸாந்தஹேஷஸ்சகிதவிமுக்தபத³க்ரமா ஜகா³ம || 5180
 கநகவலயபு⁴ஷிதப்ரகோஷ்டை: ² கமலநிபை: ⁴ கமலாநி ச ப்ரவித⁴ய |
 அவநததநவஸ்ததோ⁵ஸ்ய யக்ஷாஸ்சகிதக³தேர்த³தி⁴ரே கு²ராந் கராக்க³ரை: || 5181
 கு³ருபரிசு⁴கபாடஸம்வ்ரு²தா யா ந ஸுக²மபி த³விரதை³ரபாவ்ரியந்தே |
 வ்ரஜதி ந்ரு²பஸு²தே க³தஸ்வநாஸ்தா: ஸ்வயமப⁴வந் விவ்ரு²தா: புர: ப்ரதோல்ய: || 5182
 பிதரமபி⁴முக்²ம் ஸுதம் ச பா³லம் ஜநமநூரக்தமநுத்தமாம் ச லக்ஷமீம் |
 க்ரு²தமதிரபஹாய நிர்வ்யபேக்ஷ: பித்ரு²நக³ராத் ஸ ததோ விநிர்ஜகா³ம || 5183
 அத² ஸ விகசபங்கஜாயதாக்ஷ: புரமவலோக்ய நநாத³ ஸிம்ஹநாத³ம் |
 ஜநநமரணயோரத³ரு²ஷ்டபாரோ ந புநரஹம் கபிலாஹ்வயம் ப்ரவிஷ்டா || 5184
 இதி வசநமித³ம் நிஸம்ய தஸ்ய த³ரவிணபதே: பரிஷத்³க³ண நநந்ரு: ³ || 5185
 ப்ரமுதி³தமநஸஸ்ச தே³வஸங்கா⁴ வ்யவஸிதபாரணமாஸஸம்ஸிரே⁵ஸ்மை ||
 ஹுதவஹவபுஷோ தி³வௌகளஸோ⁵ந்யே வ்யவஸிதமஸ்ய து³ஷ்கரம் விதி³த்வா |
 அகுருத துஹிநே பதி²ப்ரகாஸம் க⁴நவிவரப்ரஷ்ரு²தா இவேந்து³பாதா: ³ || 5186
 ஹரிதூரக³தூரங்க³வத்தூரங்க: ³ ஸ து விசரந் மநஸீவ சோத்³யமாந: |
 அருணபருஷபா⁴ரமந்தரீக்ஷம் ஸரஸப³ஹூநி ஜகா³ம யோஜநாநி || 5187
 இதி ஸு²பீ³த³த⁴சரிதே மஹாகாவ்யே⁵பி⁴நிஷ்க்ரமணோ நாம பஞ்சம: ஸர்க: ³ || 5 ||

Book VI [சந்திகநிவர்தநம்]

ததோ முஹூர்தே⁵ப்யுதி³தே ஜக³ச்சக்ஷுஷி பா⁴ஸ்கரே |
 பா⁴ர்க³வஸ்யாஸ்ரமபத³ம் ஸ த³தர்ஸ ந்ரு³ணம் வர: || 611
 ஸுப்தவிஸ்வஸ்தஹரிணம் ஸ்வஸ்த²ஸ்தி²தவிஹங்க³மம் |
 விஸ்ராந்த இவ யத³த்ரு³ஷ்டா க்ரு³தார்த² இவ சாப⁴வத் || 612
 ஸ விஸ்மயநிவ்ரு³த்தயர்த²ம் தப:பூஜார்த²மேவ ச |
 ஸ்வாம் சாநுவர்திதாம் ரக்ஷந்நஸ்வப்ரு³ஷ்டா²த³வாதரத் || 613
 அவதீர்ய ச பஸ்பர்ஸ நிஸ்தீர்ணமிதி வாஜிநம் |
 ச²ந்த³கம் சாப்³ரவீத் ப்ரீத: ஸ்நாபயந்நிவ சக்ஷுஷா || 614
 இமம் தார்க்ஷயோபமஜவம் தூரங்க³மநுக³ச்சதா |
 த³ர்ஸிதா ஸௌம்ய மத³ப⁴க்திர்விக்ரமஸ்சாயமாத்மந: || 615
 ஸர்வதா²ஸம்யந்யகார்யோ⁵பி க்³ரு³ஹீதோ ப⁴வதா ஹ்ரு³தி³ |
 ப⁴ர்த்ரு³ஸ்நேஹஸ்ச யஸ்யாயமீத்³ரு³: ஸக்த ஏவ ச || 616
 அஸ்திக³தோ⁴பி ஸமர்தோ²ஸ்தி நி:ஸாமர்த²யோ⁵பி ப⁴க்திமாந் |
 ப⁴க்திமாம்ஸ்சைவ ஸக்தஸ்ச து³ர்லப⁴ஸ்த்வத்³விதோ⁴ ப⁴வி || 617
 தத்பீ³தோ⁵ஸ்மி தவாநேந மஹாபா⁴கே³ந கர்மணா |
 த்³ரு³ஸ்யதே மயி பா⁴வோ⁵யம் ப²லேப⁴யோ⁵பி பராங்மு³கே² || 618
 கோ ஜநஸ்ய ப²லஸ்த²ஸ்ய ந ஸ்யாத³பி⁴மு³கோ² ஜந: |
 ஜநீ⁴வதி பூ⁴யிஷ்ட²ம் ஸ்வஜநோ⁵பி விபர்யயே || 619
 குலார்த²ம் தா⁴ர்யதே புத்ர: போஷார்த²ம் ஸேவ்யதே பிதா |
 ஆஸ்யாஸ்லிஷ்யதி ஜக³ந்நாஸ்தி நிஷ்காரணஸ்வதா || 6110
 கிமு³க்த்வா ப³ஹு ஸங்க்ஷேபாத்க்ரு³தம் மே ஸுமஹத்ப்ரியம் |
 நிவர்தஸ்வாஸ்வமாதா³ய ஸம்ப்ராப்தோ⁵ஸ்மீப்ஸிதம் வநம் || 6111
 இத்யு³க்த்வா ஸ மஹாபா³ஹுரநுஸம்ஸசிகீர்ஷ்யா |
 பூ⁴ஷ்ணந்யவமுச்யாஸ்மை ஸந்தப்தமநஸே த³தௌ³ || 6112
 முகுடோத்³தீ³ப்தகர்மாணம் மணிமாதா³ய பா⁴ஸ்வரம் |
 ப்³ருவந வாக்யமித³ம் தஸ்தௌ² ஸாதி³த்ய இவ மந்த்ர: || 6113
 அநேந மணிநா ச²ந்த³ப்ரணம்ய ப³ஹுஸோ ந்ரு³:ப: |
 விஜ்ஞாப்யோ⁵மு³க்தவிஸ்ரம்ப⁴ம் ஸந்தாபவிநிவ்ரு³த்தயே || 6114
 ஜராமரணநாஸார்த²ம் ப்ரவிஷ்டோ⁵ஸ்மி தபோவநம் |
 ந க²லு ஸ்வர்க³தர்ஷேண நாஸ்நேஹேந ந மந்யநா || 6115

ததே³வமபி⁴நிஷ்க்ராந்தம் ந மாம் ஶோசிதுமர்ஹஸி |
 பூ⁴த்வாபி ஹி சிரம் ஸ்லேஷை: காலேந ந ப⁴விஷ்யதி || 6116
 த்⁴ருவோ யஸ்மாச்ச விஸ்லேஷஸ்தஸ்மாந்மோக்ஷாய மே மதி: |
 விப்ரயோக: கத²ம் ந ஸ்யாத்³பூ⁴யோ⁵பி ஸ்வஜநாதி³பி: || 6117
 ஶோகத்யாகா³ய நிஷ்க்ராந்தம் ந மாம் ஶோசிதுமர்ஹஸி |
 ஶோகஹேதுஷு காமேஷு ஸக்தா: ஶோச்யாஸ்து ராகி³ண: || 6118
 அயம் ச கில பூர்வேஷாமஸ்மாகம் நிஸ்சய: ஸ்தி²ர: |
 இதி தா³யாத்³பூ⁴தேந ந ஶோச்யோ⁵ஸ்மி பதா² வ்ரஜந் || 6119
 ப⁴வந்தி ஹ்யர்த²தா³யாதா: ³புருஷஸ்ய விபர்யயே |
 ப்ரு²தி²வ்யாம் த⁴ர்மதா³யாதா³ து³ர்லபா⁴ஸ்து ந ஸந்தி வா || 6120
 யத³பி ஸ்யாத³ஸமயே யாதோ வநமஸாவிதி |
 அகாலோ நாஸ்தி த⁴ர்மஸ்ய ஜீவிதே சஞ்சலே ஸதி || 6121
 தஸ்மாத³த³யைவ மே ஸ்ரேயஸ்சேதவ்யமிதி நிஸ்சய: |
 ஜீவிதே கோ ஹி விஸ்ரம்போ⁴ ம்ரு²த்யெள ப்ரத்யர்தி²நி ஸ்தி²தே || 6122
 ஏவமாதி³ த்வயா ஸௌம்ய விஜ்ஞாப்யோ வஸுதா⁴தி⁴ப: |
 ப்ரயதேதா²ஸ்ததா² சைவ யதா² மாம் ந ஸ்மரேத³பி || 6123
 அபி நைர்கு³ண்யமஸ்மாகம் வாச்ச்யம் நரபதௌ த்வயா |
 நைர்கு³ண்யாத்³யஜ்யதே ஸ்நேஹ: ஸ்நேஹத்யாகா³ந்ந ஶோச்யதே || 6124
 இதி வாக்யமித³ம் ஸ்ருத்வா ச²ந்த: ³ஸந்தாபவிக்லவ: |
 வாஷ்பக்³ரதி²தயா வாசா ப்ரத்யுவாச க்ரு²தாஞ்ஜலி: || 6125
 அநேந தவ பா⁴வேந பா³ந்த⁴வாயாஸதா³யிநா |
 ப⁴ர்த: ஸீத³தி மே சேதோ நதீ³பங்க இவ த்³விப: || 6126
 கஸ்ய நோத்பாத³யேத்³வாஷ்பம் நிஸ்சயஸ்தே⁵யமீத்³ரு²: |
 அயோமயே⁵பி ஹ்ரு²த³யே கிம் புந: ஸ்நேஹவிக்லவே || 6127
 விமாநஸயநார்ஹம் ஹி ஸௌகுமார்யமித³ம் க்வ ச |
 க²ரத³ர்பா⁴ங்குரவதீ தபோவநமஹீ க்வ ச || 6128
 ஸ்ருத்வா து வ்யவஸாயம் தே யத³ஸ்வோ⁵யம் மயா ஹ்ரு²த: |
 ப³லாத்தாரேண தந்நாத² தை³வேறைவாஸ்மி காரித: || 6129
 கத²ம் ஹ்யாத்மவஸோ ஜாநந் வ்யவஸாயமிமம் தவ |
 உபாநயேயம் துரக³ம் ஶோகம் கபிலவஸ்துந: || 6130
 தந்நார்ஹஸி மஹாபா³ஹோ விஹாதும் புத்ரலாலஸம் |
 ஸ்நிக்³த⁴ம் வ்ரு²த³த⁴ம் ச ராஜாநம் ஸத்³த⁴ர்மமிவ நாஸ்திக: || 6131

ஸம்வர்தநபரிஸ்ராந்தாம் த்விதீயாம் தாம் ச மாதரம் |
 தேவ நார்ஹஸி விஸ்மர்தும் க்ருதக்ந இவ ஸத்க்ரியாம் || 6132
 பா³லபுத்ராம் கு³ணவதீம் குலஸ்லாக்யாம் பதிவ்ரதாம் |
 தேவீமர்ஹஸி ந த்யக்தும் க்லீவ: ப்ராப்தாமிவ ஸ்ரியம் || 6133
 புத்ரம் யாஸோதரம் ஸ்லாக்யம் யஸோதர்மப்ரு³தாம் வர: |
 பா³லமர்ஹஸி ந த்யக்தும் வ்யஸநீவோத்தமம் யஸ: || 6134
 அத² ப்நு⁴ம் ச ராஜ்யம் ச த்யக்துமேவ க்ரு³தா மதி: |
 மாம் நார்ஹஸி விபோ⁴ த்யக்தும் த்வத்பாதெ³ ஹி க³திர்மம் || 6135
 நாஸ்மி யாதும் புரம் ஸக்தோ த³ஹ்யமாநேந சேதஸா |
 த்வாமரண்யே பரித்யஜ்ய ஸுமித்ர இவ ராக⁴வம் || 6136
 கிம் ஹி வக்ஷயதி ராஜா மாம் த்வத்ரு³தே நக³ரம் க³தம் |
 வக்ஷயாம்யுசிதத³ர்ஸித்வாத்கிம் தவாந்த:புராணி வா || 6137
 யத³ப்யாத்தா²பி நைர்கு³ண்யம் வாச்யம் நரபதாவிதி |
 கிம் தத்³வக்ஷயாம்யபூ⁴தம் தே நிர்³தோ³ஷஸ்ய முநேரிவ || 6138
 ஹ்ரு³தீயேந ஸலஜ்ஜேந ஜிஹ்வயா ஸஜ்ஜமாநயா |
 அஹம் யத³யபி வா ப்³ருயாம் கஸ்தச்ச்ரத்³தா⁴துமர்ஹதி || 6139
 யோ ஹி சந்த³ரமஸஸ்தைக்ஷண்ய கத²யேச்ச்²ரத்³தீ⁴த வா |
 ஸ தோ³ஷாம்ஸ்தவ தோ³ஷஜ்ஞ கத²யேச்ச்²ரத்³தீ⁴த வா || 6140
 ஸாநுக்ரோஸஸ்ய ஸுததம் நித்யம் கருணவேதி³ந: |
 ஸ்நிக்³த⁴த்யாகோ³ ந ஸத்ரு³ஸோ நிவர்தஸ்வ ப்ரஸீத்³மே || 6141
 இதி ஸோகாபி⁴பூ⁴தஸ்ய ஸ்ருத்வா ச²ந்த³ஸ்ய பா⁴ஷிதம் |
 ஸ்வஸ்த:² பரமயா த்⁴ரு³த்யா ஜகா³த்³ வத்³தாம் வர: || 6142
 மத்³வியோக³ம் ப்ரதி ச்சந்த³ ஸந்தாபஸ்த்யஜ்யதாமயம் |
 நாநாபா⁴வோ ஹி நியதம் ப்ரு³த²க்³ஜாதிஷு தே³ஹிஷு || 6143
 ஸ்வஜநம் யத³யபி ஸ்நேஹாந்ந த்யஜேயம் முமுக்ஷயா |
 ம்ரு³த்யுரந்யோந்யமவஸாநஸ்மாந் ஸந்த்யாஜயிஷ்யதி || 6144
 மஹத்யா த்ரு³ஷண்யா து:³கை²ர்³க³ர்³பே⁴னாஸ்மி யயா த்ரு³த: |
 தஸ்யா நிஷ்ப²லயத்நாயா: க்வாஹம் மாதூ: க்வ ஸா மம் || 6145
 வாஸவ்ரு³க்ஷே ஸமாக³ம்ய விக³ச்சந்தி யதா²ண்ட³ஜா: |
 நியதம் விப்ரயோகா³ந்தஸ்ததா² பூ⁴தஸமாக³ம: || 6146
 ஸமேத்ய ச யதா²பூ⁴யோ வ்யபயாந்தி வலாஹகா: |
 ஸம்யோகோ³ விப்ரயோக³ஸ்ச ததா²மே ப்ராணிநாம் மத: || 6147

யஸ்மாத்த்யாதி ச லோகோSயம் விப்ரலப்ய பரஸ்பரம் |
 மமத்வம் ந கூமம் தஸ்மாத்த்வந்யுதே ஸமாக்மே || 6148
 ஸஹஜேந வியுஜ்யந்தே பர்ணராகே³ண பா³பா: |
 அந்யேநாந்யஸ்ய விஸ்ஸேஷ: கிம் புநர்ந ப⁴விஷ்யதி || 6149
 ததே³வம் ஸதி ஸந்தாபம் மா கார்ஷீ: ஸௌம்ய க³ம்யதாம் |
 லம்ப³தே யதி³ து ஸ்நேஹோ க³த்வாபி புநராஹ்ரஜ || 6150
 ப்³ரூயாஸ்சாஸ்மாஸ்வநாக்ஷேபம் ஜநம் கபிலவஸ்துநி |
 த்யஜ்யதாம் தத்³க³த: ஸ்நேஹ: ஸ்ரூயதாம் சாஸ்ய நிஸ்சய: || 6151
 கூபிப்ரமேஷ்யதி வா க்ரு³த்வா ஜராம்ரு³த்யகூஷ்யம் கில |
 அக்ரு³தார்தோ² நிராலம்போ³ நித⁴நம் யாஸ்யதீதி வா || 6152
 இதி தஸ்ய வச: ஸ்ருத்வா கந்த²கஸ்துரகோ³த்தம: |
 ஜிஹ்வயா விலிஹே பாதௌ³ வாஷ்பமுஷ்ணம் முமோச ச || 6153
 ஜாலிநா ஸ்வஸ்திகாங்கேந வக்ரமத்⁴யேந பாணிநா |
 ஆமமர்ஸ குமாரஸ்தம் ப்³பா⁴ஷே ச வயஸ்யவத் || 6154
 முஞ்ச கந்த²க மா வாஷ்பம் தர்³ஸிதேயம் ஸத³ஸ்வதா |
 ம்ரு³ஷ்யதாம் ஸப²ல: ஸீக்⁴ரம் ஸ்ரமஸ்தேSயம் ப⁴விஷ்யதி || 6155
 மணிதஸரும் ச²ந்த³கஹஸ்தஸம்ஸ்த²ம் தத: ஸ தீ⁴ரோ நிஸிதம் க்³ரு³ஹீத்வா |
 கோஸாத³ஸிம் காஞ்சநப⁴க்திசித்ரம் விலாதி³வாஸீவிஷமுத்³ப³ர்ஹ || 6156
 நிஷ்காஸ்ய தம் சோத்பலபத்த்ரநீலம் சிச்சே²த³ சித்ரம் முகுடம் ஸகேஸம் |
 விகீர்யமாணம்ஸூகமந்தரீக்ஷே சிக்ஷேப சைநம் ஸரஸீவ ஹம்ஸம் || 6157
 பூஜாபி⁴லாஷேண ச பா³ஹுமாந்யாத்³தி³வௌகஸஸ்தம் ஜக்³ரு³ஹு: ப்ரவித்³த⁴ம் |
 யதா²வதே³நம் தி³வி தே³வஸங்கா⁴ தி³வ்யைர்விஸேஷைர்மஹயாம் ச சக்ரு: || 6158
 முக்த்வா த்வலங்காரகலத்ரவத்தாம் ஸ்ரீவிப்ரவாஸம் ஸிரஸஸ்ச க்ரு³த்வா |
 த்³ரு³ஷ்ட்வாம்ஸூகம் காஞ்சநஹம்ஸசித்ரம் வந்யம் ஸ தீ⁴ரோSபி⁴சகாங்க்ஷ வாஸ: ||
 6159
 ததோ ம்ரு³க்³வ்யாத⁴வபுர்³தி³வௌகா பா⁴வம் விதி³த்வாஸ்ய விஸூத்³த⁴பா⁴வ: |
 காஷாயவஸ்த்ரோSபி⁴யயௌ ஸமீபம் தம் ஸாக்யராஜப்ர⁴வோSப⁴யுவாச || 6160
 ஸிவம் ச காஷாயம்ரு³ஷித்⁴வஜஸ்தே ந யுஜ்யதே ஹிம்ஸ்ரமித³ம் த⁴நுஸ்ச |
 தத்ஸௌம்ய யத்³யஸ்தி ந ஸக்திரத்ர மஹ்யம் ப்ரயச்சேத³மித³ம் க்³ரு³ஹாண || 6161
 வ்யாதோ⁴Sப³ர்வீத்காமத³ காமமாராத³நேந விஸ்வாஸ்ய ம்ரு³கா³ந் நிஹத்ய |
 அர்த²ஸ்து ஸக்ரோபம் யத்³யநேந ஹந்த ப்ரதீச்சாநய ஸூக்லமேதத் || 6162
 பரேண ஹர்ஷேண தத: ஸ வந்யம் ஜக்³ராஹ வாஸோSம்ஸூகமுத்ஸஸர்ஜ |

வ்யாத⁴ஸ்து தி³வ்யம் வபுரேவ பி³புரத் தச்சக்லமாதா³ய தி³வம் ஜகா³ம || 6163
 தத: குமாரஸ்ச ஸ சாஸ்வகோ³பஸ்தஸ்மிம்ஸ்ததா² யாதி விஸிஸ்மியாதே |
 ஆரண்யகே வாஸஸி சைவ பூ⁴யஸ்தஸ்மிந்நகா³ஷ்டாம் ப³ஹுமாநமாஸு || 6164
 ச²ந்த³ம் தத: ஸாஸ்ருமுக²ம் விஸ்ரு²ஜ்ய காஷாயஸம்வித்³வ்ரு²தகீர்தி³பு⁴ரு²த்ஸ: |
 யேநாஸ்ரமஸ்தேந யயௌ மஹாத்தமா ஸந்த⁴யாபு⁴ரஸம்வீத இவாத்திராஜ: || 6165
 ததஸ்ததா² பு⁴ர்தரி ராஜ்யநி:ஸ்ப்ரு²ஹே தபோவநம் யாதி விவர்ணவாஸஸி |
 பு⁴ஜௌ ஸமுத்தக்ஷிப்ய தத: ஸ வாஜி³பு⁴ரு²த்³பு⁴ரு²ஸம் விசக்ரோஸ பபாத ச க்ஷிதௌ || 6166
 விலோக்ய பூ⁴யஸ்ச ருரோத³ ஸஸ்வரம் ஹயம் பு⁴ஜாபு⁴யாமுபகு³ஹ்ய கந்த²கம் |
 ததோ நிராஸோ விலபந்முஹூர்முஹூர்யயௌ ஸரீரேண புரம் ந சேதஸா || 6167
 க்வசித்த்³யெள விலலாப ச க்வசித் க்வசித்த்³ரஸ்கா³ல பபாத ச க்வசித் |
 அதோ வ்ரஜந் பு⁴க்திவஸேந து:³கி²தஸ்சசார ப³ஹ்வீரவஸ: பதி² க்ரியா: || 6168
 இதி ஸு³பு³த்த³சரிதே மஹாகாவ்யே சந்த³கநிவர்தநம் நாம ஷஷ்ட: ²ஸர்க: ³ || 6 ||

Book VII [தபோவநப்ரவேஸோ]

ததோ விஸ்ரு²ஜ்யாஸ்ருமுக²ம் ருத³ந்தம் ச²ந்த³ம் வநச்ச²ந்த³தயா நிராஸ்த: ² |
 ஸர்வார்த்²ஸித்³தோ⁴ வபுஷாபி⁴பூ⁴ய தமாஸ்ரமம் ஸித்³த⁴மிவ ப்ரபேதே³ || 711
 ஸ ராஜஸூநூம்ரு²க்³ராஜகா³மீ ம்ரு²கா³ஜிரம் தநம்ரு²க்³வத் ப்ரவிஷ்ட: |
 லக்ஷமீவியுக்தோ³பி ஸரீரலக்ஷம்யா சக்ஷமம்ஷி ஸர்வாஸ்ரமிணம் ஜஹார || 712
 ஸ்தி²தா ஹி ஹஸ்தஸ்த²யுகா³ஸ்ததை²வ கௌதூஹலாச்ச்ச்ரத⁴ரா: ஸதா³ரா: |
 தமிந்த்³ரகஸ்பம் த³த்³ரு²ஸூர்ந ஜக்³முர்து⁴ர்யா இவார்தா⁴வநதை: ஸிரோபி: ⁴ || 713
 விப்ராஸ்ச க³த்வா ப³ஹிரித்⁴மஹேதோ: ப்ராப்தா: ஸமித்புஷ்பபவித்ரஹஸ்தா: |
 தப:ப்ரதா⁴நா: க்ரு²த்பு³த்³யோ³பி தம் த்³ரஷ்டுமீயுர்ந மடா²நபீ⁴யு: || 714
 ஹ்ரு²ஷ்டாஸ்ச கேகா முமுசர்மயூரா த்³ரு²ஷ்ட்வாம்பு³த³ம் நீலமிவோந்நமந்தம் |
 ஸஷ்பாணி ஹித்வாபி⁴முகா²ஸ்ச தஸ்து²ர்ம்ரு²கா³ஸ்சலாக்ஷா ம்ரு²க்³சாரிணஸ்ச || 715
 த்³ரு²ஷ்ட்வா தமிக்ஷவாகுகுலப்ரதீ³பம் ஜ்வலந்தமுத்³யந்தமிவாம்ஸுமந்தம் |
 க்ரு²தே³பி தோ³ஹே ஜநிதப்ரமோதா: ³ ப்ரஸுஸ்ருவர்ஹோமது³ஹுஸ்ச கா³வ: || 716
 கஸ்சித்³வஸூநாமயமஷ்டம: ஸ்யாத்ஸ்யாத³ஸ்விநோரரயதரஸ்ச்யுதோ³ஸ்தர் |
 உச்சே²ருருச்சை²ரிதி தத்ர வாசஸ்தத்³ர்ஸநாத்³விஸ்மயஜா முநீநாம் || 717
 லேக²ர்ஷப⁴ஸ்யேவ வபுர்த்³விதீயம் தா⁴மேவ லோகஸ்ய சராசரஸ்ய |
 ஸ த்³யோதயாமாஸ வநம் ஹி க்ரு²த்ஸநம் யத்³ரு²ச்ச்யா ஸூர்ய இவாவதீர்ண: || 718
 தத: ஸ தைராஸ்ரமிபி⁴ர்யதா²வத³பு⁴யர்சிதஸ்சோபநிமந்த்ரிதஸ்ச |

ப்ரத்யர்சயாம் த⁴ர்மப்⁴ரு⁴தோ ப³பூ⁴வ ஸ்வரேண பா⁴த்³ராம்பு³த⁴ரோபமேந || 719
 கீர்ணம் தத: புண்யக்ரு⁴தா ஜநேந ஸ்வர்கா³பி⁴காமேந விமோக்ஷகாம: |
 தமாஸ்ரமம் ஸோSநுசசார தீ⁴ரஸ்தபாம்ஸி சித்ராணி நிரீக்ஷமாண: || 7110
 தபோவிகாராம்ஸ்ச நிரீக்ஷய ஸௌம்யஸ்தபோவநே தத்ர தபோத⁴நாநாம் |
 தபஸ்விநம் கருசித³நுவ்ரஜந்தம் தத்த்வம் விஜிஜ்ஞாஸுரித³ம் ப³பா⁴ஷே || 7111
 தத்பூர்வமத்³யாஸ்ரமத்³ர்ஸநம் மே யஸ்மாதி³மம் த⁴ர்மவிதி⁴ம் ந ஜாநே |
 தஸ்மாத்³ப⁴வாநர்ஹதி பா⁴ஷிதும் மே யோ நிஸ்சயோ யம் ப்ரதி வ: ப்ரவ்ரு⁴த்த: || 7112
 ததோ த³விஜாதி: ஸ தபோவிஹார: ஸாக்யர்ஷபா⁴யர்ஷபா⁴விக்ரமாய |
 க்ரமேந தஸ்மை கத³யாஞ்சகார தபோவிஸேஷம் தபஸ: ப²லம் ச || 7113
 அக்³ராம்யமந்நம் ஸலிலப்ரருட⁴ம் பர்ணாநி தோயம் ப²லமூலமேவ |
 யதா²க³மம் வ்ரு⁴த்திரியம் முநீநாம் பி⁴ந்நாஸ்து தே தே தபஸாம் விகல்பா: || 7114
 உஞ்சே²ந ஜீவந்தி க²கா³ இவாந்யே த்ரு⁴ணாநி கேசிந்ம்ரு⁴க்³வச்ச²ரந்தி |
 கேசித்³பு⁴ஜங்கை:³ ஸஹ வர்தயந்தி வல்மீகபூ⁴தா இவ மாருதேந || 7115
 அஸ்ம்ப்ரயத்நார்ஜிதவ்ரு⁴த்தயோSந்யே கேசித்ஸ்வத³ந்நாபஹதாந்நப³க்ஷா: |
 க்ரு⁴த்வா பரார்த²ம் ஸ்ரபணம் ததா²ந்யே குர்வந்தி கார்யம் யதி³ ஸேஷமஸ்தி || 7116
 கேசிஜ்ஜலக்லிந்நஜடாகலாபா த³வி: பாவகம் ஜுஹ்வதி மந்த்ரபூர்வம் |
 மீநை: ஸமம் கேசித³போ விகா³ஹ்ய வஸந்தி கூர்மோல்லிகி²தை: ஸரீரை: || 7117
 ஏவம்விதை:⁴ காலசிதைஸ்தபோபி:⁴ பரைர்தி³வம் யாந்த்யபரைர்ந்ரு⁴லோகம் |
 து:³கே²ந மார்கே³ண ஸுக²ம் க்ஷயந்தி து:³க²ம் ஹி த⁴ர்மஸ்ய வத³ந்தி மூலம் || 7118
 இத்யேவமாதி³ த³விபதே³ந்³ர்வத்ஸ: ஸ்ருத்வா வசஸ்தஸ்ய தபோத⁴நஸ்ய |
 அத்³ரு⁴ஷ்டதத்த்வோSபி ந ஸந்துதோஷ ஸநைரித³ம் சாத்மக³தம் ஜகா³த³ || 7119
 து:³கா²த்மகம் நைகவித⁴ம் தபஸ்ச ஸ்வர்க³ப்ரதா⁴நம் தபஸ: ப²லம் ச |
 லோகாஸ்ச ஸர்வே பரிணாமவந்த: ஸ்வல்பே ஸ்ரம: க²ல்வயமாஸ்ரமாணம் || 7120
 ஸ்ரியம் ச ப³ந்து⁴ந் விஷயாம்ஸ்ச ஹித்வா யே ஸ்வர்க³ஹேதௌ நியமம் சரந்தி |
 தே விப்ரயுக்தா: க²லு க³ந்துகாமா மஹத்தரம் ஸ்வம் வநமேவ பூ⁴ய: || 7121
 காயக்லமைர்யஸ்ச தபோSபி⁴தா⁴நை: ப்ரவ்ரு⁴த்திமாகாங்க்ஷதி காமஹேதோ: |
 ஸம்ஸாரதோ³ஷாநபரீக்ஷமாணே து:³கே²ந ஸோSந்விச்சதி து:³க²மேவ || 7122
 த்ராஸஸ்ச நித்யம் மரணத்ப்ரஜாநாம் யத்நேந சேச்ச²ந்தி புந: ப்ரஸூதிம் |
 ஸத்யாம் ப்ரவ்ரு⁴த்தௌ நியதஸ்ச ம்ரு⁴த்யஸ்தத்தரைவ மக்³நோ யத ஏவ பீ⁴த: || 7123
 இஹார்த²மேகே ப்ரவிஸந்தி கே²த³ம் ஸ்வர்கா³ர்²மந்யே ஸ்ரமமாப்நுவந்தி |
 ஸுகா²ர்²மாஸாக்ரு⁴பணோSக்ரு⁴தார்த²:² பதத்யந்ர்தே² க²லு ஜீவலோக: || 7124
 ந க²ல்வயம் க³ர்ஹித ஏவ யத்நோ யோ ஹீநமுதஸ்ரு⁴ஜ்ய விஸேஷகா³மீ |

ப்ராஜ்ஞை: ஸமாநேந பரிஸ்ரமேண கார்யம் து தத்³யத்ர புந்ந கார்யம் || 7125
 ஸரீரபீடா³ து யதீ³ஹ த⁴ர்ம: ஸுக²ம் ஸரீரஸ்ய ப⁴வத்யத⁴ர்ம: |
 த⁴ர்மேண சாப்நோதி ஸுக²ம் பரத்ர தஸ்மாத்த³த⁴ர்மம் ப²லதீஹ த⁴ர்ம: || 7126
 யத: ஸரீரம் மநஸோ வஸேந ப்ரவர்ததே வாபி நிவர்ததே வா |
 யுக்தோ த³மஸ்சேதஸ ஏவ தஸ்மாச்சி²த்தாத்³ரு²தே காஷ்ட²ஸமம் ஸரீரம் || 7127
 ஆஹாரஸூத்த³யா யதி³ புண்யமிஷ்டம் தஸ்மாந்மரு³கா³னூமபி புண்யமஸ்தி |
 யே சாபி பா³ஹ்யா: புருஷா: ப²லேப்யோ பா⁴க்யாபராதே⁴ந பராங்முக²த்வாத் || 7128
 து:கே²ஸ்பி⁴ஸந்தி⁴ஸ்த்வத² புண்யஹேது: ஸுகே²ஸ்பி⁴ கார்யோ நநு ஸோஸ்பி⁴ஸந்தி:⁴ |
 அத² ப்ரமாணம் ந ஸுகே²ஸ்பி⁴ஸந்தி⁴ர்து:கே² ப்ரமாணம் நநு நாபி⁴ஸந்தி:⁴ || 7129
 ததை²வ யே கர்மவிஸூத்தி⁴ஹேதோ: ஸ்ப்ரு³ஸந்த்யபஸ்தீர்த²மிதி ப்ரவ்ரு²த்தா: |
 தத்ராபி தோஷோ ஹ்ரு²தி³ கேவலோஸ்யம் ந பாவயிஷ்யந்தி ஹி பாபமாப: || 7130
 ஸ்ப்ரு³ஷ்டம் ஹி யத்³யத்³கு³ணவத்³பி⁴ர்மப⁴ஸ்தத்தத்தப்ரு²தி²வ்யாம் யதி³ தீர்த²மிஷ்டம்
 |
 தஸ்மாத்த³கு³ணநேவ பரைமி தீர்த²மாபஸ்து நி:ஸம்ஸயமாப ஏவ || 7131
 இதி ஸம் தத்தத்³ப³ஹூயுக்தியுக்தம் ஜகா³த³ சாஸ்தம் ச யயௌ விவஸ்வாந் |
 ததோ ஹவிர்தூ⁴மவிவர்ணவ்ரு³க்ஷம் தப:ப்ரஸாந்தம் ஸ வநம் விவேஸ || 7132
 அப்யுத்³த⁴ரு²தப்ரஜ்வலிதா³நிஹோத்ரம் க்ரு²தாபி⁴ஷேகர்ஷிஜநாவகீர்ணம் |
 ஜாப்யஸ்வநாக்ஷிததே³வகோஷ்ட²ம் த⁴ர்மஸ்ய கர்மாந்தமிவ ப்ரவ்ரு²த்தம் || 7133
 காஸ்சிந்நிஸாஸ்தத்ர நிஸாகராப:⁴ பரீக்ஷமாணஸ்ச தபாம்ஸ்யுவாஸ |
 ஸர்வம் பரீக்ஷேப்ய தபஸ்ச மத்வா தஸ்மாத்தப:க்ஷேத்ரலாஜ்ஜகா³ம் || 7134
 அந்வவ்ரஜ்நாஸ்ரமிணஸ்ததஸ்தம் தத்³ருபமாஹாதம்யக³தைர்மநோபி:⁴ |
 தே³ஸாத்நார்யரபி⁴பூ⁴யமாநாந்மஹார்ஷயோ த⁴ர்மமிவாபயாந்தம் || 7135
 ததோ ஜடாவல்கலசீரகே²லாம்ஸ்தபோத⁴நாம்ஸ்சைவ ஸ தாந்த³த³ர்ஸ |
 தபாம்ஸி சைஷாமநுபு³த⁴யமாநஸ்தஸ்தௌ²ஸிவே ஸ்ரீமதி மார்க³வ்ரு²க்ஷே || 7136
 அதோ²பஸ்ரு²த்யாஸ்ரமவாஸிநஸ்தம் மநுஷ்யவர்யம் பரிவார்ய தஸ்து:² |
 வ்ரு²த்³த⁴ர்ஸ்ச தேஷாம் ப³ஹூமாநபூர்வம் கலேந ஸாம்நா கி³ரமித்யுவாச || 7137
 த்வய்யாக³தே பூர்ண இவாஸ்ரமோஸ்பூ⁴தஸம்பத்³யதே ஸூந்ய இவ ப்ரயாதே |
 தஸ்மாதி³மம் நார்ஹஸி தாத ஹாதும் ஜிஜீவிஷோர்தே³ஹமிவேஷ்டமாய: || 7138
 ப்ரஹ்மர்ஷிராஜர்ஷிஸுரர்ஷிஜுஷ்ட: புண்ய: ஸமீபே ஹிமவாந் ஹி ஸைல: |
 தபாம்ஸி தாந்யேவ தபோத⁴நாநாம் யத்ஸந்நிகர்ஷாத்³ப³ஹூஸீப⁴வந்தி || 7139
 தீர்தா²நி புண்யாந்யபி⁴தஸ்ததை²வ ஸோபாநபூ⁴தாநி நப⁴ஸ்தலஸ்ய |
 ஜுஷ்டாநி த⁴ர்மாத்தமபி⁴ராத்தமவத்³பி⁴ர்தே³வர்ஷிபி⁴ஸ்சைவ மஹாரர்ஷிபி⁴ஸ்ச || 7140

இதஸ்ச பூ⁴ய: கூமமுத்தரைவ தி³க்ஸேவிதும் த⁴ர்மவிஸேஷேஹேதோ: |
 ந ஹி கூமம் த³கூண்தோ பு³தே⁴ந பத³ம் ப⁴வேதே³கமபி ப்ரயாதும் || 7141
 தபோவநேSஸ்மிந்நத² நிஷ்க்ரியோ வா ஸங்கீர்ணத⁴ர்மா பதிதோSஸூசிர்வா |
 த³ரு⁴ஷ்டஸ்த்வயா யேந ந தே விவத்ஸா தத³ப்³ருஹி யாவத³ருசிதோSஸ்து வாஸ: ||
 7142
 இமே ஹி வாஞ்ச²ந்தி தப:ஸஹாயம் தபோநிதா⁴நப்ரதிமம் ப⁴வந்தம் |
 வாஸஸ்த்வயா ஹீந்த³ரஸமேந ஸார்த⁴ம் ப்³ரு⁴ஹஸ்பதேரப்⁴யுத³யாவஹ: ஸ்யாத் ||
 7143
 இத்யேவமுக்தே ஸ தபஸ்விமத⁴யே தபஸ்விமுக²யேந மநீஷிமுக²ய: |
 ப⁴வப்ரணஸாய க்ரு⁴தப்ரதிஜ்ஞ: ஸ்வம் பா⁴வமந்தர்க³தமாசசகூஷ || 7144
 ரு⁴ஜ்வாத்மநாம் த⁴ர்மப்⁴ரு⁴தாம் முநீநாமிஷ்டாதிதி²த்வாத்ஸ்வஜநோபமாநம் |
 ஏவம்விதை⁴ர்மாம் ப்ரதி பா⁴வஜாதை: ப்ரீதி: பராத்மா ஜநிதஸ்ச மார்க:³ || 7145
 ஸ்நிக³தா⁴பி⁴ராபி⁴ர்ஹ்ரு⁴த³யங்க³மாபி:⁴ ஸமாஸத: ஸ்நாத இவாஸ்மி வாக³பி:⁴ |
 ரதிஸ்ச மே த⁴ர்மநவக்³ரஹஸ்ய விஸ்பந்தி³தா ஸம்ப்ரதி பூ⁴ய ஏவ || 7146
 ஏவம் ப்ரவ்ரு⁴த்தாந் ப⁴வத: ஸரண்யாநதீவ ஸந்த³ர்ஸிதபகூபாதாந் |
 யாஸ்யாமி ஹித்வேதி மமாபி து:³க²ம் யதை²வ ப³ந்து⁴ம்ஸ்த்யஜதஸ்ததை²வ || 7147
 ஸ்வர்கா³ய யுஷ்டமாகமயம் து த⁴ர்மோ மமாபி⁴லாஷஸ்த்வபுந்ர்ப⁴வாய |
 அஸ்மிந் வநே யேந ந மே விவத்ஸா பி⁴ந்ந: ப்ரவ்ரு⁴த்த்யா ஹி நிவ்ரு⁴த்தித⁴ர்ம: || 7148
 தந்நாரதிர்மே ந பராபசாரோ வநாதி³தோ யேந பரிவ்ரஜாமி |
 த⁴ர்மே ஸ்தி²தா: பூர்வயுகா³நுருபே ஸர்வே ப⁴வந்தோ ஹி மஹார்ஷிகல்பா: || 7149
 ததோ வச: ஸுந்ரு⁴தமர்²வச்ச² ஸுஸ்லக்ஷணமோஜஸ்வி ச க³ர்விதம் ச |
 ஸ்ருத்வா குமாரஸ்ய தபஸ்விநஸ்தே விஸேஷயுக்தம் ப³ஹுமானீயு: || 7150
 கஸ்சித³த³விஜஸ்தத்ர து ப⁴ஸ்மஸாயீ ப்ராம்ஸூ: ஸிக² தா³ரவசீரவாஸா: |
 ஆபிங்க³லாகூஸ்தநுதீ³ர்க⁴கோ⁴ண: குண்டோ³த³ஹஸ்தோ கி³ரமித்யுவாச || 7151
 தீ⁴மந்நுதா³ர: க²லு நிஸ்சயஸ்தே யஸ்த்வம் யுவா ஜந்மநி த³ரு⁴ஷ்டதோ³ஷ: |
 ஸ்வர்கா³பவர்கௌ³ ஹி விசார்ய ஸம்யக்³யஸ்யாபவர்கே³ மதிரஸ்தி ஸோSஸ்தி ||
 7152
 யஜ்ஞைஸ்தபோபி⁴ர்நியமைஸ்ச தைஸ்தை: ஸ்வர்க³ம் யியாஸந்தி ஹி ராக³வந்த: |
 ராகே³ண ஸார்த⁴ம் ரிபுணைவ யுத³த⁴வா மோகூம் ப்ரீப்ஸந்தி து ஸத்த்வவந்த: || 7153
 தத³பு³த³தி⁴ரேஷா யதி³ நிஸ்சிதா தே தூர்ணம் ப⁴வாந் க³ச்ச²து விந்த⁴யகோஷ்ட²ம் |
 அஸௌ முநிஸ்தத்ர வஸத்யராடோ³ யோ நைஷ்டி²கே ஸ்ரேயஸி லப்³த⁴சகூ: ||
 7154

தஸ்மாத்த³ப⁴வாஞ்ச²ரோஷ்யதி தத்த்வமார்க³ம் ஸத்யாம் ருசௌ ஸம்ப்ரதிபத்யதே ச
|

யதா² து பஸ்யாமி மதிஸ்தவைஷா தஸ்யாபி யாஸ்யத்யவதூ⁴ய புத்த³தி⁴ம் || 7155

புஷ்டாஸ்வகோ⁴ணம் விபுலாயதாஶும் தாம்ராத⁴ரோஷ்ட²ம் எதிததீக்ஷணத³ம்ஷ்ட்ரம்
|

இத³ம் ஹி வக்த்ரம் தநுரக்தஜிஹ்வம் ஜ்ஞேயார்ணவம் பாஸ்யதி க்ரு³த்ஸந்மேவ ||
7156

க³ம்பீ⁴ரதா யா ப⁴வதஸ்த்வகா³தா⁴ யா தீ³ப்ததா யாநி ச லக்ஷணநி |

ஆசார்யகம் ப்ராப்ஸ்யஸி தத்ப்ரு³தி²வ்யாம் யந்நர்ஷிபி:⁴ பூர்வயுகே³ஸ்யவாப்தம் ||
7157

பரமமிதி ததோ ந்ரு³பாத்மஜஸ்தம்ரு³ஷிஜநம் ப்ரதிநந்த³ய நிர்யயௌ |

விதி⁴வத³நுவிதா⁴ய தே³பி தம் ப்ரவிவிஸுராஸ்ரமிணஸ்தபோவநம் || 7158

இதி பூ³புத்த³சரிதே மஹாகாவ்யே தபோவநப்ரவேஸோ நாம ஸப்தம: ஸர்க:³ || 7 ||

Book VIII [அந்த:புரவிலாபோ]

ததஸ்துரங்க³வசர: ஸ து³ர்மநாஸ்ததா² வநம் ப⁴ர்தரி நிர்மமே க³தே |

சகார யத்நம் பதி² ஸோகவிக்³ரஹே ததா²பி சைவாஸ்ரு ந தஸ்ய சிக்ஷிபே || 811

யமேகராத்ரேண து ப⁴ர்துராஜ்ஞயா ஜகா³ம் மார்க³ம் ஸஹ தேந வாஜிநா |

இயாய ப⁴ர்துர்விரஹம் விசிந்தயம்ஸ்தமேவ பந்தா²நமஹோபி⁴ரஷ்டபி:⁴ || 812

ஹயஸ்ச ஸௌஜஸ்வி சசார கந்த²கஸ்ததாம் பா⁴வேந ப³பூ⁴வ நிர்மத:³ |

அலங்க்ரு³தஸ்சாபி ததை²வ பூ⁴ஷ்ணரபூ⁴த்³க³தபூ³ரிவ தேந வர்ஜித: || 813

நிவ்ரு³த்ய சைவாபி⁴முக²ஸ்தபோவநம் ப்⁴ரு³ஸம் ஜிஹேஷே கருணம் முஹூர்முஹூ: |

க்ஷுதா⁴ந்விதோ³ஸ்யத்⁴வநி ஸஷ்பமம்பு³ வா யதா² புரா நாபி⁴நநந்த³ நாத்தே³ || 814

ததோ விஹீநம் கபிலாஹ்வயம் புரம் மஹாத்மநா தேந ஜக³த்³தி⁴தாத்மநா |

க்ரமேண தெள ஸ³நிந்யமிவோபஜக்³மதுர்தி³வாகரேணேவ விநாக்ரு³தம் நப:⁴ || 815

ஸபுண்ட³ரீகைரபி ஸோபி⁴தம் ஜலைரலங்க்ரு³தம் புஷ்பத⁴ரைர்நகை³ரபி |

ததே³வ தஸ்யோபவநம் வநோபமம் க³தப்ரஹர்ஷைர்ந ரராஜ நாக³ரை: || 816

ததோ ப்⁴ரமத்³பி⁴ர்தி³ஸி தீ³நமாநஸைரநுஜ்ஜவலைர்வாஷ்பஹதேக்ஷணர்நரை: |

நிவார்யமாணாவிவ தாவுபௌ⁴ புரம் ஸநைரஜ:ஸநாதமிவாபி⁴ஜக்³மது: || 817

நிஸம்ய ச ஸ்ரஸ்தஸரீரகா³மிநௌ விநாக³தௌ ஸாக்யகுலர்ஷபே⁴ண தெள |

முமோச வாஷ்பம் பதி² நாக³ரோ ஜந: புரா ரதே² தா³ஸரதே²ரிவாக³தே || 818

அத² ப்³ருவந்த: ஸமுபேதமந்யவோ ஜநா: பதி² ச்சந்த³கமா³தாஸ்ரவ: |

க்வ ராஜபுத்ர: குலராஷ்ட்ரவர்த⁴நோ ஹ்ரு³தஸ்த்வயாஸாவிதி ப்ரு³ஷ்ட²தோ⁵ந்வய: || 819

தத: ஸ தாந் ப⁴க்திமதோ⁵ப்ரவீஜ்ஜநாந்நரேந்த்³ரபுத்ரம் ந பரித்யஜாம்யஹம் |
 ருத்³ந்நஹம் தேந து நிர்ஜநே வநே க்³ரு³ஹஸ்த²வேஸஸ்ச விஸர்ஜிதாவிதி || 8110
 இத³ம் வசஸ்தஸ்ய நிஸம்ய தே ஜநா: ஸுது³ஷ்கரம் க²ல்விதி நிஸ்சயம் யய: |
 பதத்³விஜஹ்ரு: ஸலிலம் ந நேத்ரஜம் மநோ நிநிந்து³ஸ்ச ப²லார்த்²மாத்மந: || 8111
 அதோ²சுரத்³யைவ விஸாம தத்³வநம் க³த: ஸ யத்ர த்³விபராஜவிக்ரம: |
 ஜிஜீவிஷா நாஸ்தி ஹி தேந நோ விநா யதே²ந்த்³ரியாணம் விக³மே ஸரீரிணம் || 8112
 இத³ம் புரம் தேந விவர்ஜிதம் வநம் வநம் ச தத்தேந ஸமந்விதம் புரம் |
 ந ஸோப⁴தே தேந ஹி நோ விநா புரம் மருத்வதா வ்ரு³த்ரவதே⁴ யதா² தி³வம் || 8113
 புந: குமாரோ விநிவ்ரு³த்த இத்யதௌ² க³வாக்ஷமாலா: ப்ரதிபேதி³ரே⁵ங்க்³நா: |
 விவிக்தப்ரு³ஷ்ட²ம் ச நிஸம்ய வாக்ஷிநம் புந்³வாக்ஷாணி பிதா⁴ய சக்ருஸூ: || 8114
 ப்ரவிஷ்ட³க்ஷஸ்து ஸுதோபலப்³த⁴யே வ்ரதேந ஸோகேந ச கி²ந்நமாநஸ: |
 ஜஜாப தே³வாயதநே நராதி⁴பஸ்சகார தாஸ்தாஸ்ச யதா²ஸ்யா: க்ரியா: || 8115
 தத: ஸ வாஷ்டப்ரதிபூர்ணலோசநஸ்துரங்க்³மாதா³ய துரங்க்³மாநஸ: || 8116
 விவேஸ ஸோகாபி⁴ஹதோ ந்ரு³பாலயம் க்ஷயம் விநீதே ரிபுணேவ ப⁴ர்தரி ||
 விகா³ஹமாநஸ்ச நரேந்த்³ரமந்தி³ரம் விலோகயந்நஸ்ருவஹேந சக்ஷுஷா |
 ஸ்வரேண புஷ்டேந ரூராவ கந்த²கோ ஜநாய து: க²ம் ப்ரதிவேத³யந்நிவ || 8117
 தத: க²கா³ஸ்ச க்ஷயமத்⁴யகோ³சரா: ஸமீபப்³த⁴தா⁴ஸ்துரகா³ஸ்ச ஸதக்ரு³தா: |
 ஹயஸ்ய தஸ்ய ப்ரதிஸஸ்வநு: ஸ்வநம் நரேந்த்³ரஸூ³நோருபயாநஸங்கிதா: || 8118
 ஜநாஸ்ச ஹர்ஷாதிஸயேந வ்ருசிதா ஜநாதி⁴பாந்த: புரஸந்நிகர்ஷகா: ³ |
 யதா² ஹய: கந்த²க ஏஷ ஹேஷதே த்⁴ருவம் குமாரோ விஸதீதி மேநிரே || 8119
 அதிப்ரஹர்ஷாத³த² ஸோகமூர்சி²தா: குமாரஸந்த்³ர்ஸநலோலலோசநா: |
 க்³ரு³ஹாத்³விநிஸ்சக்ரமுராஸ்யா ஸ்த்ரிய: ஸரத்பயோதா³தி³வ வித்³யுதஸ்சலா: || 8120
 விலம்ப்³வேஸ்யோ மலிநாம்ஸூகாம்ப³ரா நிரஞ்ஜநைர்வாஷ்பஹதேக்ஷணர்முுகை: ² |
 ஸ்த்ரியோ ந ரேஜும்³ரு³ஜயா விநாக்ரு³தா தி³வீவ தாரா ரஜநீக்ஷயாருண: || 8121
 அரக்ததாம்ரைஸ்சரணரநூபுரரகுண்ட³லராரஜவகர்ணிகைர்முுகை: ² |
 ஸ்வபா⁴வபீநைர்ஜக⁴நைரமேக²லரஹாரயோக்த்ரைர்முஷிதைரிவ ஸ்தநை: || 8122
 நிரீக்ஷிதா வாஷ்பபீதலோசநம் நிராஸ்யம் சந்த³கமஸ்வமேவ ச |
 விவர்ணவக்த்ரா ருருது³ர்வராங்க்³நா வநாந்தரே கா³வ இவர்ஷ்போ⁴ஜ்ஜி²தா: || 8123
 தத: ஸவாஷ்பா மஹிஷீ மஹீபதே: ப்ரநஷ்டவத்ஸா மஹிஷீவ வத்ஸலா |

ப்ரக்ருஹ்ய பாஹூ நிபபாத கௌதமீ விலோலபர்ண கதலீவ காஞ்சநீ || 8124
 ஹதத்விஷொந்யா: சிதி²லாத்மபா³ஹவ: ஸ்த்ரியோ விஷாதே³ந விசேதநா இவ |
 ந சக்ருஸூர்நாஸ்கு ஜஹூர்ந ஸஸ்வஸூர்ந சேதநா உல்லிகி²தா இவ ஸ்தி²தா: || 8125
 அதீ⁴ரமந்யா: பதிலோகமூர்சி²தா விலோசநப்ரஸ்ரவணீர்முகை:² ஸ்த்ரிய: |
 ஸிஷிஞ்சிரே ப்ரோஷிதசந்த³நாந் ஸ்தநாந் த⁴ராத⁴: ப்ரஸ்ரவணீர்வோபலாந் || 8126
 முகை²ஸ்ச தாஸாம் நயநாம்பு³தாடி³தை: ரராஜ த³ராஜநிவேஸநம் ததா³ |
 நவாம்பு³காலே⁵ம்பு³த³வ்ரு³ஷ்டிதாடி³தை: ஸ்ரவஜ்ஜலைஸ்தாமரஸையதா² ஸர: ||
 8127
 ஸுவ்ரு³த்தபீநாங்கு³லிபி⁴ர்நிரந்தரைரபூ⁴ஷணீர்³கூ³ட⁴ஸிரைர்வராங்க³நா: |
 உராம்ஸி ஜக்⁴நு: கமலோபமை: கரை: ஸ்வபல்லவைர்வாதசலா லதா இவ || 8128
 கரப்ரஹாரப்ரசலைஸ்ச தா ப³பு⁴ர்யதா²பி நார்ய: ஸஹிதோந்நதை: ஸ்ததை: |
 வநாநிலாகூ⁴ர்ணிதபத்³மகம்பிதை: ரதா²ங்க³நாம்நாம் மிது²நைரிவாபகா:³ || 8129
 யதா² ச வக்ஷாம்ஸி கரைரபீ³யம்ஸ்ததை²வ வக்ஷாபி⁴ரபீ³யந் கராந் |
 அகாரயம்ஸ்தத்ர பரஸ்பரம் வ்யதா:² கராக்³ரவக்ஷாம்ஸ்யப³லா த³யாலஸா: || 8130
 ததஸ்து ரோஷப்ரவிரக்தலோசநா விஷாத³ஸம்ப³ந்த⁴கஷ்யாக³த³க³த³ம் |
 உவாச நி:ஸ்வாஸசலத்பயோத⁴ரா விகா³த⁴ஸோகாஸ்கு⁴ரா யஸோத⁴ரா || 8131
 நிஸி ப்ரஸுப்தாமஸஸாம் விஹாய மாம் க³த: க்வ ஸ ச்சந்த³க மந்மநோரத:² |
 உபாக³தே ச த்வயி கந்த²கே ச மே ஸமம் க³தேஷு த்ரிஷு கம்பதே மந: || 8132
 அநார்யமஸ்தி³க⁴மமித்ரகர்ம மே ந்ரு³ஸம்ஸ க்ரு³த்வா கிமிஹாத³ய ரோதி³ஷி |
 நியச்ச வாஷ்பம் ப⁴வ துஷ்டமாநேஸோ ந ஸம்வத³த்யஸ்கு³ ச தச்ச² கர்ம தே || 8133
 ப்ரியேண வஸ்யேந ஹிதேந ஸாது⁴நா த்வயா ஸஹாயேந யதா²ர்த²காரிண |
 க³தோ⁵ர்யபுத்ரோ ஹ்யபுநர்நிவ்ரு³த்தயே ரமஸ்வ தி³ஷ்டயா ஸப²ல: ஸ்ரமஸ்தவ ||
 8134
 வரம் மநுஷ்யஸ்ய விசக்ஷணே ரிபுர்ந மித்ரமப்ராஜ்ஞமயோக³பேஸலம் |
 ஸுஹ்ரு³த³ப்³ருவேண ஹ்யவிபஸ்சிதா த்வயா க்ரு³த: குலஸ்யாஸ்ய மஹாநுபப்லவ: ||
 8135
 இமா ஹி ஸோச்யா வ்யவமுக்தபூ⁴ஷண: ப்ரஸக்தவாஷ்பாவிலரக்தலோசநா: |
 ஸ்தி²தே⁵பி பத்யௌ ஹிமவந்மஹீஸமே ப்ரநஷ்டஸோபா⁴ வித⁴வா இவ ஸ்த்ரிய: ||
 8136
 இமாஸ்ச விக்ஷிப்தவிடங்கபா³ஹவ: ப்ரஸக்தபாராவததீ³ர்க⁴நிஸ்வநா: |
 விநாக்ரு³தாஸ்தேந ஸைஹவ ரோத⁴நைர்ப்⁴ரு³ஸம் ருத³ந்தீவ விமாநபங்க்தய: || 8137
 அநர்த²காமோ⁵ஸ்ய ஜநஸ்ய ஸர்வதா² துரங்க³மோ⁵பி த்⁴ருவமேஷ கந்த²க: |

ஜஹார ஸர்வஸ்வமிதஸ்ததா² ஹி மே ஜநே ப்ரஸுப்தே நிஸி ரதநசௌரவத் || 8138
 யதா³ ஸமர்த:² க²லு ஸோடு⁴மாக³தாநிஷுப்ரஹாராநபி கிம் புந: கஸா: |
 க³த: கஸாபாதப⁴யாத் கத²ம் த்வயம் ஸ்ரியம் க்³ரு³ஹீத்வா ஹ்ரு³த³யம் ச மே ஸமம் ||
 8139
 அநார்யகர்மா ப்⁴ரு³ஸமத்³ய ஹேஷதே நரேந்த்³ரதி⁴ஷ்ணயம் ப்ரதிபூரயந்நிவ |
 யதா³ து நிர்வாஹயதி ஸம் மே ப்ரியம் ததா³ ஹி மூகஸ்தூரகா³த⁴மோ⁵ப⁴வத் || 8140
 யதி³ ஹ்யஹேஷிஷ்யத போ³த⁴யஞ்ஜநம் கு²ரை: கூஸ்திௌ வாப்யகரிஷ்யத த்⁴வநிம் |
 ஹநுஸ்வநம் வாஜநயிஷ்யது³த்தமம் ந சாப⁴விஷ்யநம்ம து:³க²மீத்³ரு³ஸம் || 8141
 இதீஹ தே³வ்யா: பரிதே³விதாஸ்யம் நிஸம்ய வாஷ்பக்³ரதி²தாக்ஷரம் வச: |
 அதோ⁴மூக:² ஸாஸ்ருகல: க்³ரு³தாஞ்ஜலி: ஸநைநித³ம் ச²ந்த³க உத்தரம் ஜகௌ³ ||
 8142
 விக்³ர்ஹிதும் நார்ஹஸி தே³வி கந்த²கம் ந சாபி ரோஷம் மயி கர்துமர்ஹஸி |
 அநாக³ஸௌ ஸ்வ: ஸமவேஹி ஸர்வஸோ க³தோ ந்ரு³தே³வ: ஸ ஹி தே³வி தே³வவத்
 || 8143
 அஹம் ஹி ஜாநந்நபி ராஜஸாஸநம் ப³லாத்தக்ரு³த: கைரபி தை³வதைரிவ |
 உபாநயம் தூர்ணமிமம் தூரங்க³மம் ததா²ந்வக³ச்சம் விக³தஸ்ரமோ⁵த⁴வநி || 8144
 வ்ரஜந்நயம் வாஜிவரோ⁵பி நாஸ்ப்ரு³ஸந்மஹீம் கு²ராக்³ரைர்வித்⁴ரு³தைரிவாந்தரா |
 ததை²வ தை³வாதி³வ ஸம்யதாநநோ ஹநுஸ்வநம் நாக்ரு³த நாப்யஹேஷத || 8145
 யதா³ வஹிர்³ச்சதி பார்தி²வாத்மஜஸ்ததா³ப⁴வத்³த்³வாரமபாவ்ரு³தம் ஸ்வயம் |
 தமஸ்ச நைஸம் ரவிணைவ பாடிதம் ததோ⁵பி தை³வோ விதி⁴ரேஷ க்³ரு³ஹ்யதாம் ||
 8146
 யதா³ப்ரமத்தோ⁵பி நரேந்த்³ரஸாஸநாத்³க்³ரு³ஹே புரே சைவ ஸஹஸ்ரஸோ ஜந: |
 ததா³ ஸ நாபு³த்யத நித்³ர்யா ஹ்ரு³தஸ்ததோ⁵பி தை³வோ விதி⁴ரேஷ க்³ரு³ஹ்யதாம்
 || 8147
 யதஸ்ச வாஸோ வநவாஸஸம்மதம் விஸ்ரு³ஷ்டமஸ்மை ஸமயே தி³வௌகஸா |
 தி³வி ப்ரவித்³த⁴ம் முகுடம் ச தத்³த்⁴ரு³தம் ததோ⁵பி தை³வோ விதி⁴ரேஷ
 க்³ரு³ஹ்யதாம் || 8148
 ததே³வமாவாம் நரதே³வி தோ³ஷதோ ந தத்ப்ரயாதம் ப்ரதி³க³ந்நுமர்ஹஸி |
 ந காமகாரோ மம நாஸ்ய வாஜிந: க்³ரு³தாநுயாத்ர: ஸ ஹி தை³வதைர்க்³த: || 8149
 இதி ப்ரயாணம் ப³ஹுதை⁴வமத்³பு⁴தம் நிஸம்ய தாஸ்தஸ்ய மஹாத்மந: ஸ்த்ரிய: |
 ப்ரநஷ்டஸோகா இவ விஸ்மயம் யபுர்மநோஜ்வரம் ப்ரவ்ரஜநாத்து லேபி⁴ரே || 8150
 விஷாத³பாரிபல்லவலோசநா தத: ப்ரநஷ்டபோதா குரீவ து:³கி²தா |

விஹாய தைர்யம் விருராவ கௌ³தமீ ததாம சைவாஸ்ருமு² ஜகா³த³ ச || 8151
மஹோர்மிமந்தோ ம்ரு³த³வோ⁵ஸிதா: ஸுபா:⁴ ப்ரு²த²க்ப்ரு²த²க்³முலருஹா:
ஸமுத³க³தா: |

ப்ரசேரிதாஸ்தே பு⁴வி தஸ்ய மூர்த⁴ஜா நரேந்த்³ரமௌலீபரிவேஷ்டநக்ஷமா: || 8152
ப்ரலம்ப்³பா³ஹூர்ம்ரு³க³ராஜவிக்ரமோ மஹார்ஷபா⁴க்ஷ: கநகோஜ்ஜ்வலத்³யுதி: |

விஸாலவக்ஷா க⁴நது³ந்து³பி⁴ஸ்வநஸ்ததா²விதோ⁴ஸ்யாஸ்ரமவமாஸமர்ஹதி || 8153
அபா⁴கி³நீ நூநமியம் வஸுந்த⁴ரா தமார்யகர்மாணமநுத்தமம் ப்ரதி |

க³தஸ்ததோ⁵ஸௌ கு³ணவாந் ஹி தாத்³ரு³ஸோ ந்ரு³ப: ப்ரஜாபா⁴க்யகு³ண:
ப்ரஸூயதே || 8154

ஸுஜாதஜாலாவததாங்கு³லீ ம்ரு³து³ நிக்³ட⁴கு³ல்பௌ² விஷபுஷ்பகோமலௌ |
வநாந்தபூ⁴மிம் கடி²நாம் கத²ம் நு தெள ஸசக்ரமத்⁴யௌ சரணௌ க³மிஷ்யத: || 8155

விமாநப்ரு³ஷ்டெ² ஸயநாஸநோசிதம் மஹார்ஹவஸ்த்ராகு³ருசந்த³நார்சிதம் |
கத²ம் நு ஸீதோஷ்ணஜலாக³மேஷு தச்சரீரமோஜஸ்வி வநே பு⁴விஷ்யதி || 8156

குலேந ஸத்தவேந ப³லேந வர்சஸா ஸ்ருதேந லக்ஷம்யா வயஸா ச க³ர்வித: |
ப்ரதா³துமேவாபு⁴யுதி³தோ ந யாசிதும் கத²ம் ஸ பி⁴க்ஷாம் பரதஸ்சரிஷ்யதி || 8157

ஸுசௌ ஸயித்வா ஸயநே ஹிரண்மயே ப்ரபோ³த்⁴யமாநோ நிஸி தூர்யநிஸ்வநை: |
கத²ம் வத ஸ்வப்ஸ்யதி ஸோ⁵தீ³ய மே வ்ரதீ பௌகதே³ஸாந்தரிதே மஹீதலே || 8158

இமம் விலாபம் கருணம் நிஸம்ய தா பு⁴ஜை: பரிஷ்வஜ்ய பரஸ்பரம் ஸ்த்ரிய: |
விலோசநேப்⁴ய: ஸலிலாநி தத்யஜுர்மதூ⁴நி புஷ்பேப்⁴ய இவேரிதா லதா: || 8159

ததோ த⁴ராயாமபதத்³யஸோத⁴ரா விசக்ரவாகேவ ரதா²ங்க³ஸாஹ்வயா |
ஸநைஸ்ச தத்த³விலலாப விக்லவா முஹூர்முஹூர்³த³த³ருத்³யா கி³ரா ||
8160

ஸ மாமநாதா²ம் ஸஹத⁴ர்மசாரிணீமபாஸ்ய த⁴ர்மம் யதி³ கர்துமிச்ச²தி |
குதோ⁵ஸ்ய த⁴ர்ம: ஸஹத⁴ர்மசாரிணீம் விநா தபோ ய: பரிபோ⁴க்துமிச்ச²தி || 8161

ஸ்ரு³ணோதி நூநம் ஸ ந பூர்வபார்தி²வாந் மஹாஸுத³ர்ஸப்ர⁴ரு³தீந் பிதாமஹாந் |
வநாநி பந்³ஸஹிதாநு³பேஷஸ்ததா² ஸ த⁴ர்மம் மத்³ரு³தே சிகீர்ஷதி || 8162

மகே²ஷு வா வேத்³விதா⁴நஸம்ஸ்க்ரு³தௌ ந த³ம்பதீ பஸ்யதி தீ³க்ஷிதாவுபௌ⁴ |
ஸமம் பு³பு⁴க்ஷு³ பரதோ⁵பி தத்²லம் ததோ⁵ஸ்ய ஜாதோ மயி த⁴ர்மமத்ஸர: || 8163

த்⁴ருவம் ஸ ஜாநந் மம த⁴ர்மவல்லபோ⁴ மந: ப்ரியே⁵ஸ்யாகஸஹம் முஹூர்மித:² |
ஸுக²ம் விபீ⁴ர்மாமபஹாய ரோஸணாம் மஹேந்த்³ரலோகே⁵ஸ்ஸரஸோ ஜிக்⁴ரு³க்ஷதி ||
8164

இயம் து சிந்தா மம கீ³ரு³ஸம் நு தா வபுர்கு³ணம் பி³ப்⁴ரதி தத்ர யோஷித: |

வநே யதர்ந்தம் ஸ தபாம்ஸி தப்யதே ஸ்ரியம் ச ஹித்வா மம புக்திமேவ ச || 8165
ந கல்வியம் ஸ்வர்க்ஸுகாய மே ஸ்ப்ருஹா ந தஜ்ஜநஸ்யாத்மவதோ஽பி துர்ஸபாம்
|

ஸ து ப்ரியோ மாபிஹ வா பரத்ர வா கதம் ந ஜஹ்யாதி³தி மே மநோரத:² || 8166
அபா⁴கி³நீ யத்யஹமாயதேக்ஷணம் ஸாசிஸ்மிதம் ப்ர்துரு³க்ஷிதும் முக²ம் |
ந மந்த³பா⁴க்யோ஽ஹி³ராஹுலோ஽ப்யயம் கதா³சித³ங்கே பரிவர்திதும் பிது: || 8167
அஹோ ந்ரு³ஸம்ஸம் ஸுகுமாரவர்சஸ: ஸுதா³ருணம் தஸ்ய மநஸ்விநோ மந: |
கலப்ரலாபம் த்³விஷதோ஽பி ஹர்ஷணம் ஸிஸாம் ஸுதம் யஸ்த்யஜதீ³ரு³ஸம் ஸ்வத:
|| 8168

மமாபி காமம் ஹ்ரு³யம் ஸுதா³ருணம் ஸிலாமயம் வாப்யயஸாபி வா க்ரு³தம் |
அநாத²வச்சர்ஹிதே ஸுகோ²சிதே வநம் க³தே ப்ர்தரி யந் தீ³யதே || 8169
இதீஹ தே³வீ பதிஸோகமூர்சி²தா ருரோத³ த்³த்யெள விலலாப சாஸக்ரு³த் |
ஸ்வபா⁴வதீ⁴ராபி ஹி ஸா ஸதீ ஸாசா த்⁴ரு³திம் ந ஸஸ்மார சகார நோ ஹ்ரியம் ||
8170

ததஸ்ததா² ஸோகவிலாபவிக்லவாம் யஸோத⁴ராம் ப்ரேக்ஷய வஸுந்த⁴ராக³தாம் |
மஹாரவிந்தை³ரிவ வ்ரு³ஷ்டிதாடி³தைர்முகை:² ஸவாஷ்பைர்வநிதா விசக்ரு³ஸா: ||
8171

ஸமாப்தஜாப்ய: க்ரு³தஹோமமங்க³ளோ ந்ரு³பஸ்து தே³வாயதநாத்³விநிர்யயெள |
ஜநஸ்ய தேநார்த்தரவேண சாஹதஸ்சசால வஜ்ரத்³வநிநேவ வாரண: || 8172
நிஸாம்ய ச ச்சந்த³ககந்த²காவுபெள⁴ ஸுதஸ்ய ஸம்ஸ்ருத்ய ச நிஸ்சயம் ஸ்தி²ரம் |
பபாத ஸோகாபி⁴ஹதோ மஹீபதி: ஸசீ³பதேர்வ்ரு³த்த இவோத்ஸவே த்⁴வஜ: || 8173
ததோ முஹூர்த்தம் ஸுதஸோகமோஹிதோ ஜநேந துல்யாபி⁴ஜநேந தா⁴ரித: |

நிர்³க்ஷய த்³ரு³ஷ்ட்யா ஜலபூர்ணயா ஹயம் மஹீதலஸ்தோ² விலலாப பார்தி²வ: || 8174
ப³ஹூநி க்ரு³த்வா ஸமரே ப்ரியாணி மே மஹத்த்வயா கந்த²க விப்ரியம் க்ரு³தம் |
கு³ணப்ரியோ யேந வநே ஸ மே ப்ரிய: ப்ரியோ஽பி ஸந்நப்ரியவத் ப்ரசேரித: || 8175
தத³த்ய மாம் வா நய தத்ர யத்ர ஸ வ்ரஜ த்³ருதம் வா புநரேநமாநய |
ரு³தே ஹி தஸ்மாந்மம நாஸ்தி ஜீவிதம் விகா³ட⁴ரோக³ஸ்ய ஸதெள³ஷதா⁴தி³வ ||
8176

ஸுவர்ணநிஷ்ட²விநி ம்ரு³த்யுநா ஹ்ரு³தே ஸுது³ஷ்கரம் யந்ந மமாரச்ரு³ஞ்ஜய: |
அஹம் புநர்த⁴ர்மரதௌ ஸுதே க³தே⁵முமுக்ஷுராத்தமாநமநாத்மவாநிவ || 8177
விபோ⁴ர்த³ஸக்ஷத்ரக்ரு³த்: ப்ரஜாபதே: பராபரஜ்ஞஸ்ய விவஸ்வதா³த்தமந: |
ப்ரியேண புத்ரேண ஸதா விநாக்ரு³தம் கத²ம் ந முஹ்யேத்³தி⁴ மநோ மநோரபி || 8178

அஜஸ்ய ராஜ்ஞஸ்தநயாய தீமதே நராதிபாயேந்த்ரஸகாய மே ஸ்ப்ருஹா |
 க³தே வநம் யஸ்தநயே தி³வம் க³தோ ந மோக⁴வாஷ்ப: க்ரு³பணம் ஜிஜீவ ஹ || 8179
 ப்ரசக்ஷவ மே ப⁴த்³ர ததா³ஸ்ரமாதிரம் ஹ்ரு³தஸ்த்வயா யத்ர ஸ மே ஜலாஞ்ஜலி: |
 இமே பரீப்ஸந்தி ஹி தே பிபாஸவோ மமாஸவ: ப்ரேதக³திம் யியாஸவ: || 8180
 இதி தநயவியோக³ஜாதது: க³ம் க்ஷிதிஸத்³ரு³ஸம் ஸஹஜம் விஹாய தை⁴ர்யம் |
 த³ஸ்ரத² இவ ராமஸோகவஸ்யோ ப³ஹு விலலாப ந்ரு³போ விஸம்ஜ்ஞகல்ப: || 8181
 ஸ்ருதவிநயகு³ணாந்விதஸ்ததஸ்தம் மதிஸசிவ: ப்ரவயா: புரோஹிதஸ்ச |
 அவத்⁴ரு³த்மித³முசதுர்யதா²வந்ந ச பரிதப்தமுகௌ² ந சாப்யஸோகௌ || 8182
 த்யஜ நரவர ஸோகமேஹி தை⁴ர்யம் குத்⁴ரு³திரிவார்ஹஸி தீ⁴ர நாஸ்ரு மோக்தும் |
 ஸ்ரஜமிவ ம்ரு³தி³தாமபாஸ்ய லக்ஷமீம் பு⁴வி ப³ஹவோ ஹி ந்ரு³பா வநாந்யதீய: || 8183
 அபி ச நியத ஏஷ தஸ்ய பா⁴வ: ஸ்மர வசநம் தத்³ரு³ஷே: புராஸிதஸ்ய |
 ந ஹி ஸ தி³வி ந சக்ரவர்திராஜ்யே க்ஷணமபி வாஸயிதும் ஸுகே²ந ஸக்ய: || 8184
 யதி³ து ந்ரு³வர கார்ய ஏவ யத்நஸ்த்வரிதமுதா³ஹர யாவத³த்ர யாவ: |
 ப³ஹுவித⁴மிஹ யுத்³த⁴மஸ்து தாவத்தவ தநயஸ்ய விதே⁴ஸ்ச தஸ்ய தஸ்ய || 8185
 நரபதிரத² தெள ஸஸாஸ தஸ்மாத்³த்³ருதமித ஏவ யுவாமபி⁴ப்ரயாதம் |
 ந ஹி மம ஹ்ரு³த³யம் ப்ரயாதி ஸாந்திம் வநஸுகுநேரிவ புத்ரலாலஸஸ்ய || 8186
 பரமமிதி நரேந்த்³ரஸாஸநாத்தௌ யயதுரமாத்யபுரோஹிதௌ வநம் தத் |
 க்ரு³த்மிதி ஸவது⁴ஜந: ஸதா³ரோ ந்ரு³பதிரபி ப்ரசகார ஸேஷகார்யம் || 8187
 இதி ஸ்ரீபு³த்³த⁴சரிதே மஹாகாவ்யே⁵ந்த:புரவிலாபோ நாமாஷ்டம: ஸர்க: ³ || 8 ||

Book IX [குமாராந்வேஷணே]

ததஸ்ததா³ மந்த்ரிபுரோஹிதௌ தெள வாஷ்பப்ரதோதா³பி⁴ஹுதௌ ந்ரு³பேண |
 வித்³தௌ⁴ ஸத³ஸ்வாவிவ ஸர்வயத்நாத்தௌஹார்த³ஸீக்⁴ரம் யயதுர்வநம் தத் || 911
 தமாஸ்ரமம் ஜாதபரிஸ்ரமௌ தாஷ்பேத்ய காலே ஸத்³ரு³ஸாநுயாத்ரௌ |
 ராஜர்த³தி⁴முதஸ்ரு³ஜ்ய விநீதசேஷ்டாஷ்பேயதுர்பா⁴ர்க³வதி⁴ஷ்ணயமேவ || 912
 தெள ந்யாயதஸ்தம் ப்ரதிபூஜ்ய விப்ரம் தேநார்சிதௌ தாவபி சாநுரூபம் |
 க்ரு³தாஸநௌ பா⁴ர்க³வமாஸநஸ்த²ம் சி²த்த்வா கதா²முசதுராத்மக்ரு³த்யம் || 913
 ஸாத்³தௌ⁴ஜஸ: ஸாத்³த⁴விஸாலகீர்தேரிக்ஷவாகுவம்ஸப்ரப⁴வஸ்ய ராஜ்ஞ: |
 இமம் ஜநம் வேத்து ப⁴வாநதீ⁴ரம் ஸ்ருதக்³ரஹே மந்த்ரபரிக்³ரஹே ச || 914
 தஸ்யேந்த்³ரகல்பஸ்ய ஜயந்தகல்ப: புத்ரோ ஜராம்ரு³த்யபு⁴யம் திதீர்ஷ: |
 இஹாப⁴யுபேத: கில தஸ்ய ஹேதோராவாமுபேதௌ ப⁴க³வாநவைது || 915

தெள ஸோ஽பீரவீதீஸ்தி ஸ தீர்க்குபாஹு: ப்ராப்த: குமாரோ ந து நாவபுத்தி: 4 |
 தர்மோ஽யமாவர்தக இத்தயவேத்ய யாதஸ்த்வராடாபிமுஶோ² முமுக்ஷு: || 916
 தஸ்மாத்ததஸ்தாவுபலப்ய தத்த்வம் தம் விப்ரமாமந்த்ய ததைவ ஸத்தீய: |
 கிந்நாவகிந்நாவிவ ராஜபுத்ர: ப்ரஸஸ்ரதுஸ்தேந யத: ஸ யாத: || 917
 யாந்தெள ததஸ்தெள ஸ்ருஜ்யா விஹீநமபஸ்யதாம் தம் வபுஷா ஜ்வலந்தம் |
 ந்ருபோபவிஷ்டம் பதி² வ்ருக்ஷமூலே ஸூர்யம் கநாபோ⁴க³மிவ ப்ரவிஷ்டம் || 918
 யாநம் விஹாயோபயயெள ததஸ்தம் புரோஹிதோ மந்த்ரத⁴ரேண ஸார்த⁴ம் |
 யதா² வநஸ்த²ம் ஸஹவாமதே³வோ ராமம் தி³த்³ருக்ஷூர்முநிரௌர்வஸேய: || 919
 தாவர்சயாமாஸதுரர்ஹதஸ்தம் தி³வீவ ஸூக்ராங்கி³ரஸௌ மஹேந்த்³ரம் |
 ப்ரத்யர்சயாமாஸ ஸ சார்ஹதஸ்தெள தி³வீவ ஸூக்ராங்கி³ரஸௌ மஹேந்த்³ர: || 9110
 க்ரு³தாப்யநஜ்ஞாவபி⁴தஸ்ததஸ்தெள நிஷீத³து: ஸாக்யகுலத்⁴வஜஸ்ய |
 விரேஜதுஸ்தஸ்ய ச ஸந்நிகர்ஷே புநர்வஸூ¹ யோக³க³தாவிவேந்தோ: ³ || 9111
 தம் வ்ருக்ஷமூலஸ்த²மபி⁴ஜ்வலந்தம் புரோஹிதோ ராஜஸுதம் ப³பா⁴ஷே |
 யதோ²பவிஷ்டம் தி³வி பாரிஜாதே ப்³ருஹஸ்பதி: ஸக்ரஸுதம் ஜயந்தம் || 9112
 த்வச்சோகஸஸ்யே ஹ்ரு³த்யாவகா³டே⁴ மோஹம் க³தோ பூ⁴மிதலே முஹூர்தம் |
 குமார ராஜா நயநாம்பு³வ்ரஷோ யத்த்வாமவோசத்ததி³த³ம் நிபோ³த⁴ || 9113
 ஜாநாமி தர்மம் ப்ரதி நிஸ்சயம் தே பரைமி தே஽ச்யாவிநமேதமர்த²ம் |
 அஹம் த்வகாலே வநஸம்ஸ்ரயாததே ஸோகாக்³நிநாக்³நிப்ரதிமேந த³ஹ்யே || 9114
 ததே³ஹி த⁴ர்மப்ரிய மத்ப்ரியார்த²ம் த⁴ர்மார்த²மேவ த்யஜ பு³த்தி⁴மேதாம் |
 அயம் ஹி மா ஸோகரய: ப்ரவ்ரு³த்தோ⁴ நதீ³ரய: கூலமிவாபி⁴ஹந்தி || 9115
 மேகா⁴ம்பு³கக்ஷாத்³ரிஷு யா ஹி வ்ரு³த்தி: ஸமீரணூர்காக்³நிமஹாஸநீநாம் |
 தாம் வ்ரு³த்திமஸ்மாஸு கரோதி ஸோகோ விகர்ஷணூச்சோஷணதா³ஹபே⁴தை: ³ ||
 9116
 தத்³பு⁴ங்க்ஷவ தாவத்³வஸுதா⁴தி⁴பத்யம் காலே வநம் யாஸ்யஸி ஸாஸ்த்ரத்³ரு³ஷ்டே
 |
 அநிஷ்டப³ந்தெள⁴ குரு மாப்யுபேக்ஷாம் ஸர்வேஷு பூ⁴தேஷு த³யா ஹி த⁴ர்ம: || 9117
 ந சைஷ தர்மோ வந ஏவ ஸித்³த⁴ புரே஽பி ஸித்³தி⁴ர்நியதா யதீநாம் |
 பு³த்தி⁴ஸ்ச யத்நஸ்ச நிமித்தமத்ர வநம் ச லிங்க³ம் ச ஹி பீ⁴ருசிஹநம் || 9118
 மௌலீத⁴ரைரம்ஸவிஷ்க்தஹாரை: கேயூரவிஷ்டப³த⁴பு⁴ஜைர்நரேந்த்³ரை: |
 லக்ஷம்யங்கமத்⁴யே பரிவர்தமாநை: ப்ராப்தோ க்³ருஹஸ்தை²ரபி மோக்ஷத⁴ர்ம: || 9119
 த்⁴ருவாநுஜெள யெள ப³லிவஜ்ரபா³ஹூ¹ வைப்⁴ராஜமாஷாட⁴மதா²ந்திதே³வம் |
 விதே³ஹராஜம் ஜநகம் ததை²வ பாகத்³ருமம் ஸேநஜிதஸ்ச ராஜ்ஞ: || 9120

ஏதாந் க்ருஹஸ்தாந் ந்ருபதீநவேஹி நை:ஸ்ரேயஸே த்ரம்விதௌ⁴ விநீதாந் |
 உபே⁵பி தஸ்மாத்த்³யுக³பத்³பு⁴ஜஸ்வ சித்தாதி⁴பத்யம் ச ந்ரு³பஸ்ரியம் ச || 9121
 இச்சாமி ஹி த்வாமுபகு³ஹ்ய கா³ட⁴ம் க்ரு³தாபி⁴ஷேகம் ஸலிலாத்த்³ரமேவ |
 த்ரு³தாதபத்ரம் ஸமுதீ³க்ஷமாணஸ்தேநைவ ஹர்ஷேண வநம் ப்ரவேஷ்டும் || 9122
 இத்யப்³ரவீத்³பூ⁴மிபதி³ர்வந்தம் வாக்யேந வாஷ்பக்³ரதி²தா³க்ஷரேண |
 ஸ்ருத்வா ப⁴வாநர்ஹதி தத்³ப்ரியார்த²ம் ஸ்நேஹேந தத்³ஸ்நேஹமநுப்³ரயாதும் || 9123
 ஸோகாம்ப⁴ஸி த்வத்³ப்ரப⁴வே ஹ்யகா³தே⁴ து:³கா²ர்ணவே மஜ்ஜதி ஸாக்யராஜ: |
 தஸ்மாத்தமுத்தாரய நாத்²ஹீநம் நிராஸ்ரயம் மக்³நமிவார்ணவே கா³ம் || 9124
 பீ⁴ஷ்மேண க³ங்கோ³த³ர்ஸம்ப⁴வேந ராமேண ராமேண ச பா⁴ர்க³வேண |
 ஸ்ருத்வா க்ரு³தம் கர்ம பிது: ப்ரியார்த²ம் பிதுஸ்த்வமப்பயர்ஹஸி கர்துமிஷ்டம் || 9125
 ஸம்வர்த³யித்ரீம் ச ஸமேஹி தே³வீமக்³ஸ்த்யஜுஷ்டாம் தி³ஸம்ப³ரயாதாம் |
 ப்ரநஷ்டவத்ஸாமிவ வத்ஸலாம் கா³மஜஸ்ரமார்த்தாம் கருணம் ருத³ந்தீம் || 9126
 ஹம்ஸேந ஹம்ஸீமிவ விப்ரயுக்தாம் த்யக்தாம் க³ஜேநேவ வநே கரேணும் |
 ஆர்த்தாம் ஸநாதா²ம்பி நாத்²ஹீநாம் த்ராதும் வதூ⁴மர்ஹஸி த்³ர்ஸநேந || 9127
 ஏகம் ஸுதம் பா³லமநர்ஹது:க²ம் ஸந்தாபமந்தர்க³தமுத்³வஹந்தம் |
 தம் ராஹூலம் மோக்ஷய ப்³ந்து⁴ஸோகாத்³ ராஹுலபஸர்கா³தி³வ பூர்ணசந்த்³ர்ம || 9128
 ஸோகாக்³நிநா த்வத்³விரஹேந்த⁴நேந நி:ஸ்வாஸதூ⁴மேந தம:ஸிகே²ந |
 த்வத்³த்³ர்ஸநாயர்ச²தி த்³ஹ்யமாந: ஸோ⁵ந்த:புரம் சைவ புரம் ச க்ரு³த்ஸநம் || 9129
 ஸ போ³தி⁴ஸத்த்வ: பரிபூர்ணஸத்த்வ: ஸ்ருத்வா வசஸ்தஸ்ய புரோஹிதஸ்ய |
 த்³யாத்வா முஹூர்த்தம் கு³ணவத்³கு³ணஜ்ஞ: ப்ரத்யுத்தரம் ப்ரஸ்ரிதமித்யவாச || 9130
 அவைமி பா⁴வம் தநயப்³ரஸக்தம் விஸேஷதோ யோ மயி பூ⁴மிபஸ்ய |
 ஜாநந்நபி வ்யாதி⁴ஜராவிபத்³ப⁴யோ பீ⁴தஸ்த்வக³த்யா ஸ்வஜநம் த்யஜாமி || 9131
 த்³ர்ஷ்டும் ப்ரியம் க: ஸ்வஜநம் ஹி நேச்சேந்நாஸௌ யதி³ ஸ்யாத்³ப்ரியவிப்ரயோக: |
 யதா³ து பூ⁴த்வாபி ப⁴வேத்³வியோக³ஸ்ததோ கு³ரும் ஸ்நிக³த⁴ம்பி த்யஜாமி || 9132
 மத்³தே⁴துகம் யத்து நராதி⁴பஸ்ய ஸோகம் ப⁴வாநர்ஹதி ந ப்ரியம் மே |
 யத்ஸவப்³ந்நு⁴தேஷு ஸமா³க³மேஷு ஸந்தப்ப்யதே பா⁴விநி விப்ரயோகை: || 9133
 ஏவம் ச தே நி³ஸ்யமேது பு³த்³தி⁴ர்த்³ரு³ஷ்ட்வா விசித்ரம் விவித⁴ப்ரசாரம் |
 ஸந்தாபஹேதூர்ந ஸு³தோ ந ப்³ந்து⁴ர்ஜ்ஞாநநைமித்திக ஏஷ தாப: || 9134
 யதா³த்⁴வகா³நாமிவ ஸங்க³தாநாம் காலே வியோகோ³ நியத: ப்ரஜாநாம் |
 ப்ராஜ்ஞோ ஜந: கோ நு ப⁴ஜேத ஸோகம் ப்³ந்து⁴ப்ரிய: ஸந்நபி ப்³ந்து⁴ஹீந: || 9135
 இஹேதி ஹித்வா ஸ்வஜநம் பரத்ர ப்ரலப்⁴ய சேஹாபி புந: ப்ரயாதி |
 க³த்வாபி தத்ராப்பரத்ர க³ச்சேத்யேவம் ஜநோ யோகி³நி கோ⁵நுரோத:⁴ || 9136

யதா³ ச க³ர்பா⁴த்ப்ர⁴ரு⁴தி ப்ரவ்ரு⁴த்த: ஸர்வாஸ்வ அவஸ்தா²ஸு வதா⁴ய ம்ரு⁴த்ய: |
 கஸ்மாத³காலே வநஸம்ஸ்ரயம் மே புத்ரப்ரியஸ்தத்ர ப⁴வாந் அவோசத் || 9137
 ப⁴வத்யகாலோ விஷயாபி⁴பத்தௌ காலஸ்ததை²வாபி⁴விதௌ⁴ ப்ரதி³ஷ்ட: || 9138
 காலோ ஜக³த்கர்ஷ்தி ஸர்வகாலாநர்சார்ஹுகே ஸ்ரேயஸி ஸர்வகால: ||

ராஜ்யம் முமுக்ஷூர்மயி யச்ச ராஜா தத³ப்யுதா³ரம் ஸத³ரு⁴ஸம் பிதுஸ்ச |
 ப்ரதிக்க³ரஹீதும் மம ந க்ஷமம் து லோபா⁴த³பத்²யாந்நமிவாதூரஸ்ய || 9139
 கத²ம் நு மோஹாயதநம் ந்ரு⁴ப்த்வம் க்ஷமம் ப்ரபத்தும் விது³ஷா நரேண |
 ஸோத்³வேக³தா யத்ர மத:³ ஸ்ரமஸ்ச பரோபசாரேண ச த⁴ர்மபீடா³ || 9140
 ஜாம்பூ³நத³ம் ஹர்மயமிவ ப்ரதீ³ப்தம் விஷேண ஸம்யுக்தமிவோத்தமாந்நம் |
 க³ராஹாகுலம் சாம்ப்³விவ ஸாரவிந்த³ம் ராஜ்யம் ஹி ரம்யம் வ்யஸநாஸ்ரயம் ச ||
 9141

இத்த²ம் ச ராஜ்யம் ந ஸுக²ம் ந த⁴ர்ம: பூர்வே யதா² ஜாதக்⁴ரு⁴ண நரேந்த³ரா: |
 வய:ப்ரகர்ஷே⁵பரிஹார்யது:³கே² ராஜ்யாநி முக்த்வா வநமேவ ஜக³மு: || 9142
 வரம் ஹி பு⁴க்தாநி த்ரு⁴ணந்யரண்யே தோஷம் பரம் ரத்நமிவோபகு³ஹ்ய |
 ஸஹோஷிதம் பூநீஸுலபை⁴ர்ந சைவ தோ³ஷைரத³ரு⁴ஸ்யையிவ க்ரு⁴ஷ்ணஸர்பை: ||
 9143

ஸ்லாக்⁴யம் ஹி ராஜ்யாநி விஹாய ராஜ்ஞாம் த⁴ர்மாபி⁴லாக்ஷேண வநம் ப்ரவேஷ்டும் |
 ப⁴க³ந்ப்ரதிஜ்ஞஸ்ய ந தூபபந்நம் வநம் பரித்யஜ்ய க்³ரு⁴ஹம் ப்ரவேஷ்டும் || 9144
 ஜாத: குலே கோ ஹி நர: ஸஸத்த்வோ த⁴ர்மாபி⁴லாக்ஷேண வநம் ப்ரவிஷ்ட: |
 காஷாயமுதஸ்ரு⁴ஜ்ய விமுக்தலஜ்ஜ: புரந்த³ரஸ்யாபி புரம் ஸ்ரயேத || 9145
 லோபா⁴த³தி⁴ மோஹாத³த²வா ப⁴யேந யோ வாந்தமந்நம் புநராத³தீ³த |
 லோபா⁴தஸ மோஹாத³த²வா ப⁴யேந ஸந்த்யஜ்ய காமாந் புநராத³தீ³த || 9146
 யஸ்ச ப்ரதீ³ப்தாச்ச²ரணத்த²ஞ்சிந்நிஷ்க்ரம்ய பூ⁴ய: ப்ரவிஸேத்ததே³வ |
 கா³ர்ஹஸ்த²யமுதஸ்ரு⁴ஜ்ய ஸ த³ரு⁴ஷ்டதோ³ஷோ மோஹேந பூ⁴யோ⁵பி⁴லக்ஷேத்³க³ரஹீதும்
 || 9147

யா ச ஸ்ருதிர்மோக்ஷமவாப்தவந்தோ ந்ரு⁴பா க்³ரு⁴ஹஸ்தா² இதி நைதத³ஸ்தி |
 ஸமப்ரதா⁴ந: க்வ ச மோக்ஷத⁴ர்மோ த³ண்ட³ப்ரதா⁴ந: க்வ ச ராஜத⁴ர்ம: || 9148
 ஸமே ரதிஸ்சேச்சி²தி²லம் ச ராஜ்யம் ராஜ்யே மதிஸ்சேச்ச²மவிப்லவஸ்ச |
 ஸமஸ்ச தைக்ஷண்யம் ச ஹி நோபபந்நம் ஸீதோஷ்ணயோரைக்யமிவோத³காக்³ந்யோ:
 || 9149

தந்நிஸ்சயாத³வா வஸுதா⁴தி⁴பாஸ்தே ராஜ்யாநி முக்த்வா ஸமமாப்தவந்த: |

ராஜ்யாங்கி³தா வா நி⁴ரு³தேந்த³ரியத்வாத³நைஷ்டி²கே மோக்ஷக்ரு³தாபி⁴மாநா: || 9150

தேஷாம் ச ராஜ்யே⁵ஸ்து ஸமோ யதா²வத்ப்ராப்தோ வநம் நாஹமநிஸ்சயேந |
 சி²த்த்வா ஹி பாஸம் க்³ரு³ஹப³ந்து⁴ஸம்ஜ்ஞம் முக்த: புந்ந ப்ரவிவிக்ஷா³ரஸ்மி || 9151
 இத்யாத்மவிஜ்ஞாநகு³ணாநுருபம் முக்தஸ்ப்ரு³ஹம் ஹேதுமதூ³ர்ஜிதம் ச |
 ஸ்ருத்வா நரேந்த³ராத்மஜ்ஞமுக்தவந்தம் ப்ரத்யுத்தரம் மந்த்ரத⁴ரோ⁵ப்யுவாச || 9142
 (9152)

யோ நிஸ்சயோ மந்த்ரவரஸ்தவாயம் நாயம் ந யுக்தோ ந து காலயுக்த: |
 ஸோகாய ஹித்வா பிதரம் வய:ஸ்த²ம் ஸ்யாத்³த⁴ர்மகாமஸ்ய ஹி தே ந த⁴ர்ம: || 9143
 (9153)

நூநம் ச பு³த்³தி⁴ஸ்தவ நாதிஸூ³க்ஷமா த⁴ர்மார்த²காமேஷ்வவிசக்ஷணா வா |
 ஹேதோரத்³ரு³ஷ்டஸ்ய ப²லஸ்ய யஸ்த்வம் ப்ரத்யக்ஷமர்த²ம் பரிபூ⁴ய யாஸி || 91 44
 (9154)

புந்⁴வோ⁵ஸ்தீதி ச கேசிதா³ஹூர்நாஸ்தீதி கேசிந்நியதப்ரதிஜ்ஞா: |
 ஏவம் யதா³ ஸம்ஸயிதோ⁵யமர்த²ஸ்தஸ்மாத் க்ஷமம் போ⁴க்துமுபஸ்தி²தா ஸூ: || 9145
 (9155)

பூ⁴ய: ப்ரவ்ரு³த்திர்யதி³ காசித³ஸ்தி ரம்ஸ்யாமஹே தத்ர யதோ²பபத்தௌ |
 அத² ப்ரவ்ரு³த்தி: பரதோ ந காசித்ஸித்³தோ⁴ப்யத்நாஜ்ஜக³தோ⁵ஸ்ய மோக்ஷ: || 9146 (9156)

அஸ்தீதி கேசித்பரலோகமாஹூர்மோக்ஷஸ்ய யோக³ம் ந து வர்ணயந்தி |
 அக்³நேர்யதா² ஹ்யுஷ்ணமபாம் த்³ரவத்வம் தத்³வத்ப்ரவ்ரு³த்தௌ ப்ரக்ரு³திம் வத்³ந்தி
 || 9147 (9157)

கேசித்ஸ்வபா⁴வாதி³தி வர்ணயந்தி ஸூபா⁴ஸூப⁴ம் சைவ ப⁴வாப⁴வௌ ச |
 ஸ்வாபா⁴விகம் ஸர்வமித³ம் ச யஸ்மாத்³தோ⁵பி மோகோ⁴ ப⁴வதி ப்ரயத்ந: || 9148
 (9158)

யதி³ந்³ரியாணம் நியத: ப்ரசார: ப்ரியாப்ரியத்வம் விஷயேஷு சைவ |
 ஸம்யுஜ்யதே யஜ்ஜரயார்த்திபி⁴ஸ்ச கஸ்தத்ர யத்நோ நநு ஸ ஸ்வபா⁴வ: || 9149 (9159)

அத்³பி⁴ர்ஹூதாஸ: ஸமமப்யுபைதி தேஜாம்ஸி சாபோ க³மயந்தி ஸோஷம் |
 பி⁴ர்நாநி பூ⁴தாநி ஸரீரஸம்ஸ்தா²ந்யைக்யம் ச த³த்த்வா ஜக³து³த்³வஹந்தி || 9150
 (9160)

யத்பாணிபாதோ³த்³ரப்ரு³ஷ்ட²மூர்த்⁴நா நிர்வர்ததே கி³ர்⁴க³தஸ்ய பா⁴வ: |

யதா³த்மநஸ்தஸ்ய ச தேந யோக:³ ஸ்வாபா⁴விகம் தத்கத²யந்தி தஜ்ஜ்ஞா: || 9151
(9161)

க: கண்டகஸ்ய ப்ரகரோதி தைக்ஷண்யம் விசித்ரபா⁴வம் ம்ருக்³பக்ஷிணம் வா |
ஸ்வபா⁴வத: ஸர்வமித³ம் ப்ரவ்ரு'த்தம் ந காமகாரோ⁵ஸ்தி குத: ப்ரயத்ந: || 9152
(9162)

ஸர்க³ம் வத³ந்தீஸ்வரதஸ்ததா²ந்யே தத்ர ப்ரயத்நே புருஷஷ்ய கோ⁵ர்த:² |
ய ஏவ ஹேதுர்ஜக³த: ப்ரவ்ரு'த்தௌ ஹேதுர்நிவ்ரு'த்தௌ நியத: ஸ ஏவ || 9153 (9163)
கேசித³வத³ந்த்யாத்மநிமித்தமேவ ப்ராது³ர்ப⁴வம் சைவ ப⁴வக்ஷயம் ச |
ப்ராது³ர்ப⁴வம் து ப்ரவத³ந்த்யயத்நாத³யத்நேந மோக்ஷாதி⁴க³மம் ப்³ருவந்தி || 9154
(9164)

நர: பித்ரு'ணாமந்ரு'ண: ப்ரஜாபி⁴ர்வேதை³ர்ரு'ஷீணம் க்ரதுபி:⁴ ஸுராணம் |
உத்பத³யதே ஸார்த⁴ம்ரு'ஶீணஸ்த்ரிபி⁴ஸ்தைர்யஸ்யாஸ்தி மோக்ஷ: கில தஸ்ய மோக்ஷ:
|| 9155 (9165)

இத்யேவமேதேந விதி⁴க்ரமேண மோக்ஷம் ஸயத்நஸ்ய வத³ந்தி தஜ்ஜ்ஞா: |
ப்ரயத்நவந்தோ⁵பி ஹி விக்ரமேண முமுக்ஷவ: கே²த³மவாப்நுவந்தி || 9156 (9166)
தத்ஸௌம்ய மோக்ஷே யதி³ ப⁴க்திரஸ்தி ந்யாயேந ஸேவஸ்வ விதி⁴ம் யதோ²க்தம் |
ஏவம் ப⁴விஷ்யத்யுபபத்திரஸ்ய ஸந்தாபநாஸஸ்ச நராதி⁴பஸ்ய || 9157 (9167)
யா ச ப்ரவ்ரு'த்தா ப⁴வதோ³ஷ்ப³த³தி⁴ஸ்தபோவநேப்⁴யோ ப⁴வநம் ப்ரவேஷ்டும் |
தத்ராபி சிந்தா தவ தாத மா பூ⁴த் பூர்வே⁵பி ஜக³மு: ஸ்வக்³ரு'ஹம் வநேப்⁴ய: || 9158
(9168)

தபோவநஸ்தோ²⁵பி வ்ரு'த: ப்ரஜாபி⁴ர்ஜகா³ம் ராஜா புரமம்ப்³ரீஷ: |
ததா² மஹீம் விப்ரக்ரு'தாமநார்யைஸ்தபோவநாதே³த்ய ரரக்ஷ ராம: || 9159 (9169)
ததை²வ ஸால்வாதி⁴பதி³த்³ருமாக்ஷா வநாத்ஸஸூநு: ஸ்வபுரம் ப்ரவிஸ்ய |
ப்³ரஹ்மர்ஷிபூ⁴தஸ்ச முநேர்வஸிஷ்டா²த்³த³த⁴ரே ஸ்ரியம் ஸாங்க்ரு'திரந்திதே³வ: ||
9160 (9170)

ஏவம்விதா⁴ த⁴ர்மயஸ:ப்ரதீ³ப்தா வநாநி ஹித்வா ப⁴வநாந்யபீ⁴யு: |
தஸ்மாந்ந தோ³ஷோ⁵ஸ்தி க்³ரு'ஹம் ப்ரவேஷ்டும் தபோவநாத³த⁴ர்மநிமித்தமேவ ||
9161 (9171)

ததோ வசஸ்தஸ்ய நிஸம்ய மந்த்ரிண: ப்ரியம் ஹிதம் சைவ ந்ரு'பஸ்ய சக்ஷுஷ: |
அநூநமவ்யஸ்தமஸக்தமத³ருதம் த்⁴ரு'தௌ ஸ்தி²தோ ராஜஸுதோ⁵ப³ரவீத³வச: ||
9162 (9172)

இஹாஸ்தி நாஸ்தீதி ய ஏஷ ஸம்ஸய: பரஸ்ய வாக்யைர்ந மமாத்ர நிஸ்சய: |

அவேத்ய தத்த்வம் தபஸா ஸமேந வா ஸ்வயம் க்ரஹீஷ்யாமி யதத்ர நிஸ்சிதம் ||
9163 (9173)

ந மே கூமம் ஸங்க்ஸதம் ஹி த்ரஸநம் க்ரஹீதுமவ்யக்தபரம் பராஹதம் |
புத்த:4 பர்ப்ரத்யயதோ ஹி கோ வ்ரஜேஜ்ஜநோந்தகாரேந்த4 இவாந்த4தே3ஸித: ||
9164 (9174)

அத்ருஷ்டதத்தவஸ்ய ஸதோஸ்பி கிம் து மே ஸாபாஸாபே4 ஸம்ஸயிதே ஸாபே4 மதி: |
வ்ருதா2பி கே2தோ3ஸ்பி வரம் ஸாபாத்மந: ஸுக2ம் ந தத்தவேஸ்பி விக்ரஹிதாத்மந: ||
9165 (9175)

இமம் து த்ருஷ்டவாக்மமவ்யவஸ்தி2தம் யது3க்தமாப்தைஸ்தத3வேஹி ஸாத்விதி
|
ப்ரஹீணதோ3ஷத்வமவேஹி சாப்ததாம் ப்ரஹீணதோ3ஷோ ஹ்யந்ரு2தம் ந வக்ஷயதி ||
9166 (9176)

க்ருஹ்ப்ரவேஸம் ப்ரதி யச்ச மே ப4வாநுவாச ராமப்ரபு4ரூதீந் நித3ர்ஸநம் |
ந தே ப்ரமாணம் ந ஹி த்ர்மநிஸ்சயேஷ்வலம் ப்ரமாணய பரிக்ஷதவ்ரதா: || 9167
(9177)

ததே3மமப்யேவ ரவிர்மஹீம் பதேத3பி ஸ்தி2ரத்வம் ஹிமவாந் கி3ரிஸ்த்யஜேத் |
அத்ருஷ்டதத்தவோ விஷயோந்முகே2ந்த3ரிய: ஸ்ரேயே ந த்வேவ க்ருஹாந்
ப்ரு2தக்3ஜந: || 9168 (9178)

அஹம் விஸேயம் ஜ்வலிதம் ஹுதாஸநம் ந சாக்ருதார்த:2 ப்ரவிஸேயமாலயம் |
இதி ப்ரதிஜ்ஞாம் ஸ சகார க்ர்விதோ யதே2ஷ்டமுத்தா2ய ச நிர்மமோ யயௌ || 9169
(9179)

தத: ஸவாஷ்பௌ ஸசிவத்3விஜாவுபௌ4 நிஸம்ய தஸ்ய ஸ்தி2ரமேவ நிஸ்சயம் |
விஷண்ணவக்த்ராவநுக3ம்ய து:3கி2தௌ ஸநைரக3த்யா புரமேவ ஜக்3மது: || 9170
(9180)

தத்ஸ்நேஹாத்3த2 ந்ருப்தேஸ்ச ப4க்திதஸ்தௌ ஸாபேக்ஷம் ப்ரதியயதுஸ்ச
தஸ்த2துஸ்ச |
து3ர்தர்ஷம் ரவிமிவ தீ3ப்தமாத்தமபா4ஸா தம் த்ரஷ்டும் ந ஹி பதி2 ஸேகதுர்ந
மோக்தும் || 9171 (9181)

தௌ ஜ்ஞாதும் பரமக்3தேர்3திம் து தஸ்ய ப்ரச்சந்நாம்ஸ்சரபுருஷாஞ்சசீந் விதா4ய |
ராஜாநம் ப்ரியஸுதலாலஸம் நு க3த்வா த்ரக்ஷயாவ: கத2மிதி ஜக்3மது: கத2ஞ்சித் ||
9172 (9182)

இதி ஸ்ரீபுத்தசரிதே மஹாகாவ்யே குமாராந்வேஷணே நாம நவம: ஸர்க:3 || 9 ||

Book X [ஸ்ரேண்யாபி⁴க³மநோ]

ஸ ராஜவத்ஸ: ப்ரு²பீநவக்ஷாஸ்தௌ ஹவ்யமந்த்ராதி⁴க்ரு²தௌ விஹாய |
 உத்தீர்ய க³ங்கா³ம் ப்ரசலத்தரங்கா³ம் ஸ்ரீமத³க்ரு²ஹம் ராஜக்³ரு²ஹம் ஜகா³ம் || 1011
 ஸைலை: ஸு³ப்தம் ச விபூ⁴ஷிதம் ச த்⁴ரு²தம் ச பூதம் ச சரிவைஸ்தபோதை: ³ |
 பஞ்சாசலாங்கம் நக³ரம் ப்ரபேதே³ ஸாந்த: ஸ்வயம்பூ⁴ரிவ நாகப்ரு²ஷ்ட²ம் || 1012
 கா³ம்பீ⁴ர்யமோஜஸ்ச நிஸாம்ய தஸ்ய வபுஸ்ச தீ³ப்தம் புருஷாந்தீத்ய |
 விஸிஸ்மியே தத்ர ஜநஸ்ததா³நீம் ஸ்தா²ணுவ்ரதஸ்யேவ வ்ரு²ஷத்⁴வஜஸ்ய || 1013
 தம் ப்ரேக்ஷய யோ⁵ந்யேந யயௌ ஸ தஸ்தௌ² யஸ்சாத்ர தஸ்தௌ² பதி²
 ஸோ⁵ந்வக³ச்ச²த் |
 த்³ருதம் யயௌ யம் ஸத³யம் ஸதீ⁴ரம் ய: கஸ்சிதா³ஸ்தே ஸம் ஸ சோத்பபாத || 1014
 கஸ்சித்தமாநர்ச ஜந: கராப்யாம் ஸத்க்ரு²த்ய கஸ்சிச்சி²ரஸா வவந்தே³ |
 ஸ்நிக்³தே⁴ந கஸ்சித்³வசஸாப்யநந்த³ந்நைவம் ஜகா³மாப்ரதிபூஜ்ய கஸ்சித் || 1015
 தம் ஜிஹ்ரிய: ப்ரேக்ஷய விசித்ரவேஷா: ப்ரகீர்ணவாச: பதி² மௌநமீயு: |
 த⁴ர்மஸ்ய ஸாக்ஷாதி³வ ஸந்நிகர்ஷாந்ந கஸ்சித்³ந்யாயமதிர்³பூ⁴வ || 1016
 அந்யக்ரியாணாமி ராஜமார்கே³ ஸ்தீர்ணம் ந்ரு²ணம் வா ப³ஹுமாநபூர்வம் |
 ததே³வ கல்பம் நரதே³வஸூத்ரம் நிரீக்ஷமாண ந து தஸ்ய த்³ரு²ஷ்டி: || 1017
 ப்⁴ருவௌ லலாடம் முக²மீக்ஷணம் வா வபு: கரௌ வா சரணௌ க³திம் வா |
 யதே³வ யஸ்தஸ்ய த³தர்ஸ தத்ர ததே³வ தஸ்யாநூ³ப³ந்த⁴ சக்ஷா: || 1018
 த்³ரு²ஷ்ட்வா ஸுபோ⁴ர்ணப்⁴ருவமாயதாக்ஷம் ஜ்வலச்சீர்ம ஸுப⁴ஜாலஹஸ்தம் |
 தம் பி⁴க்ஷாவேஸம் க்ஷிதிபாலநார்ஹம் ஸஞ்சக்ஷாபே⁴ ராஜக்³ரு²ஹஸ்ய லக்ஷம்: ||
 1019
 ஸ்ரேண்யோ⁵த² ப⁴ர்தா மக³தா⁴ஜிரஸ்ய வாஹ்யாத்³விமாநாத்³விபுலம் ஜநௌக⁴ம் |
 த³தர்ஸ பப்ரச்ச ச தஸ்ய ஹேதும் ததஸ்தமஸ்மை புருஷ: ஸஸம்ஸ || 10110
 ஜ்ஞாநம் பரம் வா ப்ரு²தி⁴வீஸ்ரியம் வா விப்ரைய உக்தோ⁵தி⁴க³மிஷ்யதீதி |
 ஸ ஏவ ஸாக்யாதி⁴பதேஸ்தநூஜோ நிரீக்ஷயதே ப்ரவ்ரஜிதோ ஜநேந || 10111
 தத: ஸ்ருதார்தோ² மநஸா க³தார்தோ² ராஜா ப³பா⁴ஷே புருஷம் தமேவ |
 விஜ்ஞாயதாம் க்வ ப்ரதி³ச்சதீதி ததே²த்யதை²நம் புருஷோ⁵ந்வக³ச்ச²த் || 10112
 அலோலசக்ஷா³யுக³மாத்தரத³ர்ஸீ நிவ்ரு²த்தவாக்³யந்த்ரிதமந்த்³கா³மீ |
 சசார பி⁴க்ஷாம் ஸ து பி⁴க்ஷாவர்யோ நிதா⁴ய கா³த்ராணி சலம் ச சேத: || 10113
 ஆதா³ய பை⁴க்ஷம் ச யதோ²பபந்நம் யயௌ கி³ரே: ப்ரஸ்ரவணம் விவிக்தம் |

ந்யாயேந தத்ராப்யவஹ்ரு'த்ய சைநந்மஹீதீரம் பாண்ட³வமாருரோஹ || 10114

தஸ்மிந்வநே லோதீரவநோபக்ஷ³டே⁴ மயூரநாத³ப்ரதிபூர்ணகுஞ்ஜே |

காஷாயவாஸா: ஸ ப³பௌ⁴ ந்ரு'ஸூர்யோ யதோ²த³யஸ்யோபரி பா³ஸூர்ய: || 10115

தத்ரைவமாலோக்ய ஸ ராஜ⁴ரு'த்ய: ஸ்ரேண்யாய ராஜ்ஞே கத²யாம் சகார |

ஸம்ஸ்ருத்ய ராஜா ஸ ச பா³ஹுமாந்யாத்தத்ர ப்ரதஸ்தே² நிப்⁴ரு'தாநுயாத்ர: || 10116

ஸ பாண்ட³வம் பாண்ட³வதுல்யவீர்ய: சைலோத்தமம் சைஸஸமாநவர்ஷமா |

மௌலீதீர: ஸிம்ஹக³தீர்ந்ரு'ஸிம்ஹஸ்சலத்ஸட: ஸிம்ஹ இவாருரோஹ || 10117

சலஸ்ய தஸ்யோபரி ஸ்ரு'ங்க³பூ⁴தம் ஸாந்தேந்த³நியம் பஸ்யதி போ³தி⁴ஸுத்த்வம் |

பர்யங்கமாஸ்தா²ய விரோசமாநம் ஸஸாங்கமுத்³யந்தமிவாப்⁴ரகூடாத் || 10118

தம் ரூபலக்ஷம்யா ச ஸமேந சைவ தீர்மஸ்ய நிர்மாணமிவோபதி³ஷ்டம் |

ஸவிஸம்ய: ப்ரஸ்ரயவாந் நரேந்த³ர: ஸ்வயம்பு⁴வம் ஸகர் இவோபதஸ்தே² || 10119

தம் ந்யாயதோ ந்யாயவதாம் வரிஷ்ட:² ஸமேத்ய பப்ரச்ச ச தா⁴துஸாம்யம் |

ஸ சாப்யவோசத்ஸத்³ரு'ஸேந ஸாம்நா ந்ரு'பம் மந:ஸ்வாஸ்த²யமநாமயம் ச || 10120

தத: ஸூசௌ வாரணகர்ணநீலே ஸிலாதலே⁵ஸௌ நிஷஸாத³ ராஜா |

ந்ரு'போபவிஸ்யாநுமதஸ்ச தஸ்ய பா⁴வம் விஜிஜ்ஞாஸூரித³ம் ப³பா⁴ஷே || 10121

ப்ரீதி: பரா மே ப⁴வத: குலேந க்ரமாக³தா சைவ பரீக்ஷிதா ச |

ஜாதா விவக்ஷா ஸுத யா யதோ மே தஸ்மாதி³த³ம் ஸ்நேஹவசோ நிபோ³த⁴ || 10122

ஆதி³த்யபூர்வம் விபுலம் குலம் தே நவம் வயோ தீ³ப்தமித³ம் வபுஸ்ச |

கஸ்மாதி³யம் தே மதிரக்ரமேண பை⁴க்ஷாக ஏவாபி⁴ரதா ந ராஜ்யே || 10123

கா³தீரம் ஹி தே லோஹிதசந்த³நார்ஹம் காஷாயஸம்ஸ்லேஷமநர்ஹமேதத் |

ஹஸ்த: ப்ரஜாபாலநயோக்³ய ஏஷ போ⁴க்தும் ந சார்ஹ: பரத³த்தமந்நம் || 10124

தத்ஸௌம்ய ராஜ்யம் யதி³ பைத்ரு'கம் த்வம் ஸ்நேஹாத்திபூர்நேச்சஸி விக்ரமேண |

ந ச க்ஷமம் மர்ஷயிதும் மதிஸ்தே பு⁴க்த்வார்த⁴மஸ்த³விஷயஸ்ய ஸீக்⁴ரம் || 10125

ஏவம் ஹி ந ஸ்யாத்ஸவஜநாமவர்த:³ காலக்ரமேணாபி ஸம்ஸ்ரயா ஸூ: |

தஸ்மாத்த்ருஷ்வ ப்ரணயம் மயி த்வம் ஸத்³பி:⁴ ஸஹீயா ஹி ஸதாம் ஸம்ரு'த்³தி:⁴ || 10126

அத² த்விதா³நீம் குலக³ர்விதத்வாத³ஸ்மாஸு விஸ்ரம்ப⁴கு³ணே ந தே⁵ஸ்தி |

வ்யூஹாந்யநேகாநி விகா³ஹ்ய வா²ணர்மயா ஸஹாயேந பராஞ்ஜிகீ³ஷ || 10127

தத்³பு³தி³மத்ராந்யதராம் வ்ரு'ணீஷ்வ தீர்மார்த²காமாந் விதி⁴வத்³ப⁴ஜஸ்வ |

வ்யத்யஸ்ய ராகா³தி³ ஹ ஹி த்ரிவர்க³ம் ப்ரேத்யேஹ விப்⁴ரம்ஸமவாப்⁴நுவந்தி || 10128

யோ ஹ்யர்த²தீர்மௌ பரிபீ³ய காம: ஸ்யாத்³தீர்மகாமயே பரிபூ⁴ய சார்த:² |

காமார்த²யோஸ்சோபரமேண த⁴ர்மஸ்த்யாஜ்ய: ஸ க்ரு³த்ஸநோ யதி³ காங்குகிதார்த² || 10129

தஸ்மாத்த்ரிவர்க³ஸ்ய நிஷேவணேந த்வம் ரூபமேதத்ஸப²லம் குருஷ்வ |
த⁴ர்மார்த²காமாதி⁴க³மம் ஹ்யநூநம் ந்ரு³ணாமநூநம் புருஷார்த²மாஹு: || 10130
தந்நிஷ்ப²லேள நார்ஹஸி கர்துமேதௌ பீநௌ பு⁴ஜௌ சாபவிகர்ஷணூர்ஹௌ |
மாந்தா⁴த்ரு³வஜ்ஜேதுமிமௌ ஹி யோக³யௌ லோகாநி ஹி த்ரீணி ஹி கிம் புநர்கா³ம் || 10131

ஸ்நேஹேந க²ல்வேதத³ஹம் ப்³ரவீமி நைஸ்வர்யராகே³ண ந விஸ்யேந |
இமம் ஹி த்³ரு³ஷ்ட்வா தவ பி⁴க்ஷுவேஸம் ஜாதாநுகம்போ⁵ஸ்யபி சாக³தாஸ்ரு: || 10132

தத்³பு⁴ங்க்ஷவ பி⁴க்ஷாஸ்ரமகாம காமாங்காலே⁵ஸி கர்தா ப்ரியத⁴ர்ம த⁴ர்மம் |
யாவத்ஸ்வவம்ஸப்ரதிரூபரூபம் ந தே ஜராப்யேத்யபி⁴பூ⁴ய பூ⁴ய: || 10133
ஸக்த்நோதி ஜீர்ண: க²லு த⁴ர்மமாப்தும் காமோபபோ⁴கே³ஷ்வக³திர்ஜராயா: |
அதஸ்ச பூந: கத²யந்தி காமாந்மத⁴யஸ்ய வித்தம் ஸ்த²விரஸ்ய த⁴ர்மம் || 10134
த⁴ர்மஸ்ய சார்த²ஸ்ய ச ஜீவலோகே ப்ரத்யர்தி²பூ⁴தாநி ஹி யௌவநாநி |

ஸம்ரக்ஷயமாண்யபி து³ர்க்³ரஹாணி காமா யதஸ்தேந யதா² ஹரந்தி || 10135
வயாம்ஸி ஜீர்ணாநி விமர்ஸயந்தி தீ⁴ராண்யவஸ்தா²ந்பராயணாநி |

அல்பேந யத்நேந ஸமாத்மகாநி ப⁴வந்த்யக³த்யேவ ச லஜ்ஜயா ச || 10136
அதஸ்ச லோலம் விஷயப்ரதா⁴நம் ப்ரமத்தமக்ஷாந்தமதீ³ர்க⁴த³ர்ஸி |

ப³ஹுச்சஸம் யௌவநம்ப்யதீ²ய நிஸ்தீர்ய காந்தாரமிவாஸ்வஸந்தி || 10137
தஸ்மாத்த³த⁴ர்ம சபலப்ரமாதி³ நவம் வயஸ்தாவதி³த³ம் வ்யபைது |

காமஸ்ய பூர்வம் ஹி வய: ஸரவ்யம் ந ஸக்யதே ரக்ஷிதுமிந்த³ரியேப்ய: || 10138
அதௌ² சிகீர்ஷா தவ த⁴ர்ம ஏவ யஜஸ்வ யஜ்ஞம் குலத⁴ர்ம ஏஷ: |

யஜ்ஞௌரதி³ஷ்டா²ய ஹி நாகப்ரு³ஷ்ட²ம் யயௌ மருத்வாநபி நாகப்ரு³ஷ்ட²ம் || 10139

ஸுவர்ணகேயூரவித³ஷ்டபா³ஹவோ மணிப்ரதீ³போஜ்ஜ்வலசித்ரமௌஸய: |
ந்ரு³பர்ஷயஸ்தாம் ஹி க³திம் க³தா மகை:² ஸ்ரமேண யாமேவ மஹார்ஷயோ யயு: || 10140

இத்யேவம் மக³த⁴பதிர்[வசோ] ப³பா⁴ஷே ய: ஸம்யக³வலபி⁴தி³வ த⁴ருவம் ப³பா⁴ஷே |
தச்ச்ருத்வா ந ஸ விசசார ராஜஸூநு: கைலாஸோ கி³ரிநிவ நைகசித்ரஸாநு: || 10141
இதி ஸூ³பு³த³த⁴சரிதே மஹாகாவ்யே⁵ஸ்வகோ⁴ஷக்ரு³தே ஸ்ரேண்யாபி⁴க³மநோ நாம
த³ஸம: ஸர்க: || 10 ||

Book XI [காமவிகிர்ஹணை]

அதை²வமுக்கு²தோ மக³தா⁴தி⁴பேந ஸுஹ்ரு²ந்மு²கே²ந ப்ரதிகூலமர்த²ம் |
ஸ்வஸ்தோ²ஸவிகார: குலஸௌசஸூ³த:⁴ ஸௌத³தோ⁴த³நிர்வாக்யமித³ம் ஜகா³த³ || 1111

நாஸ்சர்யமேத³ப⁴வதோ²ஸபி⁴தா⁴தும் ஜாதஸ்ய ஹர்யங்ககுலே விஸாலே |
யந்மித்ரபக்ஷே தவ மித்ரகாம ஸ்யாத்³வ்ரு²த்திரேஷா பரிஸூ³த⁴வ்ரு²த்தே: || 1112
அஸத்தஸு மைத்ரீ ஸ்வகுலாநுரூபா ந திஷ்ட²தி ஸூரீவ விக்லவேஷு |
பூர்வை: க்ரு²தாம் ப்ரீதிபரம்பராபி⁴ஸ்தாமேவ ஸந்தஸ்து விவர்த⁴யந்தி || 1113
யே சார்த²க்ரு²ச்ச²ரேஷு ப⁴வந்தி லோகே ஸமாநகார்யா: ஸுஹ்ரு²தா³ம் மநுஷ்யா: |
மித்ராணி தானீதி பரைமி பு³த³த⁴யா ஸ்வஸ்த²ஸ்ய வ்ரு²த்தி⁴ஷ்ஷவிஹ கோ ஹி ந
ஸ்யாத் || 1114

ஏவம் ச யே த்³ரவ்யமவாப்ய லோகே மித்ரேஷு த⁴ர்மே ச நியோஜயந்தி |
அவாப்தஸாராணி த⁴நாநி தேஷாம் ப்⁴ரஷ்டாநி நாந்தே ஜநயந்தி தாபம் || 1115
ஸுஹ்ரு²த்தயா சார்யதயா ச ராஜந் விபா⁴வ்ய மாமேவ விநிஸ்சயஸ்தே |
அத்ராநுநேஷ்யாமி ஸுஹ்ரு²த்தயைவ ப்³ருயாமஹம் நோத்தரமந்யத³த்ர || 1116
அஹம் ஜராம்ரு²த்யுப⁴யம் விதி³த்வா முமுக்ஷயா த⁴ர்மமிமம் ப்ரபந்ந: |
ப³ந்நூ⁴ந்ப்ரியாந்ருமு²கா²ந் விஹூய ப்ரா³கே³வ காமாநஸூ⁴ஸ்ய ஹேதூந் || 1117
நாஸீவிஷே⁴யோ²ஸபி ததா² பி³பே⁴மி நைவாஸநி⁴யோ க³க³நாச்ச்யுதே⁴ப⁴ய: |
ந பாவகே⁴யோ²ஸநிலஸம்ஹிதே⁴யோ யதா² ப⁴யம் மே விஷயே⁴ய ஏ⁴ப⁴ய: || 1118
காமா ஹ்யநித்யா: குஸலார்த²சௌரா ரிக்தாஸ்ச மாயாஸத³ரு²ஸாஸ்ச லோகே |
ஆஸாஸ்யமாநா அபி மோஹயந்தி சித்தம் ந்ரு²ணம் கிம் புநராத்தமஸம்ஸ்தா:² || 1119
காமாபி⁴பூ⁴தா ஹி ந யாந்தி ஸர்ம் த்ரிபிஷ்டபே கிம் வத மர்த்யலோகே |
காமை: ஸத்ரு²ஷ்ணஸ்ய ஹி நாஸ்தி த்ரு²ப்திர்யதே²ந்த⁴நைர்வாதஸக²ஸ்ய வஹ்நே: || 11110

ஜக³த்யநர்தோ² ந ஸமோ²ஸ்தி காமைர்மோஹாச்ச தேஷவேவ ஜந: ப்ரஸக்த: |
தத்த்வம் விதி³த்வைவமநர்த²பீ⁴ரு: ப்ராஜ்ஞ: ஸ்வயம் கோ²ஸபி⁴லஷே³நர்த²ம் || 11111
ஸமுத³ரவஸ்த்ராமபி கா³மவாப்ய பாரம் ஜிக்ஷந்தி மஹூர்ணவஸ்ய |
லோகஸ்ய காமைர்ந வித்ரு²ப்திரஸ்தி பத³பி⁴ரம்போ⁴பி⁴ரிவார்ணவஸ்ய || 11112
தே³வேந வ்ரு²ஷ்ட²ஸபி ஹிரண்யவர்ஷே த்³வீபாந்ஸமுத³ராம்ஸ்சதுரோ²ஸபி ஜித்வா |
ஸக்ரஸ்ய சார்தா⁴ஸநமப்யவாப்ய மாந்தா⁴துராஸீத்³விஷயேஷ்வத்ரு²ப்தி: || 11113

புத்தவாபி ராஜ்யம் திவி தேவதாநாம் ஸதக்ரதௌ வ்ருத்ரபயாத்ப்ரநஷ்டே |
 தர்பாந்மஹார்ஷநபி வாஹயித்வா காமேஷ்வத்ருப்தோ நஹுஷ: பபாத || 11114
 ஐடஸ்ச ராஜா த்ரிதிவம் விகாஹ்ய நீத்வாபி தேவீம் வஸமுர்வஸீம் தாம் |
 லோபாத்ருஷ்ப்ய: கநகம் ஜிஹீர்ஷுர்ஜகாமி நாஸம் விஷயேஷ்வத்ருப்த: || 11115
 ப்லேர்மஹேந்த்ரம் நஹுஷம் மஹேந்த்ராத்ரந்த்ரம் புநர்யே நஹுஷாத்ரபேயு: |
 ஸ்வர்கேக்ஷிதௌ வா விஷயேஷு தேஷு கோ விஸ்வஸேத்ரபாக்யகுலாகுலேஷு
 || 11116

சீராம்ப்ரா மூலபலாம்புபுக்ஷா ஜடா வஹந்தோ஽பி புஜங்கதீர்கா: |
 யைரந்யகார்யா முநயோ஽பி பகீநா: க: காமஸம்ஜ்ஞாந் ம்ருக்யேத ஸத்ரந் || 11117
 உக்ராயுதஸ்சௌக்ரத்ருதாயுதோ஽பி யேஷாம் க்ருதே ம்ருத்யுமவாப பீஷ்மாத் |
 சிந்தாபி தேஷாமஸிவா வதாய தத்வ்ருத்திநாம் கிம் புநரவ்ரதாநாம் || 11118
 ஆஸ்வாத்மல்பம் விஷயேஷு மத்வா ஸம்யோஜநோத்கர்ஷமத்ருப்திமேவ |
 ஸத்ரப்யஸ்ச கர்ஹாம் நியதம் ச பாபம் க: காமஸம்ஜ்ஞம் விஷமாஸஸாத் || 11119
 க்ருஷ்யாத்ரபிர்தாஹ்மபிர்ந்விதாநாம் காமாத்மகாநாம் ச நிஸம்ய து:கம் |
 ஸ்வாஸ்த்யம் ச காமேஷ்வகுதூஹலாநாம் காமாந் விஹாதும் க்ஷமமாத்மவத்ரபி: ||
 11120

ஜ்ஞேயா விபத்காபிநி காமஸம்பத்ஸித்தேஷு காமேஷு மத்ம் ஹ்யுபைதி |
 மதாத்ரகார்யம் குருதே ந கார்யம் யேந க்ஷதோ துர்கீதிமப்யுபைதி || 11121
 யத்நேந லப்தா: பரிர்ஷிதாஸ்ச யே விப்ரலப்ய ப்ரத்யாந்நி பூய: |
 தேஷ்வாத்மவாந் யாசிதகோபமேஷு காமேஷு வித்வாநிஹ கோ ரமேத || 11122
 அந்விஷ்ய சாதாய ச ஜாததர்ஷா யாநத்யஜந்த: பரியாந்நி து:கம் |
 லோகே த்ருணேல்காஸத்ரஸேஷு தேஷு காமேஷு கஸ்யாத்மவதோ ரதி: ஸ்யாத்
 || 11123

அநாத்மவந்தோ ஹ்ருதி யைர்வித்ஷ்டா விநாஸம்ர்சந்தி ந யாந்நி ஸர்ம் |
 க்ருத்தௌக்ரஸர்ப்ப்ரதிமேஷு தேஷு காமேஷு கஸ்யாத்மவதோ ரதி: ஸ்யாத் ||
 11124

அஸ்தி க்ஷாதார்த்தா இவ ஸாரமேயா புத்தவாபி யாந்நைவ பவந்தி த்ருப்தா: |
 ஜீர்ணஸ்தி கங்காலஸமேஷு தேஷு காமேஷு கஸ்யாத்மவதோ ரதி: ஸ்யாத் ||
 11125

யே ராஜசௌரோத்கபாவகேப்ய: ஸாதாரணத்வாஜ்ஜநயந்தி து:கம் |
 தேஷு ப்ரவித்ராயிஷஸந்நிபேஷு காமேஷு கஸ்யாத்மவதோ ரதி: ஸ்யாத் || 11126
 யத்ர ஸ்திதாநாமபிதோ விபத்தி: ஸத்ரோ: ஸகாஸாத்ரபி பாந்தாவேப்ய: |

ஹிம்ஸ்ரேஷு தேஷ்வாயதநோபமேஷு காமேஷு கஸ்யாத்மவதோ ரதி: ஸ்யாத் || 11127

கிரேள வநே சாப்ஸு ச ஸாக்ரே ச யத்³பு⁴ரம்ஸமர்சந்த்யபி⁴லங்க⁴மாநா: |
தேஷு த்³ருமப்ரா³ர²ப²லோபமேஷு காமேஷு கஸ்யாத்மவதோ ரதி: ஸ்யாத் || 11128
தீர்தை:² ப்ரயத்நைர்விவிதை⁴ரவாப்தா: கூஷ்ணேந யே நாஸமிஹ ப்ரயாந்தி || 11129
ஸ்வப்நோபபோ⁴க³ப்ரதிமேஷு தேஷு காமேஷு கஸ்யாத்மவதோ ரதி: ஸ்யாத் |
யாநர்சயித்வாபி ந யாந்தி ஸர்ம விவர்த⁴யித்வா பரிபாலயித்வா |

அங்கா³ரகர்ஷப்ரதிமேஷு தேஷு காமேஷு கஸ்யாத்மவதோ ரதி: ஸ்யாத் || 11130
விநாஸமீயு: குரவோ யத்³ர்த²ம் வ்ரு³ஷ்ணயந்த⁴கா மைதி²லத³ண்ட³காஸ்ச |
ஸூலாஸிகாஷ்ட²ப்ரதிமேஷு தேஷு காமேஷு கஸ்யாத்மவதோ ரதி: ஸ்யாத் || 11131

ஸுந்தோ³பஸுந்தா³வஸுரேள யத்³ர்த²மந்யோந்யவைரப்ரஸு³நெள விநஷ்டெள |
ஸௌஹார்த³விஸ்லேஷைகரேஷு தேஷு காமேஷு கஸ்யாத்மவதோ ரதி: ஸ்யாத் || 11132

காமாந்த⁴ஸம்ஜ்ஞா: க்ரு³பயா வ கே ச க்ரவ்யாத்ஸு நாத்தமாநமிஹோத்ஸு³ஜந்தி |
ஸபத்நய⁴தேஷ்வஸிவேஷு தேஷு காமேஷு கஸ்யாத்மவதோ ரதி: ஸ்யாத் || 11133
காமாந்த⁴ஸம்ஜ்ஞ: க்ரு³பணம் கரோதி ப்ராப்நோதி து:³க²ம் வத⁴ப³ந்த⁴நாதி³ |

காமார்த²மாஸாக்ரு³பணஸ்தபஸ்வீ ம்ரு³த்யுஸ்ரமம் சார்ஹதி ஜீவலோகே || 11134
கீ³தைர்ஹரியந்தே ஹி ம்ரு³கா³ வதா⁴ய ரூபார்த²மக்³நெள ஸலபா:⁴ பதந்தி |
மத்ஸ்யோ கி³ரத்யாயஸமாமிஷார்தீ² தஸ்மா³ந்²ம் விஷயா: ப²லந்தி || 11135

காமாஸ்து போ⁴கா³ இதி யந்மதம் ஸ்யாத்³போ⁴க³யா ந கேசித்பரிக³ண்யமாநா: |
வஸ்த்ராத³யோ த்³ரவ்யகு³ண ஹி லோகே து:³க²ப்ரதீகார இதி ப்ரதா⁴ர்யா: || 11136
இஷ்டம் ஹி தர்ஷப்ரஸமாய தோயம் கூஷுந்நாஸஹேதோரஸநம் ததை²வ |

வாதாதபாம்³வாவரணய வேஸம் கௌபீநஸீதாவரணய வாஸ: || 11137
நித்³ராவி⁴கா⁴தாய ததை²வ ஸய்யா யாநம் ததா²த்⁴வஸ்ரமநாஸநாய |
ததா²ஸநம் ஸ்தா²நவிநோத³நாய ஸ்நாநம் ம்ரு³ஜாரோக்³ய³ஸர்யாய || 11138

து:³க²ப்ரதீகாரநிமித்தய⁴தாஸ்தஸமா³த்ப்ரஜாநாம் விஷயா ந போ⁴க³யா: |
அஸ்நாமி போ⁴கா³நிதி கோ⁵ப⁴யுபேயாத்ப்ராஜ்ஞ: ப்ரதீகாரவிதௌ⁴ ப்ரவ்ரு³த்தாந் || 11139

ய: பித்ததா³ஹேந வித³ஹ்யமாந: சீதக்ரியாம் போ⁴க³ இதி வ்யவஸ்யேத் |
து:³க²ப்ரதீகாரவிதௌ⁴ ப்ரவ்ரு³த்த: காமேஷு குர்யாத்ஸ ஹி போ⁴க³ஸம்ஜ்ஞாம் || 11140

காமேஷ்வரைகாந்திகதா ச யஸ்மாத³தோ⁵பி மே தேஷு ந போ⁴க³ஸம்ஜ்ஞா |
ய ஏவ பா⁴வா ஹி ஸுக²ம் தி³ஸந்தி த ஏவ து³க²ம் புந்ராவஹந்தி || 11141
கு³ருணி வாஸாம்ஸ்யகு³ருணி சைவ ஸுகா²ய சீதே ஹ்யஸுகா²ய க⁴ர்மே |
சந்த³ராம்ஸவஸ்சந்த³நமேவ சோஷ்ணே ஸுகா²ய து³கா²ய ப⁴வந்தி சீதே || 11142
த³வந்த³வாநி ஸர்வஸ்ய யத: ப்ரஸக்தாந்யலாப⁴லாப⁴ப்ர⁴த³நி லோகே |
அதோ⁵பி நைகாந்தஸுகோ²ஸ்தி கஸ்சிந்நைகாந்தது³:³க:² புருஷ: ப்ர⁴டி²வ்யாம் ||
11143

த³ரு³ஷ்ட்வா ச மிஸ்ராம் ஸுக²து³:³கதாம் மே ராஜ்யம் ச தா³ஸ்யம் ச மதம் ஸமாநம்
|

நித்யம் ஹஸத்யேவ ஹி நைவ ராஜா ந சாபி ஸந்தப்யத ஏவ தா³ஸ: || 11144
ஆஜ்ஞா ந்ரு³ப்த்வே⁵ப்யதி⁴கேதி யஸ்மாத்மஹாந்தி து³:³கா²ந்யத ஏவ ராஜ்ஞ: |
ஆஸங்க³காஷ்ட²ப்ரதிமோ ஹி ராஜா லோகஸ்ய ஹேதோ: பரிகே²த³மேதி || 11145
ராஜ்யே ந்ரு³ப்த்யாகி³நி வங்கமித்ரே விஸ்வாஸமாக³ச்சதி சேத்³விபந்ந: |
அதா²பி விஸ்ரம்ப⁴முபைதி நேஹ கிம் நாம் ஸௌக்யம் சகிதஸ்ய ராஜ்ஞ: || 11146
யதா³ ச ஜித்வாபி மஹீம் ஸமக³ராம் வாஸாய த³ரு³ஷ்டம் புரமேகமேவ |
தத்ராபி சைகம் ப⁴வநம் நிஷேவ்யம் ஸ்ரம: பரார்தே² நநு ராஜபா⁴வ: || 11147
ராஜ்யோ⁵பி வாஸே யுக³மேகமேவ க்ஷுத்ஸந்நிரோதா⁴ய ததா²ந்நமாத்ரா |
ஸய்யா ததை²காஸநமேகமேவ ஶேஷா விஸேஷா ந்ரு³ப்தேர்மதா³ய || 11148
துஷ்டயர்த²மேதச்ச ப²லம் யதீ³ஷ்டம்ரு³தே⁵பி ராஜ்யாந்மம துஷ்டிரஸ்தி |
துஷ்டௌ ச ஸத்யாம் புருஷஸ்ய லோகே ஸர்வே விஸேஷா நநு நிர்விஸேஷா: || 11149
தந்நாஸ்தி காமாந் ப்ரதி ஸம்ப்ரதார்ய: க்ஷேமே ஶிவம் மார்³மநுப்ரபந்ந: |
ஸம்ரு³த்வா ஸுஹ்ரு³த்த்வம் து புந: புநர்மாம் ப்³ருஹி ப்ரதிஜ்ஞாம் க²லு பாலயந்தி ||
11150

ந ஹ்யஸ்ம்யமர்ஷேண வந்ரவிஷ்டோ ந ஶத்ருபா³ஜ்ணரவதூ⁴தமௌலி: |
க்ரு³தஸ்ப்ரு³ஹோ நாபி ப²லாதி⁴கேப்⁴யோ க்³ரு³ஹ்ருமி நைதத்³வசநம் யதஸ்தே ||
11151

யோ த³ந்த³ஸூகம் குபிதம் பு⁴ஜங்க³ம் முக்த்வா வ்யவஸ்யேத்³தி⁴ புநர்க்³ரஹீதம் |
தா³ஹாத்திகாம் வா ஜ்வலிதாம் த்ரு³ணௌல்காம் ஸந்த்யஜ்ய காமாந்ஸ புந்ர⁴ஜேத
|| 11152

அந்தா⁴ய யஸ்ச ஸ்ப்ரு³ஹ்யேத³நந்தோ⁴ ப³த³தா⁴ய முக்தோ வித⁴நாய வாட்⁴ய: |
உந்மத்தசித்தாய ச கல்யசித்த: ஸ்ப்ரு³ஹாம் ஸ குர்யாத்³விஷயாத்மகாய || 11153
பி⁴க்ஷாபபோ⁴கீ³ வர நாநுகம்ப்ய: க்ரு³தீ ஜராம்ரு³த்யுபயம் திதீர்ஷு: |

இஹோத்தமம் ஸாந்திஸுக²ம் ச யஸ்ய பரத்ர து:³கா²நி ச ஸம்வ்ரு²தாநி || 11154
 லக்ஷம்யாம் மஹத்யாமபி வர்தமாநஸ்த்ரு²ஷ்ணாபி⁴பூ⁴தஸ்த்வநுகம்பிதவ்ய: |
 ப்ராப்நோதி ய: ஸாந்திஸுக²ம் ந சேஹ பரத்ர து:³க²ம் ப்ரதி³க்ரு²ஹ்யதே ச || 11155
 ஏவம் து வக்தும் ப⁴வதோ⁵நூரூபம் ஸத்த்வஸ்ய வ்ரு²த்தஸ்ய குலஸ்ய சைவ |
 மமாபி வோ⁶ம² ஸத்³ரு²ஸம் ப்ரதிஜ்ஞாம் ஸத்த்வஸ்ய வ்ரு²த்தஸ்ய குலஸ்ய சைவ ||
 11156
 அஹம் ஹி ஸம்ஸாரரஸேந வித்³தோ⁴ விநி:ஸ்ரு²: ஸாந்தமவாப்துகாம: |
 நேச்சேயமாப்தும் த்ரிதி³வே⁵பி ராஜ்யம் நிராமயம் கிம் வத மாநுஷேஷு || 11157
 த்ரிவர்க³ஸேவாம் ந்ரு²ப யத்து க்ரு²த்ஸந்த: பரோ மநுஷ்யார்த² இதி த்வமாத்² மாம்
 |
 அநர்த² இத்யாத்த² மமார்த²த³ர்ஸநம் க்ஷயீ த்ரிவர்கோ³ ஹி ந சாபி தர்பக: || 11158
 பதே³ து யஸ்மிந்ந ஜரா ந பீ⁴ருதா ந ஜநம் நைவோபரமோ ந வாத⁴ய: |
 தமேவ மந்யே புருஷார்த²முத்தமம் ந வித்³யதே யத்ர புந: புந: க்ரியா || 11159
 யத³ப்யவோச: பரிபால்யதாம் ஜரா நவம் வயோ க³ச்ச²தி விக்ரியாமிதி |
 அநிற்சயோ⁵யம் சபலம் ஹி த்³ரு²ஸ்யதே ஜராப்யதீ⁴ரா த்⁴ரு²த்மிச்ச² யௌவநம் ||
 11160
 ஸ்வகர்மத³க்ஷஸ்ச யதா³ து கோ ஜக³த்³வய:ஸு ஸர்வேஷு ச ஸம்விகர்ஷதி |
 விநாஸகாலே கத²மவ்யவஸ்தி²தே ஜரா ப்ரதீக்ஷயா விது³ஷா ஸமேப்ஸுநா || 11161
 ஜராயுதோ⁴ வ்யாதி⁴விகீர்ணஸாயகோ யதா³ந்தகோ வ்யாத⁴ இவாஸ்ரித: ஸ்தி²: |
 ப்ரஜாம்ரு³கா³ந் பா⁴க்³யவநாஸ்ரிதாம்ஸ்து³ந் வய:ப்ரகர்ஷம் ப்ரதி கோ மநோரத:² ||
 11162
 ஸுதோ யுவா வா ஸ்த²விரோ⁵த²வா ஸிஸுஸ்ததா² த்வராவாநிஹ கர்துமர்ஹதி |
 யதா²ப⁴வேத்³த⁴ர்மவத: க்ரு²பாத்மந: ப்ரவ்ரு²த்திரிஷ்டா விநிவ்ரு²த்திரேவ வா || 11163
 யதா³த்த² வா தீ³ப்தப²லாம் குலோசிதாம் குருஷ்வ த⁴ர்மாய மக²க்ரியாமிதி |
 நமோ மகே²ப⁴யோ ந ஹி காமயே ஸுக²ம் பரஸ்ய து:³க²க்ரியயாபதி³ஸ்யதே || 11164
 பரம் ஹி ஹந்தும் விவஸம் ப²லேப்ஸயா ந யுத்தரூபம் கருணாத்மந: ஸத: |
 க்ரதோ: ப²லம் யத்³யபி ஸாஸ்வதம் ப⁴வேத் ததா²பி க்ரு²த்வா கிமுபக்ஷயாத்மகம் ||
 11165
 ப⁴வேச்ச த⁴ர்மோ யதி³ நாபரோ விதி⁴ர்வ்ரதேந ஸீலேந மந:ஸமேந வா |
 ததா²பி நைவார்ஹதி ஸேவிதும் க்ரதும் விஸஸ்ய யஸ்மிந் பரமுச்சயதே ப²லம் || 11166
 இஹாபி தாவத்புருஷஸ்ய திஷ்ட²: ப்ரவர்ததே யத்பரஹிம்ஸயா ஸுக²ம் |

தத³ப்யநிஷ்டம் ஸக்⁴ரு³ணஸ்ய தீ⁴மதோ ப⁴வாந்தரே கிம் வத யந்ந த்³ரு³ஸ்யதே ||
11167

ந ச ப்ரதார்யோ⁵ஸ்மி ப²லப்ரவ்ரு³த்தயே ப⁴வேஷு ராஜந் ரமதே ந மே மந: |
லதா இவாம்போ⁴த⁴ரவ்ரு³ஷ்டிதா³தா: ப்ரவ்ரு³த்தய: ஸர்வக்³தா ஹி சஞ்சலா ||
11168

இஹாக³தர்சாஹமிதோ தி³த³ரு³க்ஷயா முநேரராட³ஸ்ய விமோக்ஷவாதி³ந: |
ப்ரயாமி சாத்³யைவ ந்ரு³பாஸ்து தே ஸிவம் வச: க்ஷமேதா:² ஸமதத்த்வநிஷ்டு²ரம் ||
11169

அதே²ந்த்³ரவத்³தி³வ்யவ ஸஸ்வத்³ர்கவத்³கு³ணைரவ ஸ்ரேய இஹாவ கா³மவ |
அவாயுரார்யைரவ ஸத்ஸுதாந் அவ ஸ்ரியஸ்ச ராஜந்நவ த⁴ர்மமாத்தமந: || 11170
ஹிமாரிகேதூத்³ப⁴வஸம்ப்லவாந்தரே யதா² த்³விஜோ யாதி விமோக்ஷயம்ஸ்தநும் |
ஹிமாரிஸத்ரும் க்ஷயஸத்ருகா⁴திநஸ்ததா²ந்தரே யாஹி விமோசயந்மந: || 11171
ந்ரு³போ⁵ப்³ரவீத்ஸாஞ்ஜலிராக³தஸ்ப்ரு³ஹோ யதே²ஷ்டமாப்நோதி ப⁴வாநவிக்⁴நத: |
அவாப்ய காலே க்ரு³தக்ரு³த்தயதாமிமாம் மமாபி கார்யோ ப⁴வதா த்வநுக்³ரஹ: || 11172
ஸ்தி²ரம் ப்ரதிஜ்ஞாய ததே²தி பார்தி²வே தத: ஸ வைஸ்வந்தரமாஸ்ரமம் யயௌ |
பரிவ்ரஜந்தம் ஸமுத்³க்ஷய விஸ்மிதோ ந்ரு³போ⁵பி ச ப்ராபுரிமம் கி³ரிம் வ்ரஜந் ||
11173

இதி ஸ்ரீபு³த³த⁴சரிதே மஹாகாவ்யே⁵ஸ்வகோ⁴ஷக்ரு³தே காமவிக்³ர்ஹணே
நாமைகாத்³ஸ: ஸர்க:³ || 11 ||

Book XII [அராட³த³ர்ஸநோ]

தத: ஸமவிஹாரஸ்ய முநேரிக்ஷவாகுசந்த்³ரமா: |
அராட³ஸ்யாஸ்ரமம் பே⁴ஜே வபுஷா பூரயந்நிவ || 1211
ஸ காலாமஸகோ³த்ரேண தேநாலோக்யைவ தூ³ரத: |
உச்சை: ஸ்வாக³தமித்யுக்³த: ஸமீமுபஜக்³மிவாந் || 1212
தாவுபௌ⁴ ந்யாயத: ப்ரு³ஷ்ட்வா தா⁴துஸாம்யம் பரஸ்பரம் |
தா³ரவ்யோர்மேத⁴யயோர்வ்ரு³ஷ்யோ: ஸாசௌ தே³ஸே நிஷீத³து: || 1213
தமாஸீநம் ந்ரு³பஸுதம் ஸோ⁵ப்³ரவீந்முநிஸத்தம: |
ப³ஹுமாநவிஸாலாப்யாம் த³ர்ஸநாப்யாம் பிப³ந்நிவ || 1214
விதி³தம் மே யதா² ஸௌம்ய நிஷக்ராந்தோ ப⁴வநாத³ஸி |
சி²த்த்வா ஸ்நேஹமயம் பாஸம் பாஸம் த்³ரு³ப்த இவ த்³விப: || 1215
ஸர்வதா² த்⁴ரு³திமச்சைவ ப்ராஜ்ஞம் சைவ மநஸ்தவ |

யஸ்த்வம் ப்ராப்த: ஸ்ரியம் த்யக்த்வா லதாம் விஷப²லாமிவ || 1216
நாஸ்சர்யம் ஜீர்ணவயஸோ யஜ்ஜக்³மு: பார்தி²வா வநம் |
அபத்யேப்⁴ய: ஸ்ரியம் த³த்த்வா பு⁴க்தோச்சிஷ்டாமிவ ஸ்ரஜம் || 1217
இத³ம் மே மதமாஸ்சர்யம் நவே வயஸி யத்³ப⁴வாந் |
அபு⁴க்தவேவ ஸ்ரியம் ப்ராப்த: ஸ்தி²தோ விஷயகோ³சரே || 1218
தத்³விஜ்ஞாதுமிமம் த⁴ர்மம் பரமம் பா⁴ஜநம் ப⁴வாந் |
ஜ்ஞாநபூர்வமதி⁴ஷ்டா²ய ஸீக்⁴ரம் து:³கா²ர்ணவம் தர || 1219
ஸிஷ்யே யத்³யபி விஜ்ஞாதே ஸாஸ்த்ரம் காலேந வர்ததே |
கா³ம்பீ⁴ர்யாத்³வ்யவஸாயாச்ச ஸுபீக்ஷயோ ப⁴வாந் மம || 12110
இதி வாக்யமராட³ஸ்ய விஜ்ஞாய ஸ நராதி⁴ப: |
ப³பூ⁴வ பரமப்⁴த: ப்ரோவாசோத்தரமேவ ச || 12111
விரக்தஸ்யாபி யதி³த³ம் ஸௌமுக²யம் ப⁴வத: பரம் |
அக்ரு²தார்தோ²ப்யநேநாஸ்மி க்ரு²தார்த² இவ ஸம்ப்ரதி || 12112
தி³த்³ரு³க்ஷூரிவ ஹி ஜ்யோதிர்யியாஸூரிவ தை³ஸிகம் |
த்வத்³த்³ர்ஸநாத³ஹம் மந்யே திதீர்ஷூரிவ ச ப்லவம் || 12113
தஸ்மாத³ர்ஹஸி தத்³வக்தும் வக்தவ்யம் யதி³ மந்யஸே |
ஜராமரணரோகே³ப⁴யோ யதா²யம் பரிமுச்யதே || 12114
இத்யராட: ³ குமாரஸ்ய மாஹாத்மயாதே³வ சோதி³த: |
ஸங்க்ஷிப்தம் கத²யாம் சக்ரே ஸ்வஸ்ய ஸாஸ்த்ரஸ்ய நிஸ்சயம் || 12115
ஸ்ருயதாமயமஸ்மாகம் ஸித்³தா⁴ந்த: ஸ்ரு³ண்வதாம் வர |
யதா² ப⁴வதி ஸம்ஸாரோ யதா² வை பரிவர்ததே || 12116
ப்ரக்ரு²திஸ்ச விகாரஸ்ச ஜநம் ம்ரு²த்புர்ஜரைவ ச |
தத்தாவத்ஸத்த்வமியுக்த்தம் ஸ்தி²ரஸத்த்வ பரேஹி ந: || 12117
தத்ர து ப்ரக்ரு²திர்நாம வித்³தி⁴ ப்ரக்ரு²திகோவித்³ |
பஞ்ச பூ⁴தாந்யஹங்காரம் பு³த்³தி⁴மவ்யக்தமேவ ச || 12118
விகார இதி பு³த்³தி⁴ம் து விஷயாநிந்த³ரியாணி ச |
பாணிபாத³ம் ச வாத³ம் ச பாயுபஸ்த²ம் ததா² மந: || 12119
அஸ்ய க்ஷேத்ரஸ்ய விஜ்ஞாநாத் க்ஷேத்ரஜ்ஞ இதி ஸம்ஜ்ஞி ச |
க்ஷேத்ரஜ்ஞ இதி சாத்மாநம் கத²யந்த்யாத்மசிந்தகா: || 12120
ஸஸிஷ்ய: கபிலஸ்சேஹ ப்ரதிபு³த்³தி⁴ இதி ஸம்ரு²தி: |
ஸபுத்ர: ப்ரதிபு³த்³தி⁴ஸ்ச ப்ரஜாபதிரிஹோச்யதே || 12121
ஜாயதே ஜீர்யதே சைவ பு³த்³யதே ம்ரியதே ச யத் |

தத்³வ்யக்தமிதி விஜ்ஞேயமவ்யக்தம் து விபர்யயாத் || 12122
 அஜ்ஞாநம் கர்ம த்ரு³ஷ்ண ச ஜ்ஞேயா: ஸம்ஸாரஹேதவ: |
 ஸ்தி²தோ⁵ஸ்மிம்ஸ்திரிதேய யஸ்து ததஸுத்தவம் நாபி⁴வர்ததே || 12123
 விப்ரத்யயாத³ஹங்காராத்ஸந்தே³ஹாத³பி⁴ஸம்ப்லவாத் |
 அவிஸேஷாநுபாயாப⁴யாம் ஸங்கா³த³ப⁴யவபாதத: || 12124
 தத்ர விப்ரத்யயோ நாம விபரீதம் ப்ரவர்ததே |
 அந்யதா² குருதே கார்யம் மந்தவ்யம் மந்யதே⁵ந்யதா² || 12125
 ப்³ரவீம்யஹமஹம் வேத்³மி க³ச்சாம்யஹமஹம் ஸ்தி²த: |
 இதீஹைவமஹங்காரஸ்த்வஹங்கார வர்ததே || 12126
 யஸ்து பா⁴வேந ஸந்தி³க்³தா⁴நேகீபா⁴வேந பஸ்யதி |
 ம்ரு³த்பிண்ட³வத³ஸந்தே³ஹ ஸந்தே³ஹ: ஸ இஹோச்யதே || 12127
 ய ஏவாஹம் ஸ ஏவேத³ம் மநோ பு³த³தி⁴ஸ்ச கர்ம ச |
 யஸ்சைவம் ஸ க³ண: ஸோ⁵ஹமிதி ய: ஸோ⁵பி⁴ஸம்ப்லவ: || 12128
 அவிஸேஷம் விஸேஷஜ்ஞ ப்ரதிபு³த³தா⁴ப்ரபு³த³த⁴யோ: |
 ப்ரக்ரு³தீநாம் ச யோ வேத³ ஸோ⁵விஸேஷ இதி ஸம்ரு³த: || 12129
 நமஸ்காரவஷட்காரெள ப்ரோக்ஷணாப⁴யுக்ஷணாத³ய: |
 அநுபாய இதி ப்ராஜ்ஞைருபாயஜ்ஞ ப்ரவேதி³த: || 12130
 ஸஜ்ஜதே யேந து³ர்மேதா⁴ மநோவாக்கர்மபு³த³தி⁴பி: |
 விஷயேஷ்வநபி⁴ஷ்வங்க³ ஸோ⁵பி⁴ஷ்வங்க³ இதி ஸம்ரு³த: || 12131
 மமேத³மஹமஸ்யேதி யத்³து: ³க²மபி⁴மந்யதே |
 விஜ்ஞேயோ⁵ப⁴யவபாத: ஸ ஸம்ஸாரே யேந பாத்யதே || 12132
 இத்யவித்³யா ஹி வித்³வாம்ஸ: பஞ்சபர்வா ஸமீஹதே |
 தமோ மோஹம் மஹாமோஹம் தாமிஸ்ரத்³வயமேவ ச || 12133
 தத்ராலஸ்யம் தமோ வித்³தி⁴ மோஹம் ம்ரு³த்யும் ச ஜநம் ச |
 மஹாமோஹஸ்த்வஸம்மோஹ காம இத்யவக³ம்யதாம் || 12134
 யஸ்மாத³த்ர ச பூ⁴தாநி ப்ரமுஹ்யந்தி மஹாந்த்யபி |
 தஸ்மாதே³ஷ மஹாபா³ஹோ மஹாமோஹ இதி ஸம்ரு³த: || 12135
 தாமிஸ்ரமிதி சாக்ரோத⁴ க்ரோத⁴மேவாதி⁴குர்வதே |
 விஷாத³ம் சாந்த⁴தாமிஸ்ரமவிஷாத³ ப்ரசக்ஷதே || 12136
 அநயாவித்³யயா பா³ல: ஸம்யுக்த: பஞ்சபர்வயா |
 ஸம்ஸாரே து: ³க²பூ⁴யிஷ்டே² ஜந்மஸ்வபி⁴நிஷிச்யதே || 12137
 த்³ரஷ்டா ஸ்ரோதா ச மந்தா ச கார்யம் கரணமேவ ச |

அஹமித்யேவமாக³ம்ய ஸம்ஸாரே பரிவர்ததே || 12138
 இத்யேபி⁴ர்ஹேதுபி⁴ர்தீ⁴மந் தம:ஸ்ரோத: ப்ரவர்ததே |
 ஹேதவபா⁴வே ப²லாபா⁴வ இதி விஜ்ஞாதுமர்ஹஸி || 12139
 தத்ர ஸம்யக்³மதிர்வித்³யாந்மோக்ஷகாம சதுஷ்டயம் |
 ப்ரதிபு³த்த⁴ா⁴ப்ரபு³த்த³தௌ⁴ ச வ்யக்தமவ்யக்தமேவ ச || 12140
 யதா²வதே³தத்³விஜ்ஞாய க்ஷேத்ரஜ்ஞோ ஹி சதுஷ்டயம் |
 ஆர்ஜவம் ஜவதாம் ஹித்வா ப்ராப்நோதி பத³மக்ஷரம் || 12141
 இத்யர்த²ம் ப்³ராஹ்மண லோகே பரமப்³ரஹ்மவாதி³ந: |
 ப்³ரஹ்மசர்யம் சரந்தீஹ ப்³ராஹ்மணந் வாஸயந்தி ச || 12142
 இதி வாக்யமித³ம் ஸ்ருத்வா முநேஸ்தஸ்ய ந்ரு³பாத்மஜ: |
 அப்யுபாயம் ச பப்ரச்ச² பத³மேவ ச நைஷ்டி²கம் || 12143
 ப்³ரஹ்மசர்யமித³ம் சர்யம் யதா² யாவச்ச² யத்ர ச |
 த⁴ர்மஸ்யாஸ்ய ச பர்யந்தம் ப⁴வாந் வ்யாக்²யாதுமர்ஹதி || 12144
 இத்யராடோ³ யதா²ஸாஸ்த்ரம் விஸ்பஷ்டார்த²ம் ஸமாஸத: |
 தமேவாந்யேந கல்பேந த⁴ர்மமஸ்மை வ்யபா⁴ஷத || 12145
 அயமாதௌ³ க்³ரு³ஹாந்முக்த்வா பை⁴க்ஷாகம் விங்க³மாஸ்ரித: |
 ஸமுதா³சாரவிஸ்தீர்ணம் சீலமாதா³ய வர்ததே || 12146
 ஸந்தோஷம் பரமாஸ்தா²ய யேந தேந யதஸ்தத: |
 விவிக்தம் ஸேவதே வாஸம் நிர்³வந்த³வ: ஸாஸ்த்ரவித்க்ரு³தீ || 12147
 ததோ ராகா³த்³ப்யம் த்³ரு³ஷ்ட்வா வைராக்³யாச்ச பரம் ஸிவம் |
 நிக்³ரு³ஹ்ணந்நிந்த³ரியக்³ராமம் யததே மநஸ: ஸ்ரமே || 12148
 அதோ² விவிக்தம் காமேப⁴யோ வ்யாபாதா³தி³ப்ய ஏவ ச |
 விவேகஜமவாப்நோதி பூர்வத்⁴யாநம் விதர்கவத் || 12149
 தச்ச த⁴யாநம் ஸுக²ம் ப்ராப்ய தத்ததே³வ விதர்கயந் |
 அபூர்வஸுக²லாபே⁴ந ஹ்ரியதே பா³லிஸோ ஜந: || 12150
 ஸமேநைவம்விதே⁴நாயம் காமத்³வேஷவிக்³ர்ஹிணா |
 ப்³ரஹ்மலோகமவாப்நோதி பரிதோஷேண வஞ்சித: || 12151
 ஜ்ஞாத்வா வித்³வாந் விதர்காம்ஸ்து மந:ஸங்க்ஷோப⁴காரகாந் |
 தத்³வியுக்³தமவாப்நோதி த⁴யாநம் ப்ரீதிஸுகா²ந்விதம் || 12152
 ஹ்ரியமாணஸ்தயா ப்ரீத்யா யோ விஸேஷம் ந பஸ்யதி |
 ஸ்தா²நம் பா⁴ஸ்வரமாப்நோதி தே³வேஷவாபா⁴ஸுரேஷ்வபி || 12153
 யஸ்து ப்ரீதிஸுகா²த்தஸமாத்³விவேசயதி மாநஸம் |

த்ரு²யீயம் லப⁴தே த⁴யாநம் ஸுக²ம் ப்ரீதிவிவர்ஜிதம் || 12154
 தத்ர கேசித்³வ்யவஸ்யந்தி மோக்ஷ இத்யபி மாநிந: |
 ஸுக²து:க²பரித்யாகா³த³வ்யாபாராச்ச சேதஸ: || 12155 (57)
 யஸ்து தஸ்மிந்ஸுகே² மக்³நோ ந விஸேஷாய யத்நவாந் |
 ஸுப⁴க்ரு²த்ஸநை: ஸ ஸாமாந்யம் ஸுக²ம் ப்ராப்நோதி தை³வதை: || 12156 (55)
 தாத்³ரு²ஸம் ஸுக²மாஸாத்³ய யோ ந ரஜ்யந்ருபேக்ஷதே |
 சதுர்த²ம் த⁴யாநமாப்நோதி ஸுக²து:க²விவர்ஜிதம் || 12157 (56)
 அஸ்ய த⁴யாநஸ்ய து ப²லம் ஸமம் தே³வைவ்ரு²ஹத்²லை: |
 கத²யந்தி ப்³ரு²ஹத்காலம் வ்ரு²ஹத்²ப்ரஜ்ஞாபரீக்ஷகா: || 12158
 ஸமாதே⁴ர்வ்யுத்தி²தஸ்தஸ்தமாத்³த்³ரு²ஷ்ட்வா தே³ஷாம்ஸ்ச²ரீரிணாம் |
 ஜ்ஞாநமாரோஹதி ப்ராஜ்ஞ: ஸரீரவிநிவ்ரு²த்தயே || 12159
 ததஸ்தத்³த⁴யாநமுத்ஸ்ரு²ஜ்ய விஸேஷே க்ரு²தநிஸ்சய: |
 காமேப்ய இவ ஸத்ப்ராஜ்ஞோ ரூபாத்³பி விரஜ்யதே || 12160
 ஸரீரே கா²நி யாந்யஸ்ய தாந்யாதெள³ பரிகல்பயந் |
 க⁴நேஷ்வபி ததோ த்³ரவ்யேஷ்வாகாஸமதி⁴முச்சயதே || 12161
 ஆகாஸஸமமாத்மாநம் ஸங்க்ஷிப்ய த்வபரோ பு³த:⁴ |
 ததை³வாநந்தத: பஸ்யந் விஸேஷமதி⁴க³ச்சதி || 12162
 அத⁴யாத்மகுஸலேஷ்வந்யோ நிவர்த்யாத்மாநமாத்மாநா |
 கிஞ்சிந்நாஸ்தீதி ஸம்பஸ்யந்நாகிஞ்சந்ய இதி ஸ்ம்ரு²த: || 12163
 ததோ முஞ்ஜாதி³ஷீகேவ ஸகுநி: பஞ்ஜராதி³வ |
 க்ஷேத்ரஜ்ஞோ நி:ஸ்ரு²தோ தே³ஹாந்முக்த இத்யபி⁴தீ⁴யதே || 12164
 ஏதத்தத்³பரமம் ப்³ரஹ்ம நிர்லிங்க³ம் த்⁴ருவமக்ஷரம் |
 யந்மோக்ஷ இதி தத்த்வஜ்ஞா: கத²யந்தி மநீஷிண: || 12165
 இத்யுபாயஸ்ச மோக்ஷஸ்ச மயா ஸந்த³ர்ஸிதஸ்தவ |
 யதி³ ஜ்ஞாதம் யதி³ ருசிர் யதா²வத்²ப்ரதிபத்³யதாம் || 12166
 ஜைகீ³ஷவ்யோ⁵த² ஜநகோ வ்ரு²த்³த⁴ஸ்சைவ பராஸர: |
 இமம் பந்தா²நமாஸாத்³ய முக்தா ஹ்யந்யே ச மோக்ஷிண: || 12167
 இதி தஸ்ய ஸ தத்³வாக்யம் க்³ரு²ஹீத்வா ந விசார்ய ச |
 பூர்வஹேதுப³லப்ராப்த: ப்ரத்யுத்தரமுவாச ஸ: || 12168
 ஸ்ருதம் ஜ்ஞாநமித³ம் ஸுக்ஷமம் பரத: பரத: ஸிவம் |
 க்ஷேத்ரேஷ்வஸ்யாபரித்யாகா³த³வைவ்யேத³நைஷ்ட²கம் || 12169
 விகாரப்ரக்ரு²திப்⁴யோ ஹி க்ஷேத்ரஜ்ஞம் முக்தமப்யஹம் |

மந்யே ப்ரஸவத⁴ர்மாணம் வீஜத⁴ர்மாணமேவ ச || 12170

விஸு³தோ⁴ யத³யபி ஹ்யாத்மா நிர்முக்த இதி கல்ப்யதே | (அப³ = 12171அப³)

பூ⁴ய: ப்ரத்யயஸத³பா⁴வாத³முக்த: ஸ ப⁴விஷ்யதி || 12171

ரு³துபூ⁴ம்யம்பு³விரஹாத³யதா² பீ³ஜம் ந ரோஹதி |

ரோஹதி ப்ரத்யயைஸ்தைஸ்தைஸ்தத³வத்ஸோ⁵பி மதோ மம || 12172

யத்கர்மாஜ்ஞாநத்ரு³ஷ்ணநாம் த்யாகா³ந்மோக்ஷஸ்ச கல்ப்யதே |

அத்யந்தஸ்தத்பரித்யாக:³ ஸத்யாத்மநி ந வித³யதே || 12171 (ச³ = 12173ச³)

ஹித்வா ஹித்வா த்ரயமித³ம் விஸேஷஸ்தூபலப்⁴யதே |

ஆத்மநஸ்து ஸ்தி³திர்யத்ர தத்ர ஸுக்ஷமமித³ம் த்ரயம் || 12172 (12174)

ஸுக்ஷமத்வாச்சைவ தோ³ஷாணமவ்யாபாராச்ச² சேதஸ: |

தீ³ர்க⁴த்வாதா³யுஷஸ்சைவ மோக்ஷஸ்து பரிகல்ப்யதே || 12173 (12175)

அஹங்காரபரித்யாகோ³ யஸ்சைஷ பரிகல்ப்யதே |

ஸத்யாத்மநி பரித்யாகோ³ நாஹங்காரஸ்ய வித³யதே || 12174 (12176)

ஸங்க²யாதி³பி⁴ரமுக்தஸ்ச நிர்கு³ணே ந ப⁴வத்யயம் |

தஸ்மாத³ஸ்தி நைர்கு³ண்யே நாஸ்ய மோக்ஷோ⁵பி⁴தீ⁴யதே || 12175 (12177)

கு³ணிநோ ஹி கு³ணநாம் ச வ்யதிரேகோ ந வித³யதே |

ருபோஷ்ணப்⁴யாம் விரஹிதோ ந ஹ்யக்³நிருபலப்⁴யதே || 12176 (12178)

ப்ரா³க³தே³ஹாந்ந ப⁴வேத³தே³ஹீ ப்ரா³க³கு³ணேப்⁴யஸ்ததா² கு³ணீ |

கஸ்மாதா³தௌ³ விமுக்த: ஸஞ்ஸாரீ⁴ ப³த⁴யதே புந: || 12177 (12179)

க்ஷேத்ரஜ்ஞோ விஸாரீ⁴ஸ்ச ஜ்ஞோ வா ஸ்யாத³ஜ்ஞ ஏவ வா |

யதி³ ஜ்ஞோ ஜ்ஞேயமஸ்யாஸ்தி ஜ்ஞேயே ஸ்தி ந முச்யதே || 12178 (12180)

அதா²ஜ்ஞ இதி ஸித³தோ⁴ வ: கல்பிதேந கிமாத்தமநா |

விநாபி ஹ்யாத்மநாஜ்ஞாநம் ப்ரஸித³த⁴ம் காஷ்ட²கு³யவத் || 12179 (12181)

பரத: பரதஸ்த்யாகோ³ யஸ்மாத்து கு³ணவாந் ஸம்ரு³த: |

தஸ்மாத்ஸர்வபரித்யாகா³ந்மந்யே க்ரு³த்ஸநாம் க்ரு³தார்த²தாம் || 12180 (12182)

இதி த⁴ர்மமராட³ஸ்ய விதி³த்வா ந துதோஷ ஸ: |

அக்ரு³த்ஸநமிதி விஜ்ஞாய தத: ப்ரதிஜகா³ம் ஹ || 12181 (12183)

விஸேஷமத² ஸாஸ்ருஷுருத்³ரகஸ்யாஸ்ரமம் யயௌ |

ஆத்மக்³ராஹாச்ச தஸ்யாபி ஜக்³ரு³ஹே ந ஸ த³ர்ஸநம் || 12182 (12184)

ஸம்ஜ்ஞாஸம்ஜ்ஞித்வயோர்தோ³ஷம் ஜ்ஞாத்வா ஹி முநிருத்³ரக: |

ஆகிஞ்சிந்யாத்பரம் லேபே⁴ ஸம்ஜ்ஞாஸம்ஜ்ஞாத்மிகாம் க³திம் || 12183 (12185)

யஸ்மாச்சாலம்ப³நே ஸுக்ஷமே ஸம்ஜ்ஞாஸம்ஜ்ஞே தத: பரம் |

நாஸம்ஜ்ஞீ நைவ ஸம்ஜ்ஞீதி தஸ்மாத்தத்ர க³தஸ்ப்ரு³ஹ: || 12184 (12186)
 யதஸ்ச பு³த்தி⁴ஸ்தத்ரைவ ஸ்தி²தாந்யத்ராப்ரசாரிணீ |
 ஸுக்ஷமாபாதி³ ததஸ்தத்ர நாஸம்ஜ்ஞித்வம் ந ஸம்ஜ்ஞிதா || 12185 (12187)
 யஸ்மாச்ச தமபி ப்ராப்ய புந்ராவர்ததே ஜக³த் |
 போ³தி⁴ஸுத்த்வ: பரம் ப்ரேப்ஸுஸ்தஸ்மாதூ³ரகமத்யஜத் || 12186 (12188)
 ததோ ஹித்வாஸ்ரமம் தஸ்ய ஸ்ரேயோ⁵ர்தி² க்ரு²தநிஸ்சய: |
 பே⁴ஜே க³யஸ்ய ராஜர்ஷேர்நக³ரீஸம்ஜ்ஞுமாஸ்ரமம் || 12187 (12189)
 அத² நைரஞ்ஜநாதீரே ஸூசௌ ஸூசிபராக்ரம: |
 சகார வாஸமேகாந்தவிஹாராபி⁴வ்ரதீ முநி: || 12188 (12190)
 <xxx> தத்பூர்வம் பஞ்சேந்த³ரியவஸோத்³த⁴தாந் |
 தப: <xx> வ்ரதிநோ பி⁴க்ஷலிந் பஞ்ச நிரைக்ஷத || (12191)
 பஞ்சோபதஸ்து²ர்த்³ரு³ஷ்ட்வாத்ர பி⁴க்ஷவஸ்தம் முமுக்ஷவ: |
 புண்யார்ஜிதத⁴நாரோக்³யமிந்த³ரியார்தா² இவேஸ்வரம் || 12189 (12192)
 ஸம்பூஜ்யமாநஸ்தை: ப்ரஹ்வைர்விநயாநதமூர்திபி:⁴ |
 தத்³வம்ஸஸ்தா²யிபி:⁴ ஸிஷ்யையர்லோ²லர்மந இவேந்த³ரியை: || 12190 (12193)
 ம்ரு²த்யுஜந்மாந்தகரணே ஸ்யாதூ³பாயோ⁵யமித்யத² |
 து³ஷ்கராணி ஸமாரேபே⁴ தபாம்ஸ்யநஸநேந ஸ: || 12191 (12194)
 உபவாஸவிதீ⁴ந் நேகாந் குர்வந் நரது³ராசராந் |
 வர்ஷாணி ஷ்ட்கர்மப்ரேப்ஸுரகரோத்கார்ஸ்யமாத்தமந: || 12192 (12195)
 அந்நகாலேஷு சைகைகை: ஸகோலதிலதண்டு³லை: |
 அபாரபாரஸம்ஸாரபாரம் ப்ரேப்ஸுரபாரயத் || 12193 (12196)
 தே³ஹாத³பசயஸ்தேந தபஸா தஸ்ய ய: க்ரு²த: |
 ஸ ஏவோபசயோ பூ⁴யஸ்தேஜஸாஸ்ய க்ரு²தோ⁵ப⁴வத் || 12194 (12197)
 க்ரு²ஸோ⁵ப்யக்ரு²ஸகீர்தியூ²ர்ஹ்லாத³ம் சக்ரே⁵ந்யசக்ஷுஷம் |
 குமுதா³நாமிவ ஸரச்சக்லபக்ஷாதி³சந்த³ரமா: || 12195 (12198)
 த்வக³ஸ்தி²ஸேஷோ நி:ஸேஷைர்மேத:³பிஸிதஸோணிதை: |
 க்ஷீ²னோ⁵ப்யக்ஷீணகா³ம்பீ⁴ர்ய: ஸமுத்³ர இவ ஸ வ்யபா⁴த் || 12196 (12199)
 அத² கஷ்டதப:ஸ்பஷ்டவ்யர்த²க்லிஷ்டதநுர்முநி: |
 ப⁴வபீ⁴ருநிமாம் சக்ரே பு³த்தி⁴ம் பு³த்த⁴த்வகாங்க்ஷயா || 12197 (121100)
 நாயம் த⁴ர்மோ விராகா³ய ந போ³தா⁴ய ந முக்தயே |
 ஜம்பு³மூலே மயா ப்ராப்தோ யஸ்ததா³ ஸ விதி⁴ர்த⁴ருவ: || 12198 (121101)
 ந சாஸௌ து³ர்ப்³லேநாப்தும் ஸக்யமித்யாக³தாத³ர: |

ஸரீரபலவ்ருத்த்யர்தமிதம் பூயோ஽ந்வசிந்தயத் || 12|99 (12|102)
 கூஃத்பிபாஸாஸ்ரமக்லாந்த: ஸ்ரமாதீஸ்வஸ்த்மாநஸ: |
 ப்ராப்நுயாந்மநஸாவாப்யம் ப²லம் கத²மநிர்வ்ரு:த் || 12|100 (12|103)
 நிர்வ்ரு:தி: ப்ராப்யதே ஸம்யக்ஸததேந்த்³ரியதர்பணாத் |
 ஸந்தர்பிதேந்த்³ரியதயா மந:ஸ்வாஸ்த்²யமவாப்யதே || 12|101 (12|104)
 ஸ்வஸ்த²ப்ரஸந்நமநஸ: ஸமாதிரூபபத்³யதே |
 ஸமாதிரூபபத்³யதே த்யாநயோக: ப்ரவர்ததே || 12|102 (12|105)
 த்யாநப்ரவர்தநாத்³தர்மா: ப்ராப்யந்தே யைரவாப்யதே |
 து³ர்லப⁴ம் ஸாந்தமஜரம் பரம் தத³ம்ரு³தம் பத³ம் || 12|103 (12|106)
 தஸ்மாதா³ஹாரமூலோ஽யமுபாய இதிரிஸ்சய: |
 அஸூரிகரணே தீ⁴ர: க்ரு³த்வாமிதமதிர்மதிம் || 12|104 (12|107)
 ஸ்நாதோ நைரஞ்ஜனாதீராது³த்ததார ஸநை: க்ரு³ஸ: |
 ப⁴க்த்யாவநதஸாகா²க்³ரார்த்³த்தஹஸ்தஸ்தடத்³ரும: || 12|105 (12|108)
 அத² கோ³பாதி⁴பஸுதா தை³வதையி⁴சோதி³தா |
 உத்³பூ⁴தஹ்ரு³த்யாநந்தா³ தத்ர நந்த³ப³லாக³மத் || 12|106 (12|109)
 எதிஸங்²கோ²ஜ்ஜ்வலபு⁴ஜா நீலகம்ப³லவாஸிநீ |
 ஸபே²ணமாலாநீலாம்பு³ர்யமுநேவ ஸரித்³வரா || 12|107 (12|110)
 ஸா ஸ்ரத்³தா⁴வர்தி⁴தப்³தீர்விகஸல்லோசநோத்பலா |
 ஸிரஸா ப்ரணிபத்யைநம் க்³ராஹயாமாஸ பாயஸம் || 12|108 (12|111)
 க்ரு³த்வா தது³ப்போ⁴கே³ந ப்ராப்தஜந்மப²லாம் ஸ தாம் |
 போ³தி⁴ப்ராப்தௌ ஸமர்தோ²஽பூ⁴தஸந்தர்பிதஷ்டி³ந்த்³ரிய: || 12|109 (12|112)
 பர்யாப்தாப்யாநமூர்தஸ்ச ஸார்த⁴ம் ஸுயஸஸா முநி: |
 காந்திதை⁴ர்யைகபா⁴ரைக: ஸஸாங்காரணவவல்ப³பௌ⁴ || 12|110 (12|113)
 ஆவ்ரு³த்த இதி விஜ்ஞாய தம் ஜஹு: பஞ்சபி⁴க்ஷவ: |
 மநீஷ்ணமிவாத்தமாநம் நிர்முத்தம் பஞ்சதா⁴தவ: || 12|111 (12|114)
 வ்யவஸாயத்³விதீயோ²஽த² ஸாத்³வலாஸ்தீர்ணபூ⁴தலம் |
 ஸோ²஽ஸ்வத்த²மூலம் ப்ரயயௌ போ³தா⁴ய க்ரு³தநிஸ்சய: || 12|112 (12|115)
 ததஸ்ததா³நீம் க³ஜராஜவிக்ரம: பத³ஸ்வநேநாநுபமேந போ³தி⁴த: |
 மஹாமுநேராக³தபோ³தி⁴நிஸ்சயோ ஜகா³த³ காலோ பு⁴ஜகோ³த்தம: ஸ்துதிம் || 12|113
 (12|116)
 யதா² முநே த்வச்சரணவபி⁴தா முஹூர்முஹூர்நிஷ்டநதீவ மேதி³நீ |

யதா² ச தே ராஜதி ஸூர்யவத்ர்பா⁴ த்ருவம் த்வமிஷ்டம் ப²லமத்³ய போ⁴க்ஷயஸே || 12|114 (12|117)

யதா² ப்ரமந்த்யோ தி³வி வாயபங்க்தய: ப்ரத³க்ஷணம் த்வாம் கமலாக்ஷ குர்வதே |
யதா² ச ஸௌம்யா தி³வி வாந்தி வாயவஸ்த்வமத்³ய பு³த்தோ⁴ நியதம் ப⁴விஷ்யஸி || 12|115 (12|118)

ததோ பு⁴ஜங்க³ப்ரவரணே ஸம்ஸ்துதஸ்த்ரு³ணந்யுபாதா³ய ஸூ³நீ லாவகாத் |
க்ரு³த்ப்ரதிஜ்ஞோ நிஷஸாத³ போ³த⁴யே மஹாதரோர்முலமுபாஸ்ரித: ஸூ³சே: || 12|116 (12|119)

தத: ஸ பர்யங்கமகம்ப்யமுத்தமம் ப³ப³ந்த⁴ ஸு³ப்தோரக³போ⁴க³பிண்டி³தம் |
பி⁴நத்³மி தாவத்³பு⁴வி நைததா³ஸநம் ந யாமி தாவத்³க்ரு³த்க்ரு³த்யதாமிதி || 12|117 (12|120)

ததோ யயுர்முத³மதுலாம் தி³வௌகஸோ வவாஸிரே ந ம்ரு³க³நா ந பக்ஷிண: |
ந ஸஸ்வநூர்வநதரவோ³நிலாஹதா: க்ரு³தாஸநே ப⁴க³வதி நிஸ்சலாத்மநி || 12|118 (12|121)

இதி ஸூ³பு³த்த⁴சரிதே மஹாகாவ்யே³ஸ்வகோ⁴ஷக்ரு³தே³ரா³த³ர்ஸநோ நாம
த்³வாத³ஸ: ஸர்க:³ || 12 ||

Book XIII [மாரவிஜயோ]

தஸ்மிந்ஸ்ச போ³தா⁴ய க்ரு³த்ப்ரதிஜ்ஞே ராஜர்ஷிவம்ஸப்ரப⁴வே மஹார்ஷௌ |
தத்ரோபவிஷ்டே ப்ரஜஹர்ஷ லோகஸ்தத்ராஸ ஸத்³த⁴ர்மரிபுஸ்து மார: || 13|11
யம் காமதே³வம் ப்ரவத³ந்தி லோகே சித்ராபுத⁴ம் புஷ்பஸரம் ததை²வ |
காமப்ரசாராதி⁴பதிம் தமேவ மோக்ஷத்³விஷம் மாரமுதா³ஹரந்தி || 13|12
தஸ்யாத்மஜா விப்⁴ரமஹர்ஷை³ர்பாஸ்திஸ்ரோ ரதிப்⁴தித்ரு³ஷஸ்ச கந்யா: |
பப்ரச்சரேநம் மநஸோ விகாரம் ஸ தாம்ஸ்ச தாஸ்சைவ வசோ ப³பா⁴ஷே || 13|13
அஸௌ முநிர்நிஸ்சயவர்ம் பி³ப⁴ரத் ஸத்த்வாயுத⁴ம் பு³த்தி⁴ஸரம் விக்ரு³ஷ்ய |
ஜிக்³ஷூராஸ்தே விஷ்யாந்மதீ³யாந் தஸ்மா³த³யம் மே மநஸோ விஷாத: || 13|14
யதி³ ஹ்யஸௌ மாமபி⁴பு⁴ய யாதி லோகாய சாக்²யாத்யபவர்க³மார்க³ம் |
ஸூ³நியஸ்ததோ³யம் விஷயோ மமாத்³ய வ்ரு³த்தாச்ச்யுதஸ்யேவ விதே³ஹப⁴ர்து: || 13|15

தத்³யாவதே³வைஷ ந லப்³த⁴சக்ஷூர்மத்³கோ³சரே திஷ்ட²தி யாவதே³வ |
யாஸ்யாமி தாவத்³வ்ரதமஸ்ய பே⁴த்தும் ஸேதும் நதீ³வேக³ இவாபி⁴வ்ரு³த்த⁴: || 13|16
ததோ த⁴நு: புஷ்பமயம் க்³ரு³ஹீத்வா ஸராம்ஸ்ததா² மோஹகராம்ஸ்ச பஞ்ச |

ஸோஸுவத்த²மூலம் ஸஸுதோ⁵ப்யக³ச்சத³ஸ்வாஸ்த்யகா¹ மநஸ: ப்ரஜாநாம் ||
1317

அத² ப்ரஸாந்தம் முநிமாஸநஸ்த²ம் பாரம் திதீர்ஷும் ப⁴வஸாக³ர்ஸ்ய |
விஷஜ்ய ஸவ்யம் கரமாயுதா⁴க்³ரே க்ரீட³ஞ்ஸரேணேத³முவாச மார: || 1318
உத்திஷ்ட² போ:⁴ கூத்தரிய ம்ரு²த்யு⁴த வரஸ்வ த⁴ர்மம் த்யஜ மோகூத⁴ர்மம் |
வாணீஸ்ச [யஜ்ஞக்ரு²ஸ்ச] விநீய லோகாந் லோகாந் பராந் ப்ராப்நுஹி வாஸவஸ்ய ||
1319

பந்தா² ஹி நிர்யாதுமயம் யஸஸ்யோ யோ வாஹித: பூர்வதமைந்ரேந்த³ரை: |
ஜாதஸ்ய ராஜ்ஷிகுலே விஸாலே பை⁴கூகாமஸ்லாக்யமித³ம் ப்ரபத்தும் || 13110
அதா²த்³ய நோத்திஷ்ட²ஸி நிஸ்சிதாத்மா ப⁴வ ஸ்தி²ரோ மா விமுச: ப்ரதிஜ்ஞாம் |
மயோத்³யதோ ஹ்யேஷ ஸர: ஸ ஏவ ய: ஸூர்யகே மீநரிபௌ விமுக்த: || 13111
ப்ரு²ஷ்ட: ஸ சாநேந கத²ஞ்சிதை³ட:³ ஸோமஸ்ய நப்தாப்யப⁴வத்³விசித்த: |
ஸ சாப⁴வச்சா²ந்தநுரஸ்வதந்த்ர: கூ³ணே யுகே³ கிம் வத து³ர்³பிலோ⁵ந்ய: || 13112
தக்ஷிப்ரமுத்திஷ்ட² லப⁴ஸ்வ ஸம்ஜ்ஞாம் வாணே ஹ்யயம் திஷ்ட²தி லேலிஹாந: |
ப்ரியாபி⁴தே⁴யேஷு ரதிப்ரியேஷு யம் சக்ரவாகேஷ்வபி நோத்ஸ்ரு²ஜாமி || 13113
இத்யேவமுக்தோ⁵பி யதா³ நிராஸ்தோ² நைவாஸநம் ஸாக்யமுநிர்³பி³பே⁴த³ |
ஸரம் ததோ⁵ஸ்மை விஸஸர்ஜ மார: கந்யாஸ்ச க்ரு²த்வா புரத: ஸுதாம்ஸ்ச || 13114
தஸ்மிம்ஸ்து வாணே⁵பி ஸ விப்ரமுக்தே சகார நாஸ்தா²ம் ந த⁴ரு²தே³ஸ்சாஸல |
த்³ரு²ஷ்ட்வா ததை²நம் விஷஸாத³ மாரஸ்சிந்தாபீ²தஸ்ச ஸநைர்ஜகா³த்³ || 13115
ஸைஸேந்த³ரபுதீ²ம் ப்ரதி யேந வித்³தோ⁴ தே³வோ⁵பி ஸம்ப⁴ஸ்சலிதோ ப³பூ⁴வ |
ந சிந்தயத்யேஷ தமேவ வாணம் கிம் ஸ்யாத³சித்தோ ந ஸர: ஸ ஏஷ: || 13116
தஸ்மாத³யம் நார்ஹதி புஷ்பவாணம் ந ஹர்ஷணம் நாபி ரதேர்நியோக³ம் |
அர்ஹத்யயம் பூ⁴தக³ணீரஸேஷை: ஸந்த்ராஸநாதர்ஜநதா³நாநி || 13117
ஸஸ்மார மாரஸ்ச தத: ஸ்வஸைஸந்யம் வித்⁴வம்ஸநம் ஸாக்யமுநேஸ்சிகீர்ஷந் |
நாநாஸ்யாஸ்சாநுசரா: பரீயு: ஸரத்³ருமப்ராஸக³தா³ஸிஹஸ்தா: || 13118
வராஹமீநாஸ்வக²ரோஷ்டர்வக்த்ரா வ்யாக்⁴ர்⁴கூஸிம்ஹத்³விரதா³ந்நாஸ்ச |
ஏகேகூண நைகமுகா²ஸ்த்ரிஸீர்ஷா லம்போ³த்³ராஸ்சைவ ப்ரு²ஷோத்³ராஸ்ச ||
13119

அஜாஸு ஸக்தா க⁴டஜாநவஸ்ச த³ம்ஷ்ட்ராயுதா⁴ஸ்சைவ நகா²யுதா⁴ஸ்ச |
கப³ந்த⁴ஹஸ்தா ப³ஹுமூர்த்யஸ்ச ப⁴க்³நார்த⁴வக்த்ராஸ்ச மஹாமுகா²ஸ்ச || 13120
தாம்ராருண லோஹிதவிந்து³சித்ரா: க²ட்வாங்க³ஹஸ்தா ஹரிது⁴ம்ரகேஸா: |
லம்ப³ஸ்ரஜோ வாரணலம்ப³க்ரணு²ஸ்சர்மாம்ப³ராஸ்சைவ நிரம்ப³ராஸ்ச || 13121

ஸ்வேதார்தவக்த்ரா ஹரிதார்தகாயாஸ்தாம்ராஸ்ச தூம்ரா ஹரயோஸனிதாஸ்ச |
 வ்யாடோத்தராஸங்க்புஜாஸ்ததைவ ப்ரகுஷ்டகண்டாசுலமேகலாஸ்ச || 13122
 தாலப்ரமாணஸ்ச க்ருஹீதஸூலா தம்ஷ்ட்ராகராலாஸ்ச சரிஸாப்ரமாண: |
 உரப்ரவக்த்ராஸ்ச விஹங்கமாஸ்ச மாஜாரவக்த்ராஸ்ச மநுஷ்யகாயா: || 13123
 ப்ரகீர்ணகேஸா: சிகிநோஸ்தமுண்டா ரஜ்ஜ்வம்ப்ரா வ்யாகுலவஷ்டநாஸ்ச |
 ப்ரஹ்ருஷ்டவக்த்ரா ப்ருக்ருமகாஸ்ச தேஜோஹராஸ்சைவ மநோஹராஸ்ச || 13124
 கேசித்வ்ரஜந்தோ ப்ருஸமாவவல்குரந்யோஸ்யமாபுபுலுவிரே ததாந்யே |
 சிகீருராகாஸக்தாஸ்ச கேசித்கேசிச்சே சேருஸ்தருமஸ்தகேஷு || 13125
 நநந்த கஸ்சித்பரமயம்ஸ்தரிஸூலம் கஸ்சித்த புஸ்பூர்ஜ க்தாம் விகர்ஷந் |
 ஹர்ஷேண கஸ்சித்வ்ருஷ்வந்நந்த கஸ்சித்ப்ரஜ்ஜ்வால தநூருஹேப்ய: || 13126
 ஏவம்விதா புதகண: ஸமந்தாத்தத்போதிமூலம் பரிவார்ய தஸ்து: |
 ஜிக்ருக்ஷவஸ்சைவ ஜிகாமஸவஸ்ச பர்துந்நியோகம் பரிபாலயந்த: || 13127
 தம் ப்ரேக்ஷய மாரஸ்ய ச பூர்வராத்ரே ஸாக்யர்ஷபஸ்யைவ ச யுத்தகாலம் |
 ந த்யெளஸ்சகாஸே ப்ருதிவீ சகம்பே ப்ரஜ்ஜ்வலுஸ்சைவ திஸ: ஸஸப்தா: || 13128
 விஷ்வக்த்வவௌ வாயுருதீர்ணவேகஸ்தாரா ந ரேஜுந் ப்பௌ ஸஸாங்க: |
 தமஸ்ச பூயோ விததார ராத்ரே: ஸர்வே ச ஸஞ்சக்ஷுபிரே ஸமுத்திரா: || 13129
 மஹிப்ருதோ தர்மபராஸ்ச நாகா மஹாமுநேர்விக்நமம்ருஷ்யமாண: |
 மாரம் ப்ரதி க்ரோதவிவ்ருத்தநேத்ரா நி:ஸஸ்வஸுஸ்சைவ ஜ்ஜ்ரும்பிரே ச || 13130
 ஸுத்தாதிவாஸா விபுத்தர்ஷ்யஸ்து ஸத்தர்மஸித்த்யய்த்மிவ ப்ரவ்ருத்தா: |
 மாரேஸ்துகம்பாம் மநஸா ப்ரசக்ருர்விராக்பாவாத்து ந ரோஷமீய: || 13131
 தத்போதிமூலம் ஸமவேக்ஷய கீர்ணம் ஹிம்ஸாத்மநா மாரபலேந தேந |
 தர்மாத்தம்பிரலோகவிமோக்ஷகாமைர்ப்பூவ ஹாஹாக்ருத்தமந்தரீக்ஷம் || 13132
 உபபுலுதம் தர்மவிதிஸ்து தஸ்ய த்ருஷ்ட்வா ஸ்தித்தம் மாரபலம் மஹார்ஷி: |
 ந சக்ஷுபே நாபி யயௌ விகாரம் மத்யே க்வாம் ஸிம்ஹ இவோபவிஷ்ட: || 13133
 மாரஸ்ததோ பூதசமுமுதீர்ணமாஜ்ஞாபயாமாஸ ப்யாய தஸ்ய |
 ஸ்வை: ஸ்வை: ப்ரபாவைரத ஸாஸ்ய ஸேநா தத்தைர்யபேதாய மதிம் சகார ||
 13134
 கேசிச்சலந்நைகவிலம்பிஜிஹ்வாஸ்தீக்ஷணைக்ரதம்ஷ்ட்ரா ஹரிமண்டலாக்ஷா: |
 விதாரிதாஸ்யா: ஸ்திரிஸங்குகர்ண: ஸந்த்ராஸயந்த: கில நாம தஸ்து: || 13135
 தேப்ய: ஸ்திதேப்ய: ஸ ததாவிதேப்ய: ரூபேண பாவேந ச தாருணேப்ய: |
 ந விவ்யதே நோத்விவிஜே மஹார்ஷி: க்ரீடந் ஸுபாலேப்ய இவோத்ததேப்ய: ||
 13136

கஸ்சித்ததோ ரௌத்ரவிவ்ருத்தத்த்ருஷ்டிஸ்தஸ்மை க்ர்தாமுத்யமயாஞ்சகார |
 தஸ்தம்பா பாஹு: ஸக்த்ஸ்ததோஸ்ய புரந்த்ரஸ்யேவ புரா ஸவஜ்ர: || 13137
 கேசித்தஸமுத்த்யம்ய சிலாஸ்தநம்ஸ்ச விஷேஹிரே நைவ முநௌ விமோக்தும் |
 பேது: ஸவ்ருக்ஷா: ஸஸிலாஸ்ததைவ வஜ்ராவபக்நா இவ விந்த்யபாதா: || 13138
 கைஸ்சித்தஸமுத்தப்ய நபோ விமுத்தா: சிலாஸ்ச வ்ருக்ஷாஸ்ச பரஸ்வதாஸ்ச |
 தஸ்துந்நபஸ்யேவ ந சாவபேது: ஸந்த்யாபரபாதா இவ நைகவர்ண: || 13139
 சிக்ஷேப தஸ்யோபரி தீப்தமந்ய: கடங்கீரம் பர்வதஸ்ருங்கீமாத்ரம் |
 யந்முத்தமாத்ரம் க்கநஸ்தமேவ தஸ்யாநுபாவாஸ்சததா ப்பூவ || 13140
 கஸ்சிஜ்ஜ்வலநந்க இவோதித்த: காத்தங்காரவர்ஷம் மஹதுத்தஸஸர்ஜ |
 தூர்நாநி சாமீகரகந்த்ராணம் கல்பாத்யயே மேருநிவ ப்ரதீப்த: || 13141
 தத்போதிமூலே ப்ரவிகீர்யமாணமங்காரவர்ஷம் து ஸவிஸ்ப்விங்கீம் |
 மைத்ரீவிஹாராத்ருஷ்டிஸ்தமஸ்ய ப்பூவ ரக்தோத்பலபத்ரவர்ஷ: || 13142
 ஸாரிசித்தவ்யஸநாதபைஸ்தைரேவம்விதைஸ்தைஸ்ச நிபாத்யமாநை: |
 நைவாஸநாஸ்சாக்யமுநிஸ்சசால ஸ்வம் நிஸ்சயம் ப்நதுமிவோபகுஹ்ய || 13143
 அதாபேரே நிர்ஜக்லுர்முகேப்ய: ஸர்பாந்விஜீர்ணேப்ய இவ த்ருமேப்ய: |
 தே மந்த்ரபுத்தா இவ தத்ஸமீபே ந ஸஸ்வஸுர்நோத்ஸஸ்ருஜுர்ந சேலு: || 13144
 பூத்வாபேரே வாரிதாரா வ்ருஹந்த: ஸவித்யுத: ஸாஸநிசண்ட்கோஷா: |
 தஸ்மிந் த்ருமே தத்யஜுரஸ்வவர்ஷம் தத்புஷ்பவர்ஷம் ருசிரம் ப்பூவ || 13145
 சாபேஸ்த வாணே நிஹிதோஸ்பரேண ஜ்ஜ்வால தத்ரைவ ந நிஷ்பபாத |
 அநீஸ்வரஸ்யாத்மநி தூர்யமாணே தூர்மர்ஷணஸ்யேவ நரஸ்ய மந்ய: || 13146
 பஞ்சேஷவோஸ்யேந து விப்ரமுத்தாஸ்தஸ்துந்யத்யேவ முநௌ ந பேது: |
 ஸம்ஸாரபீரோர்விஷயப்ரவ்ருத்தௌ பஞ்சேந்த்ரியாணீவ பரீக்ஷகஸ்ய || 13147
 ஜிகாமஸ்யாந்ய: ப்ரஸஸார ருஷ்டோ க்ர்தா க்ருஹீத்வாபிமுகோ மஹார்ஷை: |
 ஸோஸ்ப்ராப்தகாலோ விவஸ: பபாத தோஷேஷவிவாந்ர்த்ரேஷு லோக: || 13148
 ஸ்தீர் மேககாலீ து கபாலஹஸ்தா கர்தும் மஹார்ஷை: கில மோஹசித்தம் |
 ப்பூராம தத்ராநியதம் ந தஸ்தௌ சலாத்மநோ புத்தீரிவாக்மேஷு || 13149
 கஸ்சித்தப்ரதீப்தம் ப்ரணிதாய சக்ஷுர்நேத்ராக்நிநாஸீவிஷவத்தீதக்ஷு: |
 தத்ரைவ நாளீத்தம்ருஷ்டிம் ததீர்ஸ காமாத்மக: ஸ்ரேய இவோபதிஷ்டம் || 13150
 குர்வீம் சிலாமுத்யமயம்ஸ்ததாந்ய: ஸஸ்ராம மோகம் விஹத்ப்ரயந்ந: |
 நி:ஸ்ரேயஸம் ஜ்ஞாநஸமாதிக்மம்யம் காயக்லமைர்தர்மமிவாப்துகாம: || 13151
 தரக்ஷுஸிம்ஹாக்ருத்யஸ்ததாந்யே ப்ரணேதுருச்சைர்மஹத: ப்ரணாதாந் |
 ஸத்த்வாநி யை: ஸஞ்சுகுச: ஸமந்ராத்வஜ்ரஹதா த்யௌ: ப்லதீதி மத்வா || 13152

ம்ருகா³ க³ஜாஸ்சார்த்தரவாந் ஸ்ருஜந்தோ விது³த்³ருவுஸ்சைவ நிலில்யிரே ச |
 ராத்ரேள ச தஸ்யாமஹநீவ தி³க்³ப⁴ய: க²கா³ ருவந்த: பரிபேதுரார்த்தா: || 13153
 தேஷாம் ப்ரணுதை³ஸ்து ததா²விதை⁴ஸ்தை: ஸர்வேஷு பூ⁴தேஷ்வபி கம்பிதேஷு |
 முநிர்ந தத்ராஸ ந ஸஞ்சகோச ரவைர்க³ருத்மாநிவ வாயஸாநாம் || 13154
 ப⁴யாவஹேப⁴ய: பரிஷத்³க்³ணேப⁴யோ யதா² யதா² நைவ முநிர்³ப⁴ய |
 ததா² ததா² த⁴ர்ம⁴ரு⁴தாம் ஸபத்ந: ஸோகாச்ச ரோஷாச்ச² ஸஸார மார: || 13155
 பூ⁴தம் தத: கிஞ்சித்³த்³ரு⁴ஸ்யரூபம் விஸிஷ்டரூபம் க³க்³நஸ்த²மேவ |
 த்³ரு⁴ஷ்ட்வார்ஷயே த்³ருக்³த⁴மவைரருஷ்டம் மாரம் ப³ப⁴ஷே மஹதா ஸ்வரேண ||
 13156
 மோக⁴ம் ஸ்ரமம் நார்ஹஸி மார கர்தும் ஹிம்ஸ்ராத்தமதாமுத்ஸ்ரு⁴ஜ க³ச்ச ஸர்ம |
 நைஷ த்வயா கம்பயிதும் ஹி ஸக்யோ மஹாகி³ரிர்மேருரிவாநிலேந || 13157
 அப்யுஷ்ணப⁴வம் ஜ்வலந: ப்ரஜஹ்யாதா³போ த்³ரவத்வம் ப்ரு⁴தி²வீ ஸ்தி²ரத்வம் |
 அநேககல்பாசிதபுண்யகர்மா ந த்வேவ ஜஹ்யாத்³வ்யவஸாயமேஷ: || 13158
 யோ நிஸ்சயோ ஹ்யஸ்ய பராக்க்ரமஸ்ச தேஜஸ்ச யத்³யா ச த³யா ப்ரஜாஸு |
 அப்ராப்ய நோத்தா²ஸ்யதி தத்த்வமேஷ தமாம்ஸ்யஹத்வேவ ஸஹஸ்ரரஸ்மி: || 13159
 காஷ்ட²ம் ஹி மத்²நந் லப⁴தே ஹுதாஸம் பூ⁴மிம் க²நந் விந்த³தி சாபி தோயம் |
 நிர்³ப³ந்தி⁴ந: கிஞ்ச ந நாஸ்ய ஸாத்⁴யம் ந்யாயேந யுக்தம் ச க்ரு⁴தம் ச ஸர்வம் || 13160
 தல்லோகமார்த்தம் கருணாமானோ ரோகே³ஷு ராகா³தி³ஷு வர்தமானம் |
 மஹாபி⁴ஷக்³நார்ஹதி விக்⁴நமேஷ ஜ்ஞாநெளஷதா⁴ர்த²ம் பரி³தி³யமான: || 13161
 ஹ்ரு⁴தே ச லோகே ப³ஹுபி:⁴ குமாரகை:³ ஸந்மார்க³மந்விச்ச²தி ய: ஸ்ரமேண |
 ஸ தை³ஸிக: க்ஷோப⁴யிதும் ந யுக்தம் ஸுதே³ஸிக: ஸார்த² இவ ப்ரநஷ்டே || 13162
 ஸத்தவேஷு நஷ்டேஷு மஹாந்த⁴காரைர்ஜ்ஞாநப்ரதீ³ப: க்ரியமாண ஏஷ: |
 ஆர்யஸ்ய நிர்வாபயிதும் ந ஸாதா⁴ ப்ரஜ்வால்யமாநஸ்தமஸீவ தீ³ப: || 13163
 த்³ரு⁴ஷ்ட்வா ச ஸம்ஸாரமயே மஹௌகே⁴ மக்³நம் ஜக³த்³பாரமவிந்த³மாநம் |
 யஸ்சேத³முத்தாரயிதும் ப்ரவ்ரு⁴த்த: கஸ்சிந்நயேத்தஸ்ய து பாபமார்ய: || 13164
 க்ஷமாஸிபோ² தை⁴ர்யவிகா³ட⁴முலஸ்சாரித்ரபுஷ்ப: ஸம்ரு⁴தி³பு³தி³ஸாக:² |
 ஜ்ஞாநத்³ருமோ த⁴ர்ம²லப்ரதா³தா நோத்பாடநம் ஹ்யர்ஹதி வர்த⁴மான: || 13165
 ப³த்³தா⁴ம் த்³ரு⁴டை⁴ஸ்சேதஸி மோஹபாஸையஸ்ய ப்ரஜாம் மோக்ஷயிதும் மநீஷா |
 தஸ்மிந் ஜிகா⁴ம்ஸா தவ நோபபந்நா ஸ்ராந்தே ஜக³த்³ப³ந்த⁴நமோக்ஷஹேதோ: || 13166
 போ³தா⁴ய கர்மாணி ஹி யாந்யநேந க்ரு⁴தாநி தேஷாம் நியதோ⁵த்³ய கால: |
 ஸ்தா²நே ததா²ஸ்மிந்ருபவிஷ்ட ஏஷ யதை²வ பூர்வே முநயஸ்ததை²வ || 13167
 ஏஷா ஹி நாபி⁴ர்வஸுதா⁴தலஸ்ய க்ரு⁴த்³ஸ்நேந யுக்தா பரமேண தா⁴ம்நா |

பூமேரதோ⁵ந்யோ⁵ஸ்தி ஹி ந ப்ரதே³ஸோ வேஸம் ஸமாதே⁴ர்விஷயோ ஹிதஸ்ய ||
13168

தந்மா க்ரு²தா:² ஸோகமுபேஹி ஸாந்திம் மா பூ⁴ந்மஹிம்நா தவ மார மாந: |
விஸ்ரம்பி⁴தும் ந க்ஷமமத்⁴ருவா ஸ்ரீ⁵ஸ்சலே பதே³ கிம் பத³ம்ப⁴யுபைஷி || 13169
தத: ஸ ஸம்ஸ்ருத்ய ச தஸ்ய தத்³வசோ மஹாமுநே: ப்ரேக்ஷ்ய ச நிஷ்ப்ரகம்பதாம் |
ஜகா³ம் மாரோ விமநா ஹதோத்³யம: ஸரையர்ஜக³ச்சேதஸி யைர்விஹந்யஸே || 13170
க³தப்ரஹர்ஷா விப²லீக்ரு²தஸ்ரமா ப்ரவித்³த⁴பாஷாணகட³ங்க³ரத்³ருமா |
தி³ஸ: ப்ரது³த்³ராவ ததோ⁵ஸ்ய ஸா சமூர்ஹதாஸ்ரயேவ த்³விஷதா த்³விஷச்ச²மூ: ||
13171

த்³ரவதி ஸபரபக்ஷே நிர்ஜிதே புஷ்பகேதௌ
ஜயதி ஜிததமஸ்கே நீரஜஸ்கே மஹார்ஷௌ |
யுவதிரிவ ஸஹாஸா த்³யௌஸ்சகாஸே ஸசந்த்³ரா
ஸுரபி⁴ ச ஜலக³ர்ப⁴ம் புஷ்பவர்ஷம் பபாத || 13172
ததா²பி பாபீயஸி நிர்ஜிதே க³தே தி³ஸ: ப்ரஸேது:³ ப்ரப³பௌ⁴ நிஸாகர: |
தி³வோ நிபேதுர்ப⁴வி புஷ்பவ்ரு²ஷ்டயோ ரராஜ யோஷேவ விகல்மஷா நிஸா || 13173*
இதி ஸ்ரீ³பு³த்³த⁴சரிதே மஹாகாவ்யே⁵ஸ்வகோ⁴ஷக்ரு²தே மாரவிஜயோ நாம த்ரயோத்³ஸ:
ஸர்க:³ || 13 ||

Book XIV

ததோ மாரப³லம் ஜித்வா தை⁴ர்யேண ச ஸமேந ச |
பரமார்த²ம் விஜிஜ்ஞாஸு: ஸ த³த⁴யௌ த⁴யாநகோவித:³ || 1411
ஸர்வேஷு த⁴யாநவிதி⁴ஷு ப்ராப்ய சைஸ்வர்யமுத்தமம் |
ஸஸ்மார ப்ரத²மே யாமே பூர்வஜந்மபரம்பராம் || 1412
அமுத்ராஹமயம் நாம ச்யுதஸ்தஸ்மாதி³ஹாக³த: |
இதி ஜந்மஸஹஸ்ராணி ஸஸ்மாராநுப⁴வந்நிவ || 1413
ஸம்ரு²த்வா ஜந்ம ச ம்ரு²த்யும் ச தாஸு தாஸு²பபத்திஷு |
தத: ஸத்தவேஷு காருண்யம் சகார கருணாத்மக: || 1414
க்ரு²த்வேஹ ஸ்வஜநோத்ஸர்க³ம் புநரந்யத்ர ச க்ரியா: |
அத்ராண: க²லு லோகோ⁵யம் பரிப⁴ரமதி சக்ரவத் || 1415
இத்யேவம் ஸ்மரதஸ்தஸ்ய ப³பூ⁴வ நியதாத்மந: |
கத³லீக³ர்ப⁴நி:ஸார: ஸம்ஸார இதி நிஸ்சய: || 1416
த்³விதீயே த்வாக³தே யாமே ஸோ⁵த்³விதீயபராக்ரம: |

தி³வ்யம் சக்ஷு: பரம் லேபே⁴ ஸர்வசக்ஷுஷ்மதாம் வர: || 14|17
 ததஸ்தேந ஸ தி³வ்யேந பரிஸூத்³தே⁴ந சக்ஷுஷா |
 த³த³ர்ஸ நிகி²லம் லோகமாத³ர்ஸ இவ நிர்மலே || 14|18
 ஸத்த்வாநாம் பஸ்யதஸ்தஸ்ய நிக்ரு'ஷ்டோத்க்ரு'ஷ்டகர்மணாம் |
 ப்ரச்யுதிம் சோபபத்திம் ச வவ்ரு'தே⁴ கருணாத்மதா || 14|19
 இமே து³ஷ்க்ரு'தகர்மாண: ப்ராணிநோ யாந்தி து³ர்க³திம் |
 இமே⁵ந்யே ஸூப⁴கர்மாண: ப்ரதிஷ்ட²ந்தே த்ரிபிஷ்டபே || 14|110
 உபபந்நா: ப்ரதிப⁴யே நரகே ப்ரு'ஸ்தா³ருணே |
 அமீ து:³கை²ர்ப³ஹுவிதை:⁴ பீட்³யந்தே க்ரு'பணம் வத || 14|111
 பாய்யந்தே க்வதி²தம் கேசித³க்³நிவர்ணமயோரஸம் |
 ஆரோப்யந்தே ருவந்தோ⁵ந்யே நிஷ்டப்தஸ்தம்ப⁴மாயஸம் || 14|112
 பச்யந்தே பிஷ்டவத்கேசித³யஸ்கும்பீ⁴ஷ்வவாங்முகா:² |
 த³ஹ்யந்தே கருணம் கேசித³தீ³ப்தேஷ்வங்கா³ரராஸிஷு || 14|113
 கேசிதீ³க்ஷணரயோத³ம்ஷ்ட்ரைர்ப⁴க்ஷயந்தே தா³ருண: ஸ்வபி:⁴ |
 கேசித³த்⁴ரு'ஷ்டைரயஸ்துண்டை³ர்வாயஸைராயஸைரிவ || 14|114
 கேசித³தா³ஹபரிஸ்ராந்தா: ஸீதச்சா²யாபி⁴காங்க்ஷிண: |
 அஸிபத்ரம் வநம் நீலம் ப³த³தா⁴ இவ விஸந்த்யமீ || 14|115
 பாட்யந்தே தா³ருவத் கேசித்குடா²ரைர்ப³ஹுபா³ஹவ: |
 து:³கே²⁵பி ந விபத்³யந்தே கர்மபி⁴ர்தா⁴ரிதாஸவ: || 14|116
 ஸுக²ம் ஸ்யாதி³தி யத்கர்ம க்ரு'தம் து:³க²நிவ்ரு'த்தயே |
 ப²லம் தஸ்யேத³மவஸைர்து:³க²மேவோபபு⁴ஜ்யதே || 14|117
 ஸுகா²ர்த²மஸூப⁴ம் க்ரு'த்வா ய ஏதே ப்ரு'ஸ்து:³கி²தா: |
 ஆஸ்வாத:³ ஸ கிமேதேஷாம் கரோதி ஸுக²மண்வபி || 14|118
 ஹஸத³பி⁴ர்யத்க்ரு'தம் கர்ம கலுஷம் கலுஷாத்மபி:⁴ |
 ஏதப்பரிணதே காலே க்ரோஸத³பி⁴ரநுபூ⁴யதே || 14|119
 யத்³யேவ பாபகர்மாண: பஸ்யேயு: கர்மணாம் ப²லம் |
 வமேயுருஷ்ணருதி⁴ரம் மர்மஸ்வபி⁴ஹதா இவ || 14|120
 ஸாரீரேப்⁴யோ⁵பி து:³கே²ப்⁴யோ நாரகேப்⁴யோ மநஸ்விந: |
 அநாரயை: ஸஹ ஸம்வாஸோ மம க்ரு'ச்ச்ரதமோ மத: || 14|121*
 இமே⁵ந்யே கர்மபி⁴ர்சித்தரைர்சித்தவிஸ்பந்த³ஸம்ப⁴வை: |
 திர்யக்³யோநௌ விசித்ராயாமுபந்நாஸ்தபஸ்விந: || 14|122 (14|121)
 மாம்ஸத்வக்³பா³லத³ந்தார்த²ம் வைராத³பி மதா³த³பி |

ஹந்யந்தே க்ரு'பண யத்ர ப்3ந்தூ'நாம் பஸ்யதாமபி || 14|23 (14|22)
 அஸக்நுவந்தோ'ஸ்ப்யவஸா: கூஷுத்தர்ஷஸ்ரமபீடி'3தா: |
 கோ'3ஸ்வபூ'4தாஸ்ச வாஹ்யந்தே ப்ரதோத'3கூதமூர்தய: || 14|24 (14|23)
 வாஹ்யந்தே க்3ஜபூ'4தாஸ்ச ப்3லீயாம்ஸோ'5பி தூ'3ர்'3ல: |
 அங்குஸக்லிஷ்டமூர்தா'4நஸ்தாடி'3தா: பாத'3பார்ஷ்ணிபி:'4 || 14|25 (14|24)
 ஸத்ஸ்வப்ப்யந்யேஷு து:'3கே'2ஷு து:'3க'2ம் யத்ர விஸேஷத: |
 பரஸ்பரவிரோதா'4ச்ச பராதீ'4நதயைவ ச || 14|26 (14|25)
 க'2ஸ்தா:'2 க'2ஸ்தை'2ர்'2ஹி பா'3த்'4யந்தே ஜலஸ்தா'2 ஜலசாரிபி:'4 |
 ஸ்த'2ஸஸ்தா:'2 ஸ்த'2லஸம்ஸ்தை'2ஸ்து ப்ராப்யந்தே சேதரேதரை: || 14|27 (14|26)
 உபபந்நாஸ்ததா'2 சேமே மாத்ஸர்யாக்ராந்தசேதல: |
 பித்ரு'லோகே நிராலோகே க்ரு'பணம் பு'4ஞ்ஜதே ப'2லம் || 14|28 (14|27)
 ஸூ'3சீ'3சித்'3ரோபமமுகா:'2 பர்வதோபமகுகூய: |
 கூஷுத்தர்ஷஜநிதை'3து:'3கை:'2 பீட்'3யந்தே து:'3க'2பா'4கி'3ந: || 14|29 (14|28)
 புருஷோ யதி'3 ஜானீத மாத்ஸர்யஸ்யேத்'3ரு'ஸம் ப'2லம் |
 ஸர்வதா'2 ஸிவிவத்'3த'3யாச்சரீராவயவாநபி || 14|30 (14|30)
 ஆஸயா ஸமபி'4க்ராந்தா கா'4ர்யமா(ண): ஸ்வகர்மபி:'4 |
 லப'4ந்தே ந ஹ்யமீ போ'4க்தும் ப்ரவ்ரு'த்'3தா'4ந்யஸூ'சீ'ந்யபி || 14|31 (14|29)
 இமே'5ந்யே நரகம் ப்ராப்ய க'3ர்'4ஸம்ஜ்ஞே'5ஸூசிஹ்ரதே'3 |
 உபபந்நா மநுஷ்யேஷு து:'3க'2மர்'4ச'2ந்தி ஜந்தவ: || 14|32 (14|31)

Anandajoti Bhikkhu

<http://www.ancient-buddhist-texts.net/Texts-and-Translations/Buddhacarita/index.htm>

Buddha's Biography by Ashvaghosha - Buddhacarita

pdf was typeset on February 2, 2024

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

